

2020 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	9
1. GİRİŞ	12
2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR.....	13
2.1. EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SONUÇ ODAKLI PROGRAMI	13
2.1.1. Amaç.....	13
2.1.2 Arka Plan Ve Müdahale Gerekçesi	13
2.1.3. Sonuç Ve Çıktı Hedefleri	18
2.1.4. Proje Ve Faaliyetler	20
2.1.4.1.Araştırma, Analiz ve Programlama.....	20
2.1.4.1.1. Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları	20
2.1.4.2.İşbirliği ve Koordinasyon	20
2.1.4.2.1. Destinasyon Yönetim Komisyonları.....	20
2.1.4.3.Kapasite Geliştirme	21
2.1.4.3.1. Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları	21
2.1.4.3.2. İyi Uygulama Ziyaretleri.....	22
2.1.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek	22
2.1.4.4.1. Devlet Desteklerinin Tanıtımı	22
2.1.4.4.2. Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri	23
2.1.4.4.3. Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı.....	23
2.1.4.4.4.Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri.....	24
2.1.4.4.5.Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması.....	24
2.1.4.4.6.Tanıtım Organizasyonları.....	24
2.1.4.4.7.Londra Turizm Fuarına Katılım Organizasyonu	26
2.1.4.5. Ajans Destekleri.....	26
2.1.4.5.1. Proje Teklif Çağrısı	26
2.1.4.5.1.1. 2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve Ödemeleri	26
2.1.4.5.1.2. 2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı.....	27
2.1.4.5.2. Alternatif Turizm Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı	28
2.1.5. Program Süresi Ve Zaman Planlaması	29
2.1.6. İzleme Ve Değerlendirme	29
2.2.ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI.....	31
2.2.1. Amaç.....	31
2.2.2. Arka Plan Ve Müdahale Gerekçesi	31
2.2.3. Sonuç Ve Çıktı Hedefleri	35
2.2.4. Proje Ve Faaliyetler	36

2.2.4.1. Kapasite Geliştirme	36
2.2.4.1.1. İyi Uygulama Ziyaretleri.....	36
2.2.4.1.2. Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri.....	37
2.2.4.1.3. Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri	37
2.2.4.1.4. Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı	38
2.2.4.2. Tanıtım ve Yatırım Destek	38
2.2.4.2.1. Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu.....	38
2.2.4.2.2. Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibiliteleri	39
2.2.4.2.3. Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi.....	40
2.2.4.3. Ajans Destekleri.....	41
2.2.4.3.1. Proje Teklif Çağrısı	41
2.2.4.3.2. Yönetim Danışmanlığı Programı	42
2.2.4.3.3. GÜDÜMLÜ Proje Desteği	42
2.2.5. Program Süresi Ve Zaman Planlaması	43
2.2.6. İzleme Ve Değerlendirme	44
2.3. İMALAT SANAYİDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SONUÇ ODAKLI PROGRAMI.....	45
2.3.1. Amaç	45
2.3.2. Arka Plan Ve Müdahale Gerekçesi	45
2.3.3. Sonuç Ve Çıktı Hedefleri	48
2.3.4. Proje Ve Faaliyetler	49
2.3.4.1. Araştırma Analiz Programlama.....	49
2.3.4.1.1. Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi.....	49
2.3.4.2. Kapasite Geliştirme	49
2.3.4.2.1. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri	49
2.3.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek	50
2.3.4.3.1.Dijital Dönüşüm Konferansı.....	50
2.3.4.3.2. Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu	50
2.3.4.4. Ajans Destekleri.....	51
2.3.4.4.1. Proje Teklif Çağrısı	51
2.3.4.4.2. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı.....	51
2.3.5. Program Süresi Ve Zaman Planlaması	52
2.3.6. İzleme Ve Değerlendirme	52
3. KURUMSAL GELİŞİM	53
3.1. Faaliyetler	53
3.1.1. Kapasite Geliştirme.....	53
3.1.1.1. Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler	53
3.1.2. Tanıtım ve Yatırım Destek	54
3.1.2.1. Ajans Tanıtım Materyalleri	54

3.1.3. Diğer Proje ve Faaliyetler	55
3.1.3.1. İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler.....	55
3.1.3.2. Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	55
3.1.3.3. Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri.....	56
3.1.3.4. Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri.....	56
3.1.3.5. Kira, Araç, Temizlik Hizmetleri Temini.....	56
3.1.3.6. Dış Denetim Hizmetleri Temini.....	57
3.1.3.7. Destek hizmetleri temini	57
3.1.3.8. Organizasyon Giderleri	58
3.1.3.9. Görev Giderleri	58
3.1.3.10. Temsil ve Tanıtma Giderleri	58
4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI.....	59
4.1. Amaç.....	59
4.2. Arka Plan.....	60
4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri.....	62
4.4. Proje ve Faaliyetler	62
4.5. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleri ile Koordinasyon.....	71
4.6. İzleme ve Değerlendirme	72
4.7. Program Süresi ve Zaman Planlaması.....	72
5.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	73
6.EKLER	74
6.1.2020 Yılı GÜDÜMLÜ Proje Bilgi Formları.....	74
6.1.1.Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi GÜDÜMLÜ Proje Bilgi Formu.....	74
6.1.1.1.Proje Temel Bilgileri	74
6.1.1.2. Proje Amaçları, Gerekçesi Ve Sürdürülebilirliği.....	76
6.1.2. Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Projesi.....	82
6.1.2.1. Proje Temel Bilgileri.....	82
6.1.2.2. Proje Amaçları, Gerekçesi Ve Sürdürülebilirliği.....	85
6.2. Proje Listesi.....	90
6.3. Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu.....	93
6.4. Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu	98
6.5. Kaynak Verimliliği Faaliyetleri.....	100
6.6. Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu	101
6.7. Faaliyet ve Zaman Çizelgesi	102

TABLO LİSTESİ

TABLO 1: EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SOP SONUÇ HEDEFLERİ	18
TABLO 2: EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SOP ÇIKTI HEDEFLERİ	19
TABLO 3: DESTİNASYON YÖNETİM VE EYLEM PLANLARI	20
TABLO 4: DESTİNASYON YÖNETİM KOMİSYONLARI	21
TABLO 5: KAPASİTE GELİŞTİRME VE FARKINDALIK PROGRAMLARI	21
TABLO 6: İYİ UYGULAMA ZİYARETLERİ	22
TABLO 7: DEVLET DESTEKLERİ TANITIMI	22
TABLO 8: HEDEF İLÇELERDE ÖRNEK YATIRIM ÖN FİZİBİLİTELERİ	23
TABLO 9: GÜNEY EGE TURİZM TANITIM PORTALI	24
TABLO 10: DESTİNASYONLARA YÖNELİK TANITIM MATERYALLERİ OLUŞTURULMASI	24
TABLO 11: TANITIM ORGANİZASYONLARI	25
TABLO 12: TANITIM ORGANİZASYONLARI	25
TABLO 13: LONDRA TURİZM FUARINA KATILIM ORGANİZASYONU	26
TABLO 14: 2018 KÜLTÜR TURİZMİNİN GELİŞTİRİLMESİ MDP UYGULAMASI VE ÖDEMELERİ	27
TABLO 15: 2020 YILI ALTERNATİF TURİZM MALİ DESTEK PROGRAMI	28
TABLO 16: ALTERNATİF TURİZM YÖNETİM DANIŞMANLIĞI PROGRAMI	29
TABLO 17: PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	29
TABLO 18: ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SOP SONUÇ HEDEFLERİ	35
TABLO 19: ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SOP ÇIKTI HEDEFLERİ	35
TABLO 20: İYİ UYGULAMA ZİYARETLERİ	36
TABLO 21: FİNANSAL OKURYAZARLIK VE TEMEL DÜZEYDE BİLGİSAYAR KULLANIMI EĞİTİMLERİ	37
TABLO 22: SATIŞ, PAZARLAMA, MARKALAŞMA VE PROJE YAZMA EĞİTİMLERİ	37
TABLO 23: KOOPERATİFLERE YÖNELİK DEVLET DESTEKLERİNİN TANITIMI	38
TABLO 24: OLİVTECH, YÖREX VE TÜRKİYE KOOPERATİFLER FUARINA KATILIM ORGANİZASYONU	39
TABLO 25: KOOPERATİF VE BİRLİKLERE YÖNELİK YATIRIM ÖN-FİZİBİLİTELERİ	40
TABLO 26: ULUSLARARASI ARICILIK VE ÇAM BALI KONGRESİ	40
TABLO 27: 2018 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	41
TABLO 28: 2020 YILI MALİ DESTEK PROGRAMI	41
TABLO 29: YÖNETİM DANIŞMANLIĞI PROGRAMI	42
TABLO 30: GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ	43
TABLO 31: ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SOP'U ZAMAN PLANLAMASI	43
TABLO 32: İMALAT SANAYİNDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SOP SONUÇ GÖSTERGELERİ	48
TABLO 33: İMALAT SANAYİNDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SOP ÇIKTI GÖSTERGELERİ	48
TABLO 34: ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLERDE DİJİTALLEŞME MEVCUT DURUM ANALİZİ	49
TABLO 35: DİJİTALLEŞME VE KURUMSALLAŞMA EĞİTİMLERİ	50
TABLO 36: DİJİTAL DÖNÜŞÜM KONFERANSI	50
TABLO 37: ULUSAL DİJİTAL TEKNOLOJİ TEDARİKÇİLERİNİN TANITIM FAALİYETLERİ ORGANİZASYONU	50
TABLO 38: 2021 DİJİTAL DÖNÜŞÜM MALİ DESTEK PROGRAMI	51
TABLO 39: DİJİTALLEŞME VE KURUMSALLAŞMA YÖNETİM DANIŞMANLIĞI PROGRAMI	52
TABLO 40: PROGRAM SÜRESİ VE ZAMAN PLANLAMASI	52
TABLO 41: MESLEKİ VE KİŞİSEL GELİŞİME YÖNELİK EĞİTİMLER	53
TABLO 42: MESLEKİ VE KİŞİSEL GELİŞİME YÖNELİK EĞİTİMLER	54
TABLO 43: AJANS TANITIM MATERYALLERİ	54
TABLO 44: İNSAN KAYNAKLARINA İLİŞKİN FAALİYETLER	55
TABLO 45: TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	55
TABLO 46: MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56
TABLO 47: GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	56
TABLO 48: KİRA, ARAÇ, TEMİZLİK, GÜVENLİK HİZMETLERİ TEMİNİ	57

TABLO 49: DIŞ DENETİM HİZMETLERİ TEMİNİ	57
TABLO 50: DESTEK HİZMETLERİ TEMİNİ	57
TABLO 51: ORGANİZASYON GİDERLERİ	58
TABLO 52: GÖREV GİDERLERİ	58
TABLO 53: TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	58
TABLO 54: YEREL KALKINMA FIRSATLARI AMAÇLAR VE FAALİYETLER	60
TABLO 55: ÇIKTI HEDEFLERİ	62
TABLO 56: OSB'LER BÜNYESİNDEKİ FİRMALARA YÖNELİK ENERJİ VE SU ETÜDÜ HAZIRLANMASI	63
TABLO 57: BİLİNÇLENDİRME VE KAPASİTE GELİŞTİRME FAALİYETLERİ	63
TABLO 58: MESLEKİ EĞİTİM TEMALİ ETKİNLİKLER	64
TABLO 59: 2019 TEMİZ ÜRETİM MALİ DESTEK PROGRAMI BAŞARILI PROJELERİN TANITIMI	64
TABLO 60: FUARLARA KATILIM ORGANİZASYONU	65
TABLO 61: YATIRIM VE İŞ İMKÂNLARININ TANITIMI	67
TABLO 62: TEKNİK DESTEK PROGRAMLARI	68
TABLO 63: FİZİBİLİTE DESTEĞİ	68
TABLO 64: GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ	69
TABLO 65: 2019 GÜÇLÜ SANAYİ VE TEMİZ ÜRETİM ÖDEMELERİ	70

Şekil Listesi

ŞEKİL 1: GEKA ORGANİZASYON ŞEMASI	12
---	----

KISALTMALAR

EAPB: Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi

PYB: Program Yönetim Birimi

KHB: Kurumsal Hizmetler Birimi

İDB: İzleme ve Değerlendirme Birimi

TDB: Tanıtım ve Dış İlişkiler Birimi

YDO: Yatırım Destek Ofisleri

GS: Genel Sekreterlik

YK: Yönetim Kurulu

GEKA: Güney Ege Kalkınma Ajansı

SOP: Sonuç Odaklı Program

PTÇ: Proje Teklif Çağrısı

MDP: Mali Destek Programı

GPD: Güdümlü Proje Desteği

DYK: Destek Yönetim Kılavuzu

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

KSS: Küçük Sanayi Sitesi

KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

BYS: Başka Yerde Sınıflandırılmamış

TPM: Türk Patent ve Marka Kurumu

FD: Fizibilite Desteği

TD: Teknik Destek

AR-GE: Araştırma – Geliştirme

TKDK: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu

İTOM: İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

B2B: Business to Business (Şirketler arası pazarlama ya da satış uygulamaları)

TL: Türk Lirası

YÖNETİCİ ÖZETİ

Güney Ege Kalkınma Ajansı, 2020-2023 yıllarında bölge planı ve sektörel stratejiler ile uyumlu olarak belirlediği, stratejik tercihlerini destekleyecek Sonuç Odaklı Programları (SOP) uygulayacaktır. Sonuç Odaklı Programlar kapsamında kaynakların stratejik alanlara kaydırılarak daha verimli ve etkin bir şekilde kullanılması öngörülmektedir. Bu kapsamda aşağıda yer alan 3 sonuç odaklı programın 2020-2023 döneminde uygulanması planlanmaktadır.

- Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar
- Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi
- İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm

Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar Sonuç Odaklı Programı'nın amacı; Güney Ege Bölgesinde ekoturizm potansiyelinin harekete geçirilerek, turizm faaliyetlerinin iç kesimlere yaygınlaştırılmasıdır. Bu kapsamda; doğal zenginlik, aktivite ve kültürel varlık potansiyeli bakımından görece üstün ilçelerin SOP uygulama dönemi sonunda eko-turizm kapsamında bölgenin çekim merkezleri olması öngörülmektedir. 2020-2023 yılları arasında SOP kapsamında eko-turizm bölgeleri destinasyon yönetim komisyonları oluşturulması, destinasyon yönetim ve eylem planları hazırlanması, kapasite geliştirme ve farkındalık programları, iyi uygulama ziyaretleri düzenlenmesi, eko-turizm bölgeleri özelinde hedef pazar analizleri, tanıtım organizasyonları düzenlenmesi, yönetim danışmanlığı ve mali destek programı uygulamalarının gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında ise; üretici örgütlerinin rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir. Program ile kırsal alanda istihdam ve gelir düzeyinin bölgenin gelişmiş alanlarına yakınsaması, yerelde sermayenin artırılarak tabana yayılması beklenmektedir. 2016 yılında ajansımız tarafından gerçekleştirilen "Güney Ege Bölgesinde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri" çalışması ile kurumsal kapasite, üretim süreçleri ve pazarlama gibi başlıklardaki eksiklikler tespit edilmiştir. Sonuç Odaklı Program kapsamında kooperatiflerin kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, işleme, paketlenme, depolama süreçlerinin iyileştirilmesi, markalaşma ve pazarlama kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır. 3 yıllık program kapsamında; eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetleriyle üretici örgütlerinin

kurumsal yönetim, markalaşma, pazarlama kapasitesinin artırılması, ajansın mali destek programları ve diğer fon kaynaklarından faydalanılmasına yönelik faaliyetler ile üretim süreçlerinde dönüşüm sağlanması, yönetim danışmanlığı ve tanıtım faaliyetleri ile üretici örgütlerinin farklı pazarlara açılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda; iyi uygulama örneği ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi, kooperatif ve birliklere yönelik finansal okuryazarlık, temel düzeyde bilgisayar eğitimleri, üretici örgütlerinin yurtiçi fuarlara katılımının organizasyonu, kırsal alanda tarım ve gıda sektörünün geliştirilmesine yönelik yatırım ön-fizibilitelerinin hazırlanması, yönetim danışmanlığı sağlanması, mali ve teknik destek programları uygulanması gibi çalışmaların gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında bölgede öne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması hedeflenecektir. Program kapsamında işletmelerde dijital hizmetlerin ve dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması, dijital dönüşüm sürecinde kurumsal yönetim ve yönetişim kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda eğitim ve farkındalık programları, yönetim danışmanlığı programı, imalat sanayi işletmelerinin dijitalleşme temalı yurtiçi fuarlara katılımı organizasyonu, dijital dönüşüm temalı başarı örnekleri etkinlikleri, dijital teknoloji tedarikçileri ile sektördeki işletmeleri eşleştirme etkinliği, dijitalleşme odaklı devlet destekleri hakkında bilgilendirme, danışmanlık faaliyetleri, ulusal dijital teknoloji tedarikçilerinin tanıtım faaliyetleri organizasyonu, yönetim danışmanlığı gibi araçlarla önümüzdeki 3 yıllık dönemde dijitalleşme alanında bölgede önemli düzeyde ilerleme sağlanması hedeflenmektedir.

Sonuç Odaklı Programlar dışında ise Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında; SOP'lar kapsamında öngörülmeleyen ancak bölgesel kalkınma açısından önem arz eden faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda; bölgenin iş ve yatırım olanaklarının tanıtımı, imalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması, yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi, mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi ile Coronavirus hastalığı (COVID-19) ile etkin mücadele, bu salgının yayılımının kontrol altına alınması ve bölge ekonomisine etkilerinin en aza indirilmesi amaçları doğrultusunda faaliyetler yürütülecektir. Fizibilite desteği programı, teknik destek programı, yabancı yatırımcı çekme ve uluslararası işbirlikleri, Denizli Mesleki Eğitim Merkezi

güdümlü projesi, 2020 yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı ve Kalkınma Ajansları 2020 yılı teması olarak belirlenen “Kaynak Verimliliği” ile ilgili faaliyetler gerçekleştirilecektir.

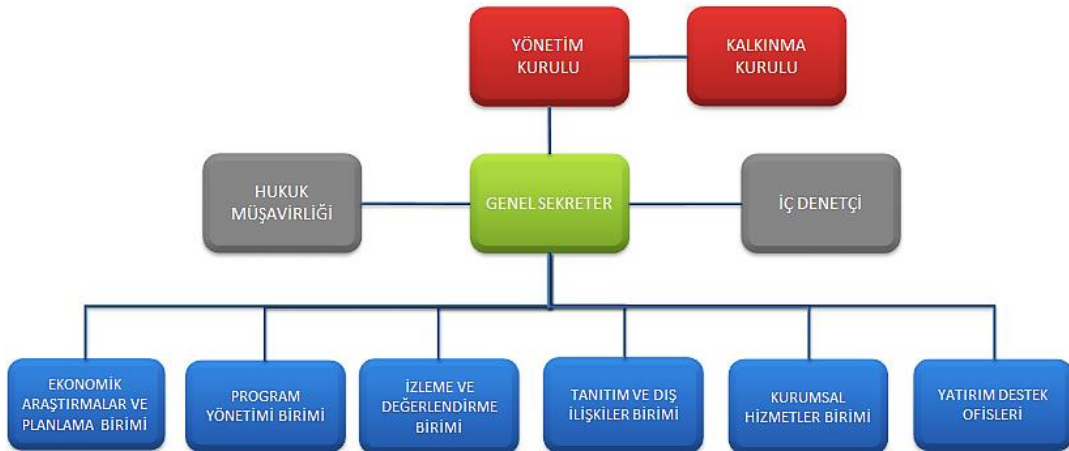
Güney Ege Kalkınma Ajansı, 2020 Yılı Çalışma Programı kapsamında belirlemiş olduğu Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar, Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi, İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm Sonuç Odaklı Programları ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetleri doğrultusunda paydaşlar ile birlikte gerçekleştireceği proje ve faaliyetler ile bölgede dengeli ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması yönünde çalışmalarını sürdürecektir.

1. GİRİŞ

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun’un 3’üncü maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı’nın koordinasyonunda, 25 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olan Güney Ege Kalkınma Ajansı, 2010 yılında fiilen faaliyetlerine başlamıştır.

2019 yılı Eylül ayı itibari ile Ajansın icra organı olan Genel Sekreterlik bünyesinde, 1 Genel Sekreter, 26 uzman, 7 destek, 4 yardımcı hizmetler personeli ile birlikte toplam 38 kişi görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedir. Uzman personelden Ekonomik Araştırmalar ve Planlama Birimi 4 kişi, Kurumsal Hizmetler Birimi’nde 12 personel, Program Yönetim Birimi 5 kişi, İzleme ve Değerlendirme Birimi 5 kişi, Tanıtım ve Dış İlişkiler Birimi 4 Kişi, Denizli Yatırım Destek Ofisi’nde 1 kişi, Aydın Yatırım Destek Ofisi’nde 3 kişi ve Muğla Yatırım Destek Ofisi’nde 3 kişi istihdam edilmektedir. Ajans’ın organizasyon yapısı aşağıdaki gibidir:

Şekil 1: GEKA Organizasyon Şeması

Bu çalışma programı, 2014-2023 TR32 Düzey 2 Bölge Planı amaç ve stratejilerine uygun olarak 3 yıllık projeksiyon hedefi ile " Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar ", "Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi", "İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm" Sonuç Odaklı Programları ve "Yerel Kalkınma Fırsatları" ve "Kurumsal Gelişim" faaliyetlerinden oluşmaktadır. Ayrıca, 2020 yılında, önceki yıla ait mali ve teknik destekler kapsamında gerçekleştirilen programların uygulama ve izlemesi ilgili faaliyetler 2020 yılında yürütülmeye devam edecektir.

2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

2.1. EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.1.1. Amaç

Sonuç Odaklı Programın amacı; Güney Ege Bölgesinde eko-turizm (kültürel mirası kapsayarak doğal çevreyi öne çıkaran, yerel toplumun refahını destekleyen turizm) potansiyelinin harekete geçirilerek, turizm faaliyetlerinin iç kesimlere yaygınlaştırılarak hedef ilçelerde turizm gelirlerinin artırılmasıdır. Bu kapsamda; doğal zenginlik, aktivite ve kültürel varlık potansiyeli bakımından görece üstün ilçelerin SOP uygulama dönemi sonunda eko-turizm kapsamında bölgenin çekim merkezleri olması öngörülmektedir.

Programın Özel Amaçları:

1. Doğa zenginliklerinin erişilebilirliği ve çekiciliğinin artırılması
2. Yerel yaşam ve tarihi mirasın deneyimlenebilir hale getirilmesi
3. Doğa aktivitelerinin yaygınlaştırılması ve çeşitlendirilmesi
4. Destinasyon yönetimi kapasitesinin güçlendirilmesi

Program Kapsamında Öncelikli İlçeler:

- Karacasu
- Söke, Kuşadası
- Pamukkale, Buldan
- Çameli, Fethiye/Seydikemer
- Köyceğiz, Ula

2.1.2 Arka Plan Ve Müdahale Gerekçesi

On birinci Kalkınma Planı'nda "Değişen tüketici eğilimleri ile teknolojik gelişmeler doğrultusunda turizmin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi, sezon süresinin uzatılması, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve daha fazla harcama eğilimi olan ziyaretçilerin ülkemize çekilmesi ile konaklama süresi ve konaklama dışı harcamaların artırılması, her bir destinasyon özelinde ve odaklı anlayış çerçevesinde sektörde dönüşümün gerçekleştirilmesi ve koruma-kullanma

dengesi gözetilerek ekonomik ve sosyal kalkınmaya katkı sağlanması” temel amaç olarak belirlenmiştir.

Aydın, Denizli, Muğla illerini kapsayan Güney Ege Bölgesi, doğal ve kültürel mirası, geçmişe dayanan turizm tecrübesi ile küresel düzeyde önemli bir turizm destinasyonu olma hedefini sürdürmektedir. 2014-2023 TR32 Bölge Planı’nda “Küresel Turizm Odağı Güney Ege” vizyonu ile yola çıkılmış; “Dört Mevsim Turizm” gelişme ekseninde On Birinci Kalkınma Planı’nda yer alan politikalar ile paralel olarak “Bölge turizminin yenilik, işbirliği ve markalaşmaya dayalı tanıtımının sağlanması” ve “Bölge turizminin çeşitlendirilerek dört mevsime yayılması ve hizmet kalitesinin artırılması” öncelikleri belirlenmiştir.

Bölgenin mevcut başarısında kitlesel deniz turizmi büyük pay sahibi olmakla birlikte doğa ve kültür turizmi başta olmak üzere çok önemli alternatif turizm olanaklarından bölgede yeterince fayda sağlanamadığı görülmektedir. Güney Ege’nin hâlihazırda ülkemizin en çok yabancı turist çeken bölgelerin başında gelmesi, ortalama geceleme sayısının ülke ortalamasının üstünde olması, turizm tesisi ve yatak kapasitesi bakımından yaklaşık %25’lik ülke payı gibi unsurlar, alternatif turizm potansiyelinin değerlendirilmesi bakımından önemli fırsatlar oluşturmaktadır. Tüm bu olumlu hususların yanında, bölgede turizm sezonunun Haziran-Eylül dönemine sıkıştığı ve deniz-kum-güneş turizmi dışındaki turizm türlerinin potansiyelinin istenen düzeyde değerlendirilemediği görülmektedir.

2019 yılında tamamlanan Güney Ege Bölgesi Alternatif turizm envanteri çalışması kapsamında bölgedeki alternatif turizm öğeleri envanteri oluşturulmuş ve bu envanterde yer alan öğelerin potansiyelinden daha fazla faydalanılmasına yönelik strateji/faaliyet önerileri ele alınmıştır. Bu kapsamda Aydın, Denizli ve Muğla’nın ilçelerinde belirlenen alternatif turizm öğeleri Ajansımız uzmanları tarafından ziyaret edilmiş, fotoğraflanmış ve bilgi toplanmıştır. Alternatif turizm öğelerinin alt ve üst yapı ihtiyaçları, daha fazla turist çekmesinin önündeki engeller, cazibe merkezi haline gelmesi için yapılması gerekenler belirlenmiştir. Ziyaretler sonucunda Aydın, Denizli ve Muğla’nın tüm ilçelerinin alternatif turizm öğeleri raporları oluşturulmuştur.

Ajansımız 2013-2019 döneminde, bölge planında yer alan turizmin çeşitlendirilmesi önceliği kapsamında, alternatif turizm alanında çeşitli araştırma raporları hazırlamış, çalıştaylar gerçekleştirmiş ve sektör paydaşları ile işbirliği içerisinde birçok faaliyet

gerçekleştirmiştir. Ayrıca, mali destek programları aracılığı ile doğa turizmi, spor turizmi, kültür turizmi, medikal turizm ve diğer alternatif turizm temalarında 69 proje yürütülmüş ve bölgede alternatif turizm alanlarının çekiciliği ve aktivite çeşitliliğini artırma hedefi doğrultusunda önemli düzeyde altyapı oluşturulmuştur. Tüm bu çalışmalar bölgesel düzeyde alternatif turizm farkındalığının ve bu alandaki yatırımların artırılmasını sağlamıştır. Ajansımızın geçmiş dönem faaliyet ve projeleri, turizm çeşitliliğinin artırılmasına katkı sağlamış olmak ile birlikte, turistik öğeleri, değer zincirinde yer alan ürün ve hizmetler ile bütüncül bir şekilde ele alan belli bir odak ve tema içeren destinasyonlar oluşturulmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Özellikle uluslararası turizm talebinin yapısındaki değişiklikler, kentlerden doğaya yöneliş, çevre konularına karşı artan ilgi, kitle turizmine bir reaksiyon olarak ve farklılık arayışı ile ortaya çıkan eko-turizm günümüzde turizm sektörünün hızla gelişen bir alt sektörü olmuştur. 2019 yılında ajansımız tarafından hazırlanan Güney Ege Bölgesi Alternatif Turizm Envanteri çalışması kapsamında elde edilen bilgiler ile doğal zenginlik, aktivite ve kültürel varlık potansiyeli bakımından görece üstün bazı ilçelerimizin rekabet edebilir eko-turizm destinasyonları haline getirilebileceği öngörülmektedir. Belirlenen bu alt bölgelere ilişkin plan ve programlar, envanter, ajansın bu bölgelerde ortaya koyabileceği somut katkılar ve paydaşların ajanstan beklenti ve işbirliği yapma düzeyi birlikte değerlendirildiğinde, bu bölgelerin SOP uygulama dönemi sonunda eko-turizm kapsamında bölgenin çekim merkezleri olabileceği öngörülmektedir.

Öncelikli bölgelerin belirlenmesinde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan 2023 Doğa Turizmi Master Planlarında yer alan doğa turizmi değerleri matrisindeki aşağıdaki göstergelerin kullanılması ile oluşturulan endeksten faydalanılmıştır. Bu endeks kapsamında her bir ilçe aşağıdaki başlıklar düzeyinde değerlendirilmiştir.

- Kanyon, Mağara, Dağ Bisikletçiliği, Dağcılık, Dağ-Yayla Gezisi İmkânı
- Kampçılık, Düzenlenmiş Doğa Gezisi Rotası
- Pansiyonculuk, Agro-turizm
- Kuş Gözlemciliği, Milli Park vb. Sahalar, Şelale Görme İmkânı
- Estetik Göl/Baraj Olan Yerler
- Tescilli Avlak Sahası, Yabana Hayatı Geliştirme Sahası

- Bakir Doğa Parçaları Gezisi, Bakir Orman Gezisi
- Ören Yeri, Hava Sporları (Balon, Yamaç, Paraşüt)
- Turizm Odaklarına Yakınlık, Ulaşım Ağlarına Yakınlık

Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP'u kapsamındaki hedef eko-turizm bölgelerine yönelik olarak Ajansımız tarafından geçmiş dönemde hazırlanan ve hazırlatılan sektörel raporlardan SOP uygulama dönemindeki hazırlık ve değerlendirme çalışmalarında da istifade edilecektir.¹

2013, 2015 ve 2018 yıllarında alternatif turizm temalı mali destek programlarında Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP'u kapsamındaki hedef eko-turizm bölgelerinde yürütülmüş bazı projeler aşağıda listelenmiş olup, yürütülen bu projeler ile birlikte hedef destinasyonlarda eko-turizm potansiyelini canlandırmaya yönelik ilk adımlar geçtiğimiz yıllarda atılmıştır.²

Ajansımız destek programları ile hedef ilçelerde bazı altyapılar oluşturulmuş olmakla birlikte, ilçelerde henüz turizme tam anlamı ile entegre edilememiş doğa alanları, kırsal yaşam/mirasa ilişkin öğeler ve kırsal etkinlikler bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda hedef ilçelerdeki öğeler özetlenmiştir.

İLÇE	DOĞA ALANLARI	KIRSAL YAŞAM VE MİRAS	DOĞA ETKİNLİKLERİ
KUŞADASI	Dilek Yarımadası Milli Parkı	Oleatrium Zeytinyağı Müzesi	Güzelçamlı Yamaç Paraşütü
	Zeus Mağarası	Anaia Antik Kenti	Doğa Yürüyüşü (Milli Park)
	Aslanlı Mağarası	Kuşunlu Manastırı	Kamp alanları
	Yaren Mağarası	Çalıkuşu Evi Kültür Sanat Merkezi	Dilek Yarımadası Bisiklet Turu
	Davutlar Kaplıcaları	Tarihi Kuşadası Evleri	Bisiklet Festivali
		Osmanlı Mezartaşları	Organik tarım
		Pygela, Panionion antik kentleri	
		Güvercinada Kalesi	
		Caferli Köyü, Kirazlı Köyü	
		Kaleiçi Surları , Kervansaray	

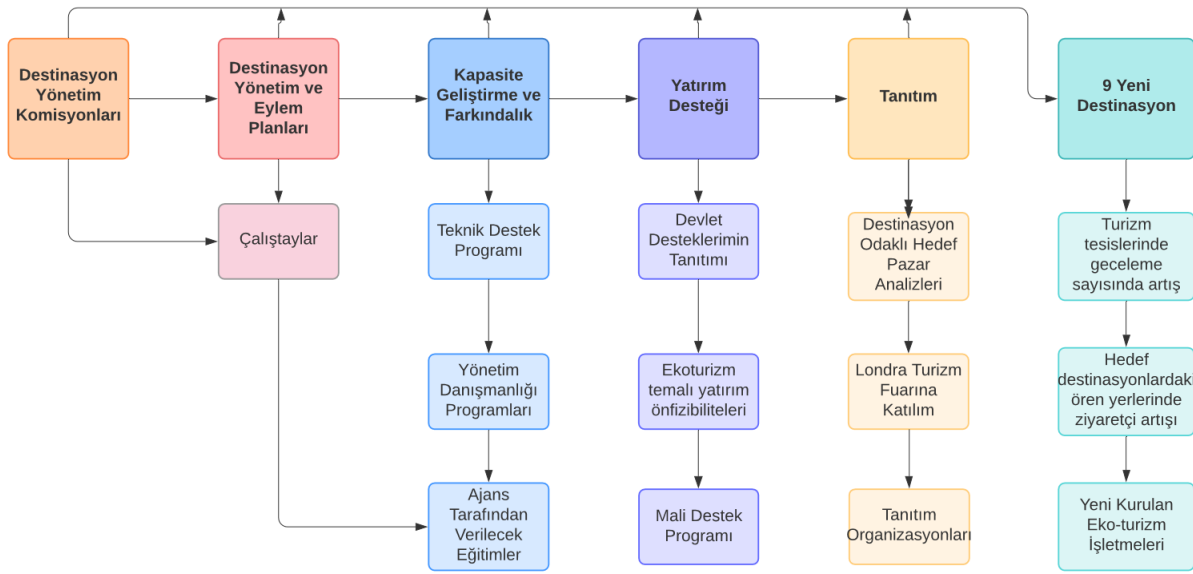
¹ Güney Ege Bölgesi Alternatif Turizm Envanteri, Bafa Gölü Havzasında Toplum Destekli Eko-turizm Faaliyetlerinin Belirlenmesi, Buldan Turizm Tanıtım Stratejisi, Kuşadası Kese Dağı Mesire Alanının Turizme Entegrasyonu, Kuşadası Bisiklet Rotaları, Arkeoloji, Doğal Ve Kültürel Peyzaj Yapısıyla Seydikemer Tlos Antik Kenti, Ula Herkes İçin Yelken Araştırma Raporu, Çameli'de Trekking Ve Doğal Kamp Alanları, Muğla'nın Avrupa Bisiklet Rotaları Ağı Eurovelo Potansiyeli, Pamukkale Karahayit Pazarlama Stratejisi, Doğal ve Kültürel Zenginlikleri İle Seydikemer

² Buldan Tripolis Antik Kenti Anıtsal Çeşme Kazı Projesi, Buldan Tripolis Antik Kenti Koruma Ve Tanıtım Projesi, Çameli Spor, Macera Ve Doğa Turizmi Altyapı Geliştirme Projesi, Çameli Ekoturizm Altyapı Geliştirme Projesi, Fethiye'de Engelsiz Tarih, Adrenalin Köyü Kimliğini Güçlendiriyor (Fethiye), Rotamız Babadağ (Fethiye), Şifa Kaynağı Sultaniye Kaplıcaları Sağlığımıza Kavuşuyor (Köyceğiz), Köyceğiz-Ortaca-Dalaman Yürüyüş Ve Bisiklet Yolları - The Eco Trail, Kuşadası Kadıkalesi/Anaia Liman Kalesi Ve Anıtsal Kilisenin Ziyaretlere Açılması,Tarihi Kuşadası Limanı Ve Kültürel Rotalar, Pamukkale'den Laodikya'ya Kuşbakışı 2000 Yıl, Anadolu Balon-Uçmayan Kalmasın(Pamukkale), Termal Kent'te Doğayla Buluşma (Pamukkale), Dört Mevsim Kültür Rotamız Ula, Gökova Uçurtma Sörfü İle Ünlüyor (Ula), Doğal Cennet; Geyik Kanyonu (Ula), Ula Göleti Çevre Düzenlemesi Bisiklet Ve Yaya Yolları Projesi

KARACASU	Kahvederesi Yaylası	Keşkek	Kamp turizmi
	Tekke Yaylası	Aphrodisias Antik Kenti	Yürüyüş rotaları
	Bahçeköy Şelalesi	Karacasu Etnografya Müzesi	Karavan turizmi
	Dandalaz Şelalesi	Seramik ve Çömlekçilik Atölyeleri	Bisiklet Turu
	Görle Kanyonu	Dikmen Kekik Balı	
	Dedebağı Yaylası	Dedebağı türbesi	
	Karacasu Baraj Gölü		
	Sırtlanini Mağarası		
	Karabağlar Kanyonu		
SÖKE	Karina Dalyanı	Priene Antik Kenti	Doğa Yürüyüşü
	Latmos Dağı	Eski Doğanbey Köyü	Kuş Gözlemi
	Bafa Gölü	İlyas Bey Camii	Dağ bisikletçiliği
	Azap Gölü	Aziz Nikolas Kilisesi	Kampçılık
	Dilek Yarımadası Ziyaretçi	Myus Antik Kenti	Pansiyonculuk
		Bağarcık Kalesi	Sportif Olta Balıkçılığı
		Söke tatlı maya ekmeği	
		Söke Körüklü Çizmesi	
		Karakaya Mağara Resimleri	
		Serçin Eko-turizm Merkezi	
FETHİYE / SEYDİKEMER	Ölüdeniz Lagünü	Telmasos Antik Kenti	Babadağ Yamaç Paraşütü
	Kıdrak Tabiat Parkı	Kayaköy	Likya Yürüyüş Yolu
	Kelebekler Vadisi	Amintas Kaya Mezarları	Jeep Safari
	Şövalye Adası	Afkule Manastırı	Eşen çayında rafting
	Karabel ve Kuyucak Yaylaları	Fethiye Müzesi	ATV turları
	Dokuzgöl Yaylaları	Kadiana Antik Kenti, Sidyma Antik Kenti	Sanat Kampı
	Girdev Gölü Yaylası	Ören (ceramos)	At turları
	Saklıkent Kanyonu-Eşen Çayı	Eşen ve Üzümlü Köyü	
	Eren Dağı	Letoon Antik Kenti	
	Seki Yaylası	Pinara Antik Kenti	
		Tlos Antik Kenti	
KÖYCEĞİZ	Köyceğiz Gölü	Kaunos Antik Kenti	Çamur banyosu
	Sultaniye Kaplıcaları	Siğla Ağacı	Dalaman Çayı Rafting
	Yuvarlak Çay	Narenciye	Bisiklet turu
	Sandırız Dağı	Pınarköy ve Zeytinaları yörük türkmen	Kamp
	Dalyan Deltası	Çandır Organik Köy	
	Toparlar Şelalesi		
	Ağla (Yaylaköy)		
	Topgözü Kanyonu		
	Kulak Mesire Yeri		
	Gökçeova ve Sülüklü Gölü		
ULA	Geyik Kanyonu	Cittaslow	Doğa Yürüyüşü
	Ula Göleti	Ula Evleri	Yamaç Paraşütü
	Akyaka	Arıcılık	Akyaka Orman Kampı
	Siğla Ormanı	Akçapınar Tostçusu	Yelken, kitesörf
	Ula Kanyonu	Ege Dizisi	Bisiklet turu
	Okalıptus Yolu	Karabörtlen Köyü	
	Yedi delik mağarası		
PAMUKKALE	Pamukkale Travertenleri	Hierapolis	Pamukkale Balon Turu
	Karahayıt Kaplıcaları	Karahayıt	Yamaç Paraşütü
	Teleferik	Denizli Etnografya Müzesi	Gyrocopter
	Bağbaşı Kent Ormanı	Colossea Antik Kenti	Doğa yürüyüşü
	Pamukkale Seyir Tepesi	Laodikya Antik Kenti	
	Karahayıt Kırmızı Su	Denizli Konağı	
	Natural Park	İbrahim Çallı Sanat Evi	
	Lavanta Bahçesi	Akhan Kervansarayı	
	Çamlık Parkı		
ÇAMELİ	Kolak Gölü	Hayri Dev UNESCO evi	Bisiklet Turu
	Emecik Kanyonu	Kıbyra Antik Kenti	Yaylacık Dağı Yamaç Paraşütü
	Kızıtdüdü Kanyonu	Taş Konaklar	Off Road
	Paşadere Parkı		

	Sazak Kanyonu		
	Yörük Oturağı		
BULDAN	Yenice Kaplıcaları	Geleneksel Buldan Evleri	Kampçılık
	Süleymanlı Yayla Gölü	Tripolis Antik Kenti	Doğa Gezisi
		Buldan bezi - dokumacılık	Kuş Gözlemciliği
		Buldan El Sanatları ve Kültür Merkezi	

Ajansın 2020-2023 döneminde SOP kapsamında uygulayacağı faaliyetler ve kullanacağı araçlara ilişkin özet şema aşağıda yer almaktadır.

2.1.3. Sonuç Ve Çıktı Hedefleri

Program kapsamında 2020-2023 döneminde hedeflenen sonuç ve çıktılar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP Sonuç Hedefleri

#	Gösterge Adı	Birim	Mevcut	Hedef	İlgili Özel Amaç(lar)
1	Hedef ilçelerdeki tesislerde geceleme sayısında artış ¹	%	-	20	1,2,3
2	Hedef ilçelerdeki ören yerlerinde ziyaretçi artışı ²	%	-	20	2
3	Eko-turizm faaliyetlerini destekler nitelikte hizmetler sektöründe kurulan yeni işletme sayısı	Adet	0	18	2,3
4	2023 yılında destinasyon yönetim komisyonu toplantılarını gerçekleştirmeye devam eden destinasyon sayısı	Adet	0	6	4

¹(2022-2023) döneminde turizm işletme ve belediye belgeli konaklama tesislerinde geceleme sayısının (2018-2019) dönemine göre artış oranı (%)

² (2022-2023) döneminde ören yerlerindeki ziyaretçi sayısının (2018-2019) dönemine göre artış oranı (%)

Tablo 2. Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar SOP Çıktı Hedefleri

Çıktı Göstergesi	SOP Hedef	2020 Hedef	Tamamlanma Dönemi
Destinasyon Yönetim komisyonu toplantısı gerçekleştirilen ilçe sayısı	9	9	2023
Destinasyon Yönetim Komisyonu Toplantı Sayısı	72	18	2023
Eylem Planları Hazırlıkları Kapsamında gerçekleştirilen Çalıştay/Toplantı Sayısı	9	9	2020
Oluşturulan eko-turizm Eylem Planı sayısı	9	9	2020
Gerçekleştirilen Kapasite Geliştirme Ve Farkındalık Programı	27	9	2022
Kapasite Geliştirme Ve Farkındalık Programına Katılan Kişi Sayısı	1.000	500	2022
İyi Uygulama Ziyareti Sayısı	4	2	2022
Devlet Desteklerinin Tanıtımı Toplantı Sayısı	27	9	2022
Devlet Desteklerinin Tanıtımı Toplantılarına Katılan Kişi Sayısı	600	200	2022
Eko-turizm Yatırımlarına İlişkin Hazırlanan Ön Fizibilite Sayısı	3	3	2020
Hedef Pazar Analizi Oluşturulan eko-turizm destinasyonu sayısı	9	-	2021
Tanıtım Materyali Oluşturulan Destinasyon Sayısı	9	6	2023
Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı Yıllık Ziyaretçi Sayısı	40.000	7.500	2023
Gerçekleştirilen Tanıtım Organizasyonu Sayısı	15	5	2023
Londra Turizm Fuarında tanıtılan destinasyon sayısı	18	9	2022
Alternatif Turizm Sektöründe Yönetim Danışmanlığı Hizmeti Alan İşletme Sayısı	60	10	2023
2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	35	35	2021
2021 Eko-turizm Mali Destek Programı Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	10	-	2022
2022 Alternatif Turizm Mali Destek Programı Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	25	-	2023

2.1.4. Proje Ve Faaliyetler

2.1.4.1.Araştırma, Analiz ve Programlama

2.1.4.1.1. Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları

Eylem planı kapsamında; doğal zenginliklerin turizme kazandırılması, doğa aktivitelerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, destinasyon hinterlandındaki öğelerin cazibesinin artırılması, sosyal, kentsel ve mimari iyileştirmelere yönelik öncelikler ve faaliyetler belirlenecektir. Eylem planı ile ortaya çıkan faaliyetlerin; Ajansımız mali ve teknik destek programları, kırsal turizme yönelik diğer destek mekanizmaları, yerel yönetimlerin projeleri, lobi faaliyetleri, kapasite geliştirme ve eğitim programları ve tanıtım çalışmaları aracılığıyla hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Kuşadası, Fethiye ve Pamukkale gibi ilçelerin eylem planlarının oluşturulması kapsamında hizmet alımı gerçekleştirilebilecektir.

Tablo 3: Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları	EAPB	180.000	Eylem Planları Hazırlıkları Kapsamında gerçekleştirilen Çalıştay/Toplantı Sayısı

2.1.4.2.İşbirliği ve Koordinasyon

2.1.4.2.1. Destinasyon Yönetim Komisyonları

Turizm endüstrisinin parçalı yapısı, planlama aşamasında paydaşlar arasında koordinasyon sağlamayı ve işbirliği yapmayı zorunlu hale getirmektedir. Turizm endüstrisinin çok sayıdaki alt sektörlerinde gerekli olan entegrasyon ve koordinasyon ihtiyacı, mevcut kurumsal yapılar ile karşılanamamaktadır. Birçok farklı ürünün özgün bileşiminden oluşan turizm hizmetlerini özel bir şekilde yönetebilmek ve verim alacak tarzda mikro ölçeğe koordine edebilmek, mevcut kurumlar arasındaki koordinasyonu formüle edebilmek için destinasyon bazlı yönetim komisyonları oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Destinasyon yönetim komisyonları, turistleri faaliyette bulundukları destinasyona çekmek için çalışmalar yapan ve koordinasyon çabası içinde olan paydaşlardan oluşturulacaktır. Bu komisyon, destinasyonu yönetmek ve pazarlamaktan sorumlu olacaktır. Bu kapsamda hedeflenen 9 ilçede, kaymakam, belediye başkanı, akademisyen, GEKA uzmanı, turizm ile ilgili STK temsilcileri vb. kişileri içerecek şekilde en fazla 10 kişiden oluşan destinasyon yönetim komisyonları oluşturulması öngörülmektedir. Ajans, belirlenen destinasyonlardaki

komisyonların oluşturulması ve komisyon toplantılarının organizasyonundan sorumlu olacaktır. Komisyon; turizm sektöründe insan kaynakları planlaması, ürün geliştirme, mevcut ürünlerin zenginleştirilmesi, destinasyon kimliğinin geliştirilmesi ve pazarlanması, destinasyonun markalaşması ve imaj yönetiminin sağlanması gibi fonksiyonların gerçekleştirilmesini sağlayacaktır.

Tablo 4: Destinasyon Yönetim Komisyonları

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Destinasyon Yönetim Komisyonu Toplantıları	EAPB	45.000	Destinasyon Yönetim Komisyonu Toplantı Sayısı

2.1.4.3.Kapasite Geliştirme

2.1.4.3.1. Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları

Eko-turizm bölgelerinde hedef gruplara yönelik farkındalık yaratılması, rollerin tanımlanması ve eko-turizme yönelik algı ve tutumun geliştirilmesi kapsamında kapasite geliştirme ve farkındalık programları uygulanacaktır. Eğitim programı, konu başlıklarına göre turizm tesisi yöneticileri, tesis çalışanları, yerel halk ve yerel yöneticileri içerecek şekilde düzenlenecektir. Kapasite geliştirme ve farkındalık programlarında aşağıdaki konuların içerilmesi öngörülmek ile birlikte, destinasyonlar özelinde eylem planlarında ortaya çıkacak hususlar kapsamında çeşitlendirilebilecektir.

- **Ekoturizm farkındalığı:** (Sürdürülebilir Turizm, Eko-turizm, Eko-turizmin Sosyo-Kültürel, Ekonomik, Çevresel Etkileri, Ekoturistler, Ekoturist Profili Ve Seyahat Motivasyonu Özellikleri)
- **Ekoturizm işletmeciliği:** (Ekoturizm işletmelerinin Kuruluş Aşamaları, Ekolojik Otellerin Ve Pansiyonculuğun Özellikleri, Ev Pansiyonculuğu Potansiyeli, Ekoturizm Aktiviteleri, Açık Alan Etkinlikleri Ve Etkinlik Yönetimi)
- **Yöresel Ürün Geliştirme, Satış Ve Pazarlaması**

Tablo 5: Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları	YDO	150.000	Gerçekleştirilen Program Sayısı

2.1.4.3.2. İyi Uygulama Ziyaretleri

Hedef ilçelerde eko-turizm faaliyetlerinin yaygınlaştırılması kapsamında belirlenen destinasyonlarda yerel girişimciler ve yerel yöneticilerin bilinç ve farkındalık düzeyini geliştirme amacı ile iyi uygulama ziyaretleri düzenlenecektir. Bu kapsamda köyde konaklama yeme içme ve alışveriş mekanları ile zenginleştirilmiş, Efes Antik Kenti ve Meryem Ana Evi ile entegre edilmiş İzmir Şirince Destinasyonu; kooperatifleri ile tarımsal ürünlerini ve yöresel yemeklerini ticarileştirerek ziyaretçilere sunabilen ve eko-turizm modelini uygulayan Türkiye'nin ilk sakin şehri Seferihisar ziyaret düzenlenecek destinasyonlardandır. Yıl içerisinde destinasyon yönetim ve eylem planlarının oluşturulmasının ardından belirlenen hedef ve eylemlerle paralel olarak iyi uygulama ziyaretleri çeşitlendirilecektir.

Tablo 6: İyi Uygulama Ziyaretleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
İyi Uygulama Ziyaretleri	TDB	90.000	İyi Uygulama Ziyareti Sayısı

2.1.4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.1.4.4.1. Devlet Desteklerinin Tanıtımı

Eko-turizm destinasyonları için oluşturulacak eylem planı çıktıları kapsamında turizm ve tarım odaklı devlet destekleri ajans tarafından derlenecek, bu destinasyonlardaki paydaşlara tanıtılacaktır. Bu doğrultuda ajansımız Teknik Destek Programı, Fizibilite Desteği Programı, Tarım ve Orman Bakanlığı Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı ve TKDK Çiftlik Faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi – Kırsal Turizm ve Rekreasyon bileşenleri başta olmak üzere devlet desteklerini tanıtıcı toplantılar gerçekleştirilecektir.

Tablo 7: Devlet Destekleri Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Devlet Desteklerinin Tanıtımı	YDO	45.000	Devlet Desteklerinin Tanıtımı Toplantı Sayısı

2.1.4.4.2. Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri

Bölgede eko-turizm alanında kamu yatırımlarında son dönemde artış gözlenmekle birlikte, bu alandaki özel sektör yatırımlarının yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Bu kapsamda eko-turizm alanında özel sektör yatırımlarının artırılmasına katkı sağlamak amacı ile belirlenen destinasyonlarda bölgeye çekilebilecek yatırımlara yön vermek amacı ile ön-fizibilite raporları hazırlanması sağlanacaktır. İlgili paydaşların öncelikle Fizibilite Desteği Programına yönlendirilmesi sağlanacak olmakla birlikte, ihtiyaç duyulması halinde yatırımcıların talepleri de dikkate alınarak ajans tarafından hizmet alımı yoluyla hazırlatılması sağlanacaktır. Ön fizibilite raporları bölge illerimizde doğal kaynaklara uygun, gelişme şansına sahip, çeşitli teşvik ve destek mekanizmaları ile desteklenebilecek yatırım alanlarında yatırımcılar için rehber görevi görecektir. Bu kapsamda eko-turizm tesisi, geriatri turizmi tesisi, apiterapi turizmi tesisi ve macera parkı yatırımlarına yönelik ön fizibiliteler öncelikle ele alınacaktır. Ayrıca bu alandaki başarılı yatırımların destinasyon paydaşlarına tanıtımına yönelik dokümantasyon yapılacaktır.

Tablo 8: Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri	YDO	200.000	Eko-turizm Yatırımlarına İlişkin Hazırlanan Ön Fizibilite Sayısı

2.1.4.4.3. Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı

Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı kapsamında 2018 yılında çalışmalar başlatılmış ve 2019 yılında da sürdürülmüş olup 2020 yılı ilk çeyreğinde tamamlanacaktır. Tanıtım portalında bölgedeki alternatif turizm öğelerine ilişkin konum bilgisi, fotoğraf ve görseller, tanıtıcı bilgiler, tur güzergâhları gibi unsurları barındırmakta olup kullanıcı tarafından farklı sorgulama yöntemlerini içeren dinamik bir tabanda hazırlanmıştır. 2020 yılında, portalın geliştirilmesi, tanıtımı ve yaygınlaştırılması için çalışmalar sürdürülecektir. Tanıtım portalında bölgenin eko-turizm potansiyelinin tanıtımı öncelikli olarak ele alınacaktır.

Tablo 9: Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı	TDB	150.000	Yıllık Ziyaretçi Sayısı

2.1.4.4.4.Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri

Bu çalışma kapsamında eko-turizm destinasyonları ve rotalara uygun turist profilinin belirlenmesi; bu profillere uygun tanıtım yöntemlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma 2021 yılında gerçekleştirilecek olup, 2020 yılında oluşturulacak destinasyon yönetim ve eylem planlarının çıktılarında da istifade edilecektir.

2.1.4.4.5.Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması

Eko-turizmin geliştirileceği Söke, Karacasu, Çameli, Ula, Köyceğiz gibi ilçelerdeki turizm potansiyeline ilişkin tanıtım faaliyetleri ve materyalleri diğer turizm odağı ilçeleri ile kıyaslandığında yetersizdir. 2021 yılında oluşturulacak hedef Pazar analizi ile daha kapsamlı tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecek olmakla birlikte, 2020 yılında bu bölgelerin tanıtımına yönelik temel tanıtım materyalleri oluşturulacaktır.

Bu doğrultuda başta hedef eko-turizm ilçelerindeki öğeler olmak üzere kültür rotaları, doğa ve spor turizmi temalarında 360 derece VR video oluşturulacaktır. Bu videolar ayrıca turizm fuarlarında bireysel deneyime dayalı etkin tanıtım için sanal gerçeklik gözlükleri ile kullanılacaktır.

Tablo 10: Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması	TDB	240.000	Tanıtım Materyali Oluşturulan Destinasyon Sayısı

2.1.4.4.6.Tanıtım Organizasyonları

Ajansımız, 2014 yılından beri Bölgeye gelen basın mensupları, yazarlar, seyahat acentaları, işadamları, sosyal medya fenomenleri vb. heyetlere yönelik Bölge turizminin ve iş imkânlarının tanıtılması kapsamında faaliyetler düzenlemektedir. Bu faaliyetler, yerel

paydaşlarımız, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve heyetin geldiği ülkedeki Tanıtma Müşaviri, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ve THY gibi paydaşlarla iletişim halinde gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamdaki çalışmaların 2020 yılında da sürdürülmesi planlanmaktadır. Çalışmaların aşağıdaki tabloda belirtilen destinasyonlarda gerçekleştirilmesi ve ziyaretler haricinde farklı etkinliklerle de çeşitlendirilmesi planlanmaktadır.

Tanıtım ziyaretlerinin (famtrip) yanı sıra kültür turizmi ve spor turizmi rotalarında özel etkinliklerin gerçekleştirilmesi ve ulusal ve uluslararası katılımcıların davet edilerek ilgili rotalara dikkat çekilmesi planlanmaktadır. Bu çalışmalar ile bölgenin eko-turizm ilçelerinin farklı pazarlarda bilinirliğinin, görünürlüğünün ve payının artırılması beklenmektedir.

Tablo 11: Tanıtım Organizasyonları

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Tanıtım Organizasyonları	TDB	600.000	Gerçekleştirilen organizasyon sayısı

Tablo 12: Tanıtım Organizasyonları

Tanıtlanacak Destinasyon	Destinasyondaki Öğeler	Yöntem	Hedef Kitle
Fethiye, Çameli	Kayaköy, Taş Konaklar, Kelebekler Vadisi, Tlos Antik Kenti, Amintas kaya mezarları, Saklıkent kanyonu, Yamaç Paraşütü alanları	Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları, doğa yürüyüşü ve spor ile ilgili stk'lar
Köyceğiz, Ula	Köyceğiz Gölü, Sultaniye Kaplıcaları, Dalyan Deltası, Yuvarlakçay, Kaunos Antik Kenti, Akyaka, Geyik Kanyonu	Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları
Karacasu	Aphrodisias Ören Yeri, Geleneksel çömlekçilik ve seramikçilik, Doğa Yürüyüşü ve doğa sporları	Uluslararası Seramik ve heykel atölyesi Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları, Seramik ve heykel sanatçıları, doğa yürüyüşü ve spor ile ilgili stk'lar
Pamukkale, Buldan	Hierapolis, Laodikya, Termal Tesisler, Bağbaşı Yaylası	Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları
Kuşadası, Söke	Dilek Yarımadası Milli Parkı, Anaia Antik Kenti, Zeus Mağarası, Kirazlı Köyü, Oleatrium Zeytinyağ Müzesi	Fam Trip	Ulusal ve uluslararası Basın Mensupları, Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat acentaları

2.1.4.4.7.Londra Turizm Fuarına Katılım Organizasyonu

2020 yılında ilgili sektör paydaşları ile Londra Turizm Fuarına stantla katılım sağlanacaktır. Bölgedeki turizm sektör temsilcileri (İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri, Tanıtma Vakıfları, Ticaret ve Sanayi Odaları, Otelciler Birlikleri ve ilgili Dernekler ve firmalar vb.) Ajans tarafından alınan ve tasarım ve kurulumu yaptırılan stant yerinde Bölge tanıtımını gerçekleştirmektedir. Londra Turizm Fuarı dünyadaki en büyük turizm fuarlarından biri olmasının yanı sıra B2B sisteminin aktif ve yoğun olarak kullanıldığı ve yenilikçi teknolojilerin tanıtımda ön planda tutulduğu bir fuardır. Fuar Kültür ve Turizm Bakanlığının katılım sağladığı en büyük dört fuar içerisinde yer almaktadır. Turizm sektörünün profesyonellerine (yaklaşık 51.000 uluslararası turizm profesyoneli) yönelik bir fuar olarak nitelendirilen Londra Fuarı (ilk gün sadece davet usulü katılım gerçekleşmektedir) sektörün 5 yıllık geleceğinin de değerlendirildiği bir fuar olduğu için katılımcılara vizyon sağlayacak niteliktedir. Bölgedeki turizm sektör temsilcileri Ajans tarafından alınan ve tasarım ve kurulumu yaptırılan stant yerinde destinasyonlar ve öğeler kapsamında Bölge tanıtımını gerçekleştirecek ve yeni iş bağlantıları geliştireceklerdir. Katılımcıların B2B'lere katılma potansiyeli olan, somut iş bağlantıları kurmayı hedefleyen ve uluslararası tanıtım yapma kapasitesine sahip paydaşlardan seçilmesine dikkat edilecektir. Yenilikçi tanıtım yöntemlerinin ön planda olduğu fuarda dijital tanıtım dokümanları ile tanıtım yapılması öngörülmektedir. Ayrıca fuara katılım kapsamında seyahat acentelerinden veya medya mensuplarından oluşan heyetlerin bölgemize gelmesi için de Ajans tarafından görüşmeler gerçekleştirilecektir.

Tablo 13: Londra Turizm Fuarına Katılım Organizasyonu

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Londra Turizm Fuarına Katılım Organizasyonu	TDB	200.000	Tanıtımı yapılan destinasyon sayısı

2.1.4.5. Ajans Destekleri

2.1.4.5.1. Proje Teklif Çağrısı

2.1.4.5.1.1. 2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve Ödemeleri

2018 yılı Kültür Turizminin Geliştirilmesi mali destek programı kapsamında 7.585.000 TL ara ödemenin 2020 yılında giderleştirileceği; 9.150.000 TL nihai ödemenin de ayrıca yapılarak 2020 yılında toplam 16.735.000 TL ödemenin yapılacağı öngörülmektedir.

Tablo 14: 2018 Kùltür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve Ödemeleri

Proje/Faaliyet	Alt Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	2018 Kùltür Turizminin Geliştirilmesi MDP Ön Ödemelerinin Giderleştirilmesi	İDB	7.585.000
	2018 Kùltür Turizminin Geliştirilmesi MDP Projelerinin Uygulanması ve Ödemeleri		9.150.000
TOPLAM			16.735.000

2.1.4.5.1.2. 2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı

Sonuç odaklı programın amaçlarına ve eko-turizmi destekler nitelikteki diğ er alternatif turizm aktivitelerinin güçlendirilmesi doğrultusunda; Güney Ege Bölgesinde alternatif turizm potansiyelinin harekete geçirilerek, bölgede konaklama yapan ziyaretçi sayısının ve ortalama konaklama sürelerinin artırılmasına yönelik olarak 25.000.000 TL bütçeli bir mali destek programı uygulanması planlanmaktadır. Program; kar amacı güden (10.000.000 TL) ve gütmeyen (15.000.000) olmak üzere 2 bileşenlidir.³

2020 Alternatif Turizm Altyapısı Mali Destek Programı (Kar Amacı Gütmeyen)

Programın Amacı

Güney Ege Bölgesinde alternatif turizm potansiyelinin harekete geçirilerek, bölgede konaklama yapan ziyaretçi sayısının ve ortalama konaklama sürelerinin artırılmasıdır.

Programın Öncelikleri:

- Alternatif turizm alanlarının çekiciliğinin ve ulaşılabilirliğinin artırılması
- Alternatif turizm alanlarında aktivite çeşitliliğinin artırılması
- Yerel yaşam, yöresel ürünler ve kültürel öğelerin turizme entegre edilmesi

2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı (Kâr Amacı Güden)

Programın Amacı

Güney Ege Bölgesinde alternatif turizm potansiyelinin harekete geçirilerek, bölgede konaklama yapan ziyaretçi sayısının ve ortalama konaklama sürelerinin artırılmasıdır.

³ 2020 yılı mali destek programı kapsamında eko-turizm teması altında ele alınmayan diğ er alternatif turizm türlerine ilişkin projelerin de desteklenmesi öngörülmektedir. 2021 yılında ilan edilecek mali destek programında ise eko-turizm odaklı amaç ve öncelikler kurgulanacaktır.

Programın Öncelikleri

1. Spor, macera ve doğa turizminin geliştirilmesi
2. Termal turizm ve sağlık turizminin geliştirilmesi
3. Yerel yaşam, yöresel ürünler ve kültürel öğelerin turizme entegre edilmesi

Tablo 15: 2020 yılı Alternatif Turizm Mali Destek Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
MDP Rehber Basımı, Tanıtım, Eğitim Faaliyetleri	PYB	50.000
MDP Değerlendirme Süreci	PYB	120.000
Sözleşme Daveti	PYB	-
Sözleşmelerin İmzalanması	İDB	-
MDP Yararlanıcılara Yönelik Başlangıç Toplantısı ve Uygulama Eğitimleri	İDB	10.000
MDP İzleme Ziyaretlerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	-
2020 Alternatif Turizm MDP Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	9.000.000

2021 yılında eko-turizm ve 2022 yılında alternatif turizm temalı mali destek programı uygulamalarına devam edilmesi öngörülmektedir.

2.1.4.5.2. Alternatif Turizm Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı

Başta eko-turizm olmak üzere alternatif turizm alanında işletmelerin, turizm faaliyetlerine ilişkin yönetim ve uygulamalarının iyileştirilmesine, pratik sorunlarının çözüme kavuşturulmasına, organizasyonların performansını artırmaya ve yeni iş fırsatları kollamalarına yardımcı olacak yönetim danışmanlığı programı uygulanacaktır. Bu kapsamda Kobi statüsündeki işletmelere aşağıdaki konularda danışmanlık sağlanacaktır. SOP kapsamında eko-turizm destinasyonu olması hedeflenen ilçelerden gelen başvurular öncelikli olarak değerlendirilecektir.

- Satış, Pazarlama, Dijital Pazarlama Ve Online Satış
- Gıda Hijyen Ve Kalite Yönetimi
- Yiyecek İçecek İşletmeleri Yatırım Ve Yönetim Danışmanlığı
- İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi
- Eko-Turizm Tesis/Otel Yatırımı Ve İşletmeciliği

Tablo 16: Alternatif Turizm Yönetim Danışmanlığı Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Alternatif Turizm Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB	750.000	Danışmanlık sağlanan işletme sayısı

2.1.5. Program Süresi Ve Zaman Planlaması

Tablo 17: Program Süresi ve Zaman Planlaması

FAALİYETLER	2020	2021	2022	2023
Destinasyon Yönetim Komisyonları				
Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları				
Kapasite Geliştirme Ve Farkındalık Programları				
İyi Uygulama Ziyaretleri				
Devlet Desteklerinin Tanıtımı				
Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri				
Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı				
Destinasyon Odaklı Hedef Pazar Analizleri				
Londra Turizm Fuarına Katılım Organizasyonu				
Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması				
Tanıtım Organizasyonları				
Alternatif Turizm Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı				
2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP Uygulaması ve Ödemeleri				
2020 Alternatif Turizm Mali Destek Programı				
2021 Eko-turizm Mali Destek Programı				
2022 Alternatif Turizm Mali Destek Programı				

2.1.6. İzleme Ve Değerlendirme

Sonuç odaklı programlar kapsamında yer alan faaliyetlere ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program

Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır. İzleme ve değerlendirmeye ilişkin detaylar SOP yönetim planında yer alacaktır.

2.2.ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.2.1. Amaç

Bu programın genel amacı, üretim odaklı kooperatiflerin ve birliklerin rekabet gücünün artırılarak, kırsal alanda gelir düzeyinin artırılmasıdır.

Programın özel amaçları:

1. Kurumsal kapasitenin Güçlendirilmesi
2. İşleme, paketleme, depolama süreçlerinin iyileştirilmesi
3. Markalaşma ve pazarlama kapasitesinin artırılması

2.2.2. Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ülkemizdeki az gelişmiş yörelerin sürdürülebilir kalkınması, gelir dağılımındaki adaletin sağlanması gibi sorunların iyi organize olmuş, etkin işleyen bir kooperatifçilik mekanizması ile çözüme ulaşabileceği tüm kesimler tarafından kabul edilmektedir. Etkin işleyen bir kooperatifçilik ile kırsal bölgede yaşayan nüfusun geliri, istihdamı ve yaşam standardı artacak, dolayısıyla verimli çalışan kooperatifler bir yönüyle kırsal kesimden kentlere olan kontrolsüz göçün önünde bariyer görevi görecektir. Bu gibi nedenlerle çarpan etkisi oldukça fazla olan ülkemizde ve bölgemizde kooperatifçiliğin daha profesyonel ve etkin bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda 11. Kalkınma Planı'nda da ortak iş yapma kültürüne, sermaye birikimine ve gelir dağılımına olumlu katkıları açısından önem taşıyan kooperatifçiliğin geliştirilmesi ihtiyacı bulunduğu belirtilmektedir. Ayrıca plan döneminde bireylerin ve küçük işletmelerin ekonomik ve sosyal refaha katkılarını artırmak üzere kooperatifleşme faaliyetlerinin özendirilmesi gerektiği üzerinde durulmaktadır.

Ülkemizde kooperatifçiliğin yoğun olarak yapıldığı bölgelerden birisi olan TR32 Bölgesi'nde de önemli bir potansiyel bulunduğu bilinmekle birlikte, kooperatiflerin üretim, pazarlama, finansman ve yönetim süreçlerinde sıkıntılar yaşandığı gözlenmektedir. TR32 Düzey 2 Bölgesi 2014-2023 Bölge Planı hazırlık sürecinde de paydaşlarla yapılan görüşmeler ve analizler sonucunda Planın "Bilgi ve kalite odaklı üreten, örgütlülüğü, verimliliği ve pazarlama kapasitesi yüksek tarım sektörü oluşturulması" önceliği altında "Üretimde öne çıkan ürünlere yönelik ortak satış kanalları oluşturulması, tarımsal işletme ölçeklerinin artırılmasına yönelik ortaklığa dayalı yatırımların desteklenmesi, üreticilerin

örgütlenmelerinin teşvik edilmesi ve kurumsal altyapılarının güçlendirilmesi” gibi tedbirlere yer verilmiştir.

Ajansımız bu gerekçeler doğrultusunda 2016 yılında kooperatiflerin mevcut durumunun derinlemesine analizi, rekabet potansiyeli ve gelişme yönünün değerlendirilmesine yönelik olarak *“Güney Ege Bölgesinde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durumu ve Gelişme Stratejileri”* isimli çalışmayı gerçekleştirmiştir. Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri, Su Ürünleri Kooperatifleri, Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifleri, Küçük Sanat Kooperatifleri, Üretim Pazarlama Kooperatifleri ve Kadın Girişimi İşletme Kooperatifleri çalışmanın kapsamını oluşturmuştur. Bölgemizdeki üretim odaklı kooperatiflerin yaklaşık %80’ini tarımsal kalkınma kooperatifleri oluştururken, %8’ini su ürünleri kooperatifleri oluşturmaktadır. Bu doğrultuda bölgede üretim odaklı faaliyet gösteren ve aşağıda bilgileri verilen 590 kooperatif içinden tabakalı örnekleme yaklaşımına göre 159 kooperatif yöneticisiyle görüşme olanağı bulunmuştur.

Türkiye’de, il/ilçe düzeyinde kooperatiflere yönelik gerçekleştirilen örnek bir mevcut durum analizi ve strateji çalışması niteliğinde olan çalışma, geniş kapsamlı bir anket uygulamasının yanı sıra kooperatif yöneticileri ile yapılan yüz yüze görüşmelerin sonuçlarını da içermektedir. Yapılan çalışma sonucunda bölgemizdeki kooperatiflerin, programın müdahale alanlarını oluşturacak aşağıdaki başlıklar altında sorunlarla karşılaştığı gözlenmiştir:

Yönetim ve Organizasyon Kapasitesi

- Tam zamanlı profesyonel çalışan oranının azlığı,
- Yönetim ve çalışanlar için alınan eğitimlerin azlığı,
- İş tanımları, planlarına ilişkin dokümantasyon eksikliği,
- Denetim mekanizmasının etkin çalışmaması

Güney Ege Bölgesi’nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri (2016) çalışması çıktılarına göre; kooperatiflerin yaklaşık %73’ünde organizasyon ya da yönetim şeması bulunmazken yaklaşık % 80’inde ise iş tanımları ve planlarına ilişkin dokümantasyonun bulunmadığı dikkat çekmektedir. Bu durum kooperatiflerin yönetim ve organizasyonundaki etkinlik sorununa işaret etmektedir.

Kooperatiflerin yaklaşık % 80'inde iş tanımları ve planlarına ilişkin dokümantasyon yoktur. Bölge kooperatiflerinde eğitim düzeyi ve alınan eğitimler incelendiğinde kooperatif başkanlarının %48,4'ünün ilkokul mezunu olduğu sadece %6,9'unun lisans mezunu olduğu görülmektedir. Aynı zamanda "son 3 yıl içerisinde yönetim ve çalışanlar için eğitim alan" kooperatifler, görüşülen kooperatiflerin yalnızca %34'ünü oluşturmaktadır. Kooperatiflerde profesyonel insan kaynağına bakıldığında ise sadece %43'ünde profesyonel insan kaynağı bulunduğu görülmektedir.

Üretim Süreçleri:

- Soğuk hava ve depolama imkânlarının yetersizliği,
- Üretim yöntemi ve teknolojileri konusunda güncel bilgileri takip etmeme,
- Üretimde yeni yöntemler kullanılamaması,
- Ürünleri işlenmiş ürüne dönüştürememe

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışması çıktılarına göre; görüşülen kooperatifler içerisinde Muğla'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 9'u ve Aydın'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 7'si ürünlerini işlenmiş ürüne dönüştürmektedir. Denizli'de bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 53'ü, Muğla'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 39'u ve Aydın'da bulunan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 14'ü üretimlerini işlenmiş ürüne dönüştürmeyi planlamaktadır. Çalışma kapsamındaki kooperatiflerin % 9,4' ü (15 kooperatif) diğer kooperatiflere göre üretimde farklı bir yöntem/teknik kullandıklarını ileri sürmektedir. Genel olarak bölgede faaliyet gösteren üretim odaklı kooperatiflerin teknik bilgi eğilimlerinin zayıf olduğu gözlenmektedir.

Pazarlama Süreçleri:

- Pazarlama faaliyetlerinde kullanılan araçların yetersizliği,
- Dağıtım kanallarında komisyonculara bağımlılık,
- İhracat yapamama, marka ve coğrafi işaret eksikliği

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışması çıktılarına göre; ürünlerini işlenmiş ürüne dönüştüren kooperatiflerin % 80'i ürünlerin satışını doğrudan tüketiciye yapmaktadır. Ürünlerini işlenmiş ürüne dönüştürmeyen kooperatiflerin ise % 15,7'si satışını doğrudan tüketiciye yapmaktadır. Ürünlerinin satışını toptancıya yapan kooperatiflerin % 63'ü ürünlerin satışından kaynaklanan tahsilat sorunu yaşamaktadır. Yapılan saha çalışması verilerine göre TR32 Bölgesi'nde faaliyet sürdüren kooperatiflerin %1,4' lük çok küçük bir bölümü ihracat yaptığını belirtmiştir.

Finansal Kapasite:

- Kredi/teşvik/hibe mekanizmalarından yararlanamama,
- Mevcut sermaye yetersizliği, banka kredilerinden yararlanamama,
- Tahsilat sorunları,

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışması çıktılarına göre; görüşme yapılan kooperatiflerin sadece %37'si devletin teşvik, kredi ya da hibe desteklerinden yararlanmıştır. Kooperatiflerin çoğunluğu finansman ihtiyacı için öz kaynaklarını kullanmakta, ikinci olarak da kamu bankalarını tercih etmektedirler. Görüşülen kooperatiflerin % 21'i mevcut sermayelerini yeterli bulurken, % 79'u sermayelerini yeterli bulmamaktadır. Görüşme yapılan kooperatiflerden sadece % 17'si son 3 yılda banka kredisi kullanmıştır ve çoğunlukla kamu bankaları tercih edilmiştir. Kooperatiflerin yaklaşık % 30'u ürünlerinin satışından kaynaklanan tahsilat sorunu yaşamaktadır.

Bu doğrultuda; üretici örgütlerinde ortaya çıkan sorunlar ve bu sorunlara yönelik müdahale alanları doğrultusunda "Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi" sonuç odaklı programı tasarlanmıştır.

2019 yılında; Güney Ege Bölgesinde faaliyet gösteren üretici örgütlerinin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla Anadolu Birlik Holding işbirliği ve GEKA öncülüğünde düzenlenen teknik izleme ziyareti kapsamında Aydın, Denizli ve Muğla'dan kooperatif, birlik, tarım il müdürlükleri ve ziraat odaları temsilcilerinden oluşan yaklaşık 50 kişilik bir heyet teknik izleme ziyaretine katılmıştır. Güney Ege Bölgesindeki kooperatif ve birliklerin Türkiye'nin en güçlü kooperatif markası olan TORKU'nun iyi uygulamalarından ve

başarılarından ilham alarak Aydın, Denizli ve Muğla’da kooperatifçilik alanında ortak proje geliştirme ve işbirliğine katkı sağlaması amacıyla düzenlenen etkinlik boyunca TORKU’nun ÇUMRA Kampüsü, MERAM kampüsü ve SEYDİBEY Kampüsü ziyaret edilmiştir.

Ayrıca 2018 Yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 20 proje ile sözleşme imzalanmış, söz konusu projelere 7.147.244,65 TL kaynak tahsis edilmiştir.

Sonuç Odaklı Program kapsamında en önemli risk, üretim odaklı kooperatif ve birliklerin kurumsal kapasitesinin zayıf olmasıdır. Bu doğrultuda Ajans tarafından verilecek eğitim ve danışmanlıklarla, üst birlikler ve çatı kuruluşların katkı ve yönlendirmeleriyle risklerin bertaraf edilmesi öngörülmektedir.

2.2.3. Sonuç Ve Çıktı Hedefleri

Tablo 18: Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi SOP Sonuç Hedefleri

Amaç	Sonuç ve Çıktı Hedefleri	Birimi	Hedef	Kaynak
Özel Amaç 1	Kurumsal Kapasitesi İyileştirilen Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	100	GEKA Faaliyet Raporu
Özel Amaç 2	Üretim Süreçlerine İşleme ve Paketleme Sürecini Ekleyen Kooperatif/Birlik Sayısı	Adet	15	Faaliyet Raporu, Tarım ve Orman Müdürlükleri, İdari Kayıtları
Özel Amaç 2	İşleme ve Paketleme Süreçlerini İyileştiren Kooperatif/Birlik Sayısı	Adet	30	Tarım ve Orman Müdürlüğü, GEKA Faaliyet Raporu
Özel Amaç 3	Kendi markası ile satış yapmaya başlayan kooperatif / birlik sayısı	Adet	9	Tarım ve Orman Müdürlüğü, GEKA Faaliyet Raporu

Tablo 19: Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi SOP Çıktı Hedefleri

Çıktı Göstergesi	Birim	SOP Hedef	2020 Hedef	Tamamlanma Dönemi
Ziyaret edilen iyi uygulama örneği sayısı	Adet	3	2	2022
İyi uygulama örneğine katılım sağlayan kooperatif üyesi sayısı	Adet	100	50	2022
Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimi Alan Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	150	50	2021
Satış ve Pazarlama –Markalaşma Eğitimi Verilen Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	90	30	2021
Proje Yazma Eğitimi Verilen Kooperatif / Birlik Sayısı	Adet	90	30	2021
Yönetim Danışmanlığı Hizmeti Alan Kooperatif Sayısı	Adet	30	9	2022
Devlet Destekleri Hakkında Bilgilendirilen Kooperatif Sayısı	Adet	300	100	2022

Fuarlara katılım sağlayan kooperatif/birlik sayısı	Adet	45	15	2022
Kooperatif ve Birliklere Yönelik Hazırlanan Yatırım Ön-Fizibilitesi Sayısı	Adet	10	5	2022
Etkinlik / Kongre Katılımcı Sayısı	Adet	3.000	1.500	2022
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Kapsamında Sözleşme İmzalanan Proje Sayısı	Adet	40	20	2020-2021
Tamamlanan Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Güdümlü Projesi	Adet	1	1	2021

2.2.4. Proje Ve Faaliyetler

2.2.4.1. Kapasite Geliştirme

2.2.4.1.1. İyi Uygulama Ziyaretleri

Tire Süt Kooperatifi İyi Uygulama Örneği Ziyareti: Tarımsal odaklı örgütlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi bağlamında tarımsal üretim ve pazarlama hususlarında başarılı olan Tire Süt Kooperatifine yerinde teknik izleme programları düzenlenecektir. Bu kapsamda başarılı olan üretici örgütleriyle iletişime geçilerek bir teknik gezi programı oluşturulacak ve bu program çerçevesinde Bölge üretici birliklerinden seçilecek lider konumunda olan üreticiler ve örgütün yönetim kademesi teknik geziye götürülecektir. Bu faaliyetin SOP kapsamında “Kurumsal kapasitenin Güçlendirilmesi” özel amacına katkı sağlaması öngörülmektedir.

Seferihisar İlçesinin Kooperatif İyi Uygulama Örnekleri Ziyareti: Hıdırlık Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Seferihisar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Doğanbey Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Seferihisar ilçesinde uzun yıllardır hizmet veren ve kadınların yoğun olarak üye olan yerel kalkınmaya örnek teşkil eden önemli kooperatiflerdir. Bu kooperatiflerin bölgemizdeki ilgili kooperatiflerle birlikte ziyaret edilmesi planlanmaktadır. Bu faaliyetin SOP kapsamında “Kurumsal kapasitenin Güçlendirilmesi” özel amacına katkı sağlaması öngörülmektedir. 2020 yılı içerisinde başarılı uygulama örneği kapsamında tespit edilen diğer kooperatiflere de ziyaretler düzenlenebilecektir.

Tablo 20: İyi Uygulama Ziyaretleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
İyi Uygulama Ziyaretleri -(Tire Süt Kooperatifi Ziyareti) -(Seferihisar Kooperatifleri Ziyareti)	YDO	90.000	Ziyaret edilen iyi uygulama örneği

2.2.4.1.2. Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri

Bölgemizdeki kooperatiflerin finansal yapısında öngörü noksanlıkları ve eksik profesyonelleşme gözlenmektedir. Kooperatiflerin % 98,7'sinde muhasebe işlemlerinin finansal (mali) bir danışman olan SMM'lerin yaptığı gözlemlenmiştir. Kooperatiflerin finansman alanında tam zamanlı çalışan nitelikli işgücüne olan ihtiyacı açıkça tespit edilmiş, finansal okuryazarlık ve temel bilgisayar kullanımı becerilerinin yetersiz olduğu göze çarpmaktadır. 2020 yılında SOP kapsamında kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi özel amacı doğrultusunda, bölgede bulunan birlik ve kooperatiflere finansal okuryazarlık ve temel düzeyde bilgisayar kullanımı eğitimi hizmeti sunulacaktır.

Tablo 21: Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri	PYB	75.000	Eğitim alan kooperatif/birlik sayısı

2.2.4.1.3. Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri

Bölgemizdeki kooperatiflerin % 36'sı satış faaliyetlerinde bir sorun yaşamaktadır. Kooperatifler en fazla tüccar/komisyoncu aracılığıyla (% 41,5) ürünlerini satarken, doğrudan tüketiciye satma oranı %19, toptancıya satma oranı %18 olarak belirlenmiştir. Kooperatiflerin en az tercih ettiği seçenek % 3,8 ile e-ticaret olarak belirlenmiştir. İnternet ve sosyal medya araçlarını kullanmayanların oranı da % 48,6 olarak bulunmuştur. Bu kapsamda bölgemizdeki kooperatiflerin satış, pazarlama, markalaşma vb. konularda kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla eğitim programları uygulanacaktır.

Tablo 22: Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri	PYB	75.000	Eğitim alan kooperatif/birlik sayısı

2.2.4.1.4. Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı

Kooperatifler çeşitli destek mekanizmalarıyla desteklenerek devlet tarafından teşvik edilmektedir. TR32 Bölgesi genelinde yapılan *Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri* adlı çalışma sonucunda bölgedeki kooperatiflerin devlet desteklerinden yeterince faydalanamadığını görülmüştür. Bölgemizdeki kooperatiflerin %26'sı TKDK hakkında hiç bilgi sahibi değil iken, %5'i TKDK desteklerinden yararlanmıştır. Son 3 yıl içerisinde devlet desteği veya kredisi kullanan kooperatiflerin oranı %37'dir. Bu kapsamda Ajans personeli tarafından tüm destek mekanizmalarına ilişkin bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.

Tablo 23: Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı	AYDO MYDO DYDO	30.000	Bilgilendirilen kooperatif sayısı

2.2.4.2. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.2.4.2.1. Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışmasına göre; Güney Ege Bölgesi'nde faaliyet sürdüren kooperatiflerin satış ve pazarlama konusunda en fazla kullandıkları kanal kişisel ilişkilerdir. İnternet % 19,1 ve yurtiçi fuara katılım % 15,7 ile daha sonra tercih edilen araçlardır. Yurt dışı fuara katılım % 5,6 ile en az tercih edilen araçlardandır. Üretim yöntemleri ve teknolojileri konusunda güncel gelişmeleri takip eden üreticilerin yaklaşık olarak %26'sı bu gelişmeleri fuarlar aracılığıyla takip etmektedir. Bu kapsamda kooperatiflerin güncel gelişmeleri takip etmesi hususunda üst birlikler gibi çatı kuruluşlar tarafından destek sağlanması, kooperatiflerin sektörel fuarlara etkin katılımının desteklenmesi ve ilgili dokümanlara erişiminin sağlanması önem arz etmektedir.

Tarımsal odaklı örgütlenmelerin ürünlerinin pazara erişimlerini sağlamak amacıyla tarımsal ürün fuarlarına katılım ve stant tasarımı hususlarında Ajans gerekli koordinasyonu sağlayacaktır. Bu çerçevede ilgili kurumlar ile işbirliği içerisinde katılım sağlanacak fuarlar belirlenerek, stant tasarımı vb. süreçler için hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Ayrıca Antalya'da gerçekleştirilen ve 2014 yılından beri katılım sağlanan Yöresel Ürünler Fuarı'na

(YÖREX) 2020 yılında da katılım sağlanması planlanmaktadır. Bu fuara başta bölgedeki oda ve borsalar olmak üzere yöresel ürünlerle ilgili paydaşlarla katılım sağlanmaktadır. Ajans tarafından alınan tasarım ve kurulumu yaptırılan stant yerinde yöresel ürünler tanıtılmaktadır. Bu bağlamda 2020 Yılı Çalışma Programı'nda yer alan Üretici örgütlerinin yurtiçi fuarlara katılımı faaliyeti Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı'nın Markalaşma ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması özel amacına ulaşmak için uygulanacaktır.

Tablo 24: Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu	TDB	260.000	Fuarlara katılım sağlayan kooperatif/birlik sayısı

2.2.4.2.2. Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibiliteleri

Güney Ege Bölgesi'nde Üretim Odaklı Kooperatiflerin Mevcut Durum Analizi ve Gelişme Stratejileri çalışmasına göre; Güney Ege Bölgesi'nde yer alan kooperatiflerin yaklaşık olarak % 67'si önümüzdeki 3 yıl içerisinde yeni yatırım yapmayı planlamaktadır. Adı geçen çalışmaya göre kadın kooperatiflerinin tamamı ile tarımsal kalkınma kooperatiflerinin yaklaşık olarak % 72'si, su ürünleri kooperatiflerinin yaklaşık olarak 50'si, yapı kooperatiflerinin yaklaşık olarak % 46'sı ve üretim/pazarlama kooperatiflerinin yaklaşık olarak % 44'ü yeni yatırım planlamaktadır. Ayrıca çalışma kapsamında elde edilen verilere göre; kooperatiflerin yöneticileri umumî olarak yatırım kararlarını kişisel tecrübelerine ya da üstünkörü olarak yaptıkları bir piyasa araştırmasına dayanarak verdikleri için bu kooperatiflerin stratejik hedef ve yönetim politikalarından yoksun oldukları görülmüştür. Üretici örgütlerinin üretim hacminin artırılması ve ürünlerinin pazarlanmasının kolaylaştırılması kapsamında bölgeye çekilebilecek yatırımlara ve kooperatiflerin gerçekleştirebileceği orta-büyük ölçekli yatırımlara yönelik ön-fizibilite raporları hazırlanacaktır. 2019 yılında Denizli ve Muğla illerinde tarım ve hayvancılık sektörünün geliştirilmesine yönelik yatırım ön-fizibiliteler hazırlanmıştır. Benzer çalışmalara 2020 yılında da butik aromatik meyve suyu imalat tesisi, tıbbi aromatik işleme tesisi, incir konsantresi ve incir tozu üretim tesisi, seramik hazırlama tesisi, konserve dondurulmuş sebze işleme tesisi projelerinin ön fizibiliteleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 25: Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibilite

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibilite	YDO	250.000	Ön-fizibilite Raporu Sayısı

2.2.4.2.3. Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi

Özellikle hassas doğası ve turizm zenginliği ile sanayi faaliyetlerinin kısıtlı olduğu Muğla’da, arıcılık kırsal alanda istihdam bakımından kritik önem arz etmektedir. Muğla ilinde yaklaşık 20 bin kişinin arıcılık sektörü kapsamında istihdam edildiği öngörülmektedir. Bal üretimi istatistikleri incelendiğinde; Muğla ilinin ülkemiz üretiminin %15’ini sağlayarak 81 il içerisinde 2. sıradadır ve arı koloni büyüklüğü açısından lider konumdadır. Geçtiğimiz yıllarda Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği tarafından Muğla Çam Balı’nın coğrafi işaret tescili alınmıştır. Muğla’nın ülke arıcılığındaki konumuna bakılacak olursa; 334 mahallede, 4 bin 710 aile, 935 bin kovanla arıcılık yapmaktadır. Muğla’da başlıca arıcılık ürünü çam balı olup, Türkiye üretiminin yaklaşık olarak %75-80’lik kısmını karşılamaktadır.

Bu noktadan hareketle çam balının tanıtımını yapmak, üreticiler arasında işbirliği ve bilgi akışını güçlendirmek, uluslararası çalışmaların ve gelişmelerin özel bir platformda izlenmesi ve tartışılmasına olanak sunmak amacı ile 2012, 2014, 2016, 2018 yıllarında Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği ile birlikte Uluslararası Muğla Arıcılık ve Çam Balı Kongresi düzenlenmiştir. Bu kapsamda 2020 yılında Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği, Sıtkı Koçman Üniversitesi ve ajansımız işbirliğinde kongre düzenlenecektir.

Tablo 26: Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi	MYDO	95.000	Kongre Katılımcı Sayısı

2.2.4.3. Ajans Destekleri

2.2.4.3.1. Proje Teklif Çağrısı

Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi

2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 390.000 TL ara ödemenin 2020 yılında giderleştirileceği; 1.500.000 TL nihai ödemenin de ayrıca yapılarak 2020 yılında toplam 1.890.000 TL ödemenin yapılacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 27: 2018 Yılı Mali Destek Programları

Proje/Faaliyet		Sorumlu	Maliyet (TL)
Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP ön ödemelerinin Giderleştirilmesi	İDB	390.000
	2018 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Ödemeleri	İDB	1.500.000
TOPLAM			1.890.000

2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı

2020 yılı Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi Mali Destek Programı kapsamında 3.000.000 TL ödemenin 2020 yılında gerçekleştirileceği; 7.000.000 TL ödemenin de 2021 yılında yapılması öngörülmektedir.

Programın amacı, üretim odaklı kooperatif ve birliklerin rekabetçi bir yapıya kavuşturularak bölge ekonomisine olan katkılarının arttırılmasıdır. Programın öncelikleri aşağıdaki gibidir.

- Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi
- İşleme, Paketleme ve Depolama Süreçlerinin İyileştirilmesi
- Markalaşma Ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması

Tablo 28: 2020 Yılı Mali Destek Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Rehber Basımı, Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	50.000
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Değerlendirme Süreci	PYB	120.000
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Yararlanıcılara Yönelik Başlangıç Toplantısı ve Uygulama Eğitimleri	İDB	15.000
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	3.000.000
TOPLAM		3.185.000

2.2.4.3.2. Yönetim Danışmanlığı Programı

Bölgemizdeki kooperatiflerin % 84'ü son 3 yıl içerisinde üniversite, araştırma merkezi, kamu kurumu ya da başka bir kuruluşla ortak çalışmada bulunmamıştır. Ayrıca kooperatiflerin %84'ü son 3 yıl içerisinde herhangi bir danışmanlık hizmeti almamıştır. 2016 yılında yapılan saha araştırmasının sonucuna göre bölgemizdeki kooperatiflerin %58'i gelecek 3 yıl içerisinde danışmanlık hizmeti alımına ihtiyaç duyacağını belirtmiştir. Son 3 yılda danışmanlık hizmeti alan kooperatiflerin % 33,3'ü diğer kooperatiflere göre üretimde farklı bir yöntem kullanırken, danışmanlık hizmeti almayan kooperatifler içinde bu oran sadece % 6'dır. Diğer kooperatiflere göre üretimde farklı bir yöntem kullanan kooperatiflerin % 80'i gelecek 3 yılda kooperatif üyelerine eğitim ya da danışmanlık hizmeti vermeyi planlarken, üretimde farklı bir yöntem kullanmayanlar için ise bu oran % 46'dır. Bu kapsamda Güney Ege Bölgesi'nde ürünlerini işlenmiş ürünlere dönüştüren veya ürün işleme yatırım planı olan kooperatiflere yönelik danışmanlık programı yürütülecektir. Program kapsamında aşağıdaki konularda danışmanlık verilmesi öngörülmektedir:

- Finansal ve Hukuki Danışmanlık
- Hibe ve destekler için proje ve iş planı hazırlanması
- Ürün Geliştirme ve Prototipleme danışmanlığı
- E-ticaret ve İhracat danışmanlığı
- Pazarlama danışmanlığı
- Kalite ve Sertifikasyon

Tablo 29: Yönetim Danışmanlığı Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB	500.000	Danışmanlık Hizmeti Alan Kooperatif Sayısı

2.2.4.3.3. GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ

Güdümlü proje desteği çalışmaları kapsamında oldukça yüksek bir tarım potansiyeline sahip Aydın ilinde tarımsal üretimin kârlılığını artırmak, böylelikle üreticilerin ekonomik açıdan gelişmesini ve güçlenmesini sağlamak, tüketicinin yıl boyunca tarımsal ürün talebini karşılamak, bunun yanında söz konusu tesiste kullanılan yöntemle hem enerji verimliliği

sağlamak hem de diğer uygulamalar için örnek oluşturmak adına Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu kurulmasına ilişkin GÜDÜMLÜ Proje başvurusu 4 Temmuz 2017 tarihinde yapılmış ve fizibilitesi Bakanlık tarafından onaylanmıştır.

Muğla Arıcılar Birliği üyelerine yönelik Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi GÜDÜMLÜ Projesi kapsamında; arıcılık konusunda uzmanlaşmış olan Muğla'da Apiterapik Arıcılık Ürünleri Üretimi, İşlenmesi ve Paketlenmesine Yönelik Tesisin kurulması ve işletilmesi öngörülmektedir. (Bknz. EK 6.1.1.)

2020 yılında iş ve yatırım ortamının geliştirilmesi, yüksek katma değerli ve ileri teknolojiye dayanan ürünlerin üretiminde yoğunlaşılması, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin geliştirilmesine katkı sağlanması ve girişimciliğin desteklenmesi maksadıyla başlanan yeni GÜDÜMLÜ Projeler geliştirme çalışmalarına devam edilecektir. 2020 yılı GÜDÜMLÜ Proje Desteği Değerlendirme faaliyetleri kapsamında Ajans tarafından Genel Sekreter başkanlığında en az üç kişiden oluşacak bir inceleme ve değerlendirme komisyonu kurulacak, ilgili alana ilişkin özel uzmanlık gereken durumlarda Ajans dışından bağımsız uzmanların görüşlerine başvurulacak, hizmet alımı yapılacaktır.

Tablo 30: GÜDÜMLÜ Proje Desteği

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)
Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Projesi Ön Ödeme Giderleştirilmesi	İDB	1.200.000
Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Proje Ödemesi	İDB	1.200.000
Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi GÜDÜMLÜ Projesi Ön Ödemesi	İDB	1.000.000

2.2.5. Program Süresi Ve Zaman Planlaması

Tablo 31: Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi SOP'u Zaman Planlaması

Faaliyetler	2020	2021	2022
İyi Uygulama Ziyaretleri			
Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri			
Satış, Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri			
Yönetim Danışmanlığı Programı			
Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı			
Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu			
Kooperatif ve Birliklere Yönelik Yatırım Ön-Fizibiliteleleri			
Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi			
2018 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP ödemeleri			
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP			
2022 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP			

Güdümlü Proje: Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Ödemesi			
Güdümlü Proje: Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi Güdümlü Proje Ön Ödemesi			

2.2.6. İzleme Ve Değerlendirme

Sonuç odaklı programlar kapsamında yer alan faaliyetlere ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır. İzleme ve değerlendirme sürecine ilişkin detaylar SOP yönetim planında yer almaktadır.

2.3. İMALAT SANAYİDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM SONUÇ ODAKLI PROGRAMI

2.3.1. Amaç

Güney Ege Bölgesel Yenilik Stratejisi çalışması kapsamında yapılan analizlerde bölgede özellikle gıda ve makine imalatı sektörlerinde “bilgi ve iletişim teknoloji altyapıları ve bunlara bağlı üretim ve yönetim sistemleri yaygın olmadığı” tespit edilmiş, tekstil sektöründeki işletmelerin ise üretim süreçlerinin tüm aşamalarının elektronik ortamda gerçekleştirildiği ancak “bilgisayarla tümleşik üretim” sistemine geçişe ihtiyacı olduğu vurgulanmıştır.

Bu doğrultuda kurumsallaşma ve dijital dönüşüm sonuç odaklı programı kapsamında bölgede öne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması hedeflenecektir. Program kapsamında işletmelerde dijital hizmetlerin ve dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması, dijital dönüşüm sürecinde kurumsal yönetim ve yönetim kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Programın Amacı:

Bölgede öne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital ve kurumsal dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanmasıdır.

Programın Özel Amaçları:

1. İşletmelerde dijital hizmetlerin (ürünler, servisler, çözümler) artırılması
2. İşletmelerin dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması
3. Kurumsallaşma kapasitesinin geliştirilmesi

2.3.2. Arka Plan Ve Müdahale Gerekçesi

İmalat sanayinde dijitalleşme, değer zincirinin her aşamasında etkinlik ve verimlilik artışları ile değer oluşturma potansiyeli taşımaktadır. Dijitalleşme, bu konuda ilerleme kaydetmiş bölgeler ve işletmeler açısından önemli fırsatlar sunarken, bu alanda adım atmamış olan bölge ve işletmeler açısından da büyük bir tehdit oluşturmaktadır. İmalat sanayinin dijital dönüşüm sürecinde, üretimde rekabet edebilir pozisyonda olabilmek için dijital teknolojilerden verimli, etkili ve etkin bir şekilde faydalanılması gerekmektedir.

İmalat sanayinin dijital dönüşüm sürecinde “yapay zekâ, otonom robotlar, büyük veri ve ileri analitik, bulut bilişim, artırılmış ve sanal gerçeklik, nesnelerin interneti, eklemeli imalat, yeni nesil akıllı sensör teknolojileri ve siber güvenlik” gibi teknolojiler katma değerin, verimliliğin, kârlılığın, kalitenin ve benzeri birçok unsurun en üst seviyeye çıkarılmasında öncü teknolojiler olarak görülmektedir. Diğer taraftan, dijital teknolojiler şimdiye kadar insanlar tarafından geleneksel yöntemlerle yapılan birçok işin otonom bir şekilde yapılabilmesine olanak tanımakta, dolayısıyla da aynı üretimin daha az kişi istihdam edilerek yapılmasını mümkün kılmaktadır. Bununla birlikte, ekonomideki büyümenin sağladığı ek istihdam olanakları da ortaya çıkmaktadır.

Dijitalleşme, tüm dünya için olduğu gibi ülkemiz ve bölgemiz için de önem taşımakla birlikte yapılan bazı araştırmalar, dijitalleşme konusunda daha gidilecek yolumuz olduğunu ortaya koymaktadır. Dünya Ekonomik Forumu 2014-15 Küresel Rekabetçilik Raporu’nda 144 ülke arasında 45. sırada yer alan Türkiye’nin, bu sonuçla “teknolojiye hazır olmak” konusunda gelişmekte olan ülkelerin gerisinde kaldığı görülmektedir. Bu tablo bize, Türkiye’nin ekonomik gelişimine ivme katacak ve ülkemizi global rekabette bir adım ileriye taşıyacak çözümün teknolojiyi benimsemek ve hızla dijitalleşmek olduğunu göstermektedir. Diğer yandan, dijitalleşme ihtiyacının üst seviyede olduğu ülkemizde bu ihtiyacın giderilmesine yönelik adımlar atılmaya başlamıştır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan Dijital Türkiye Yol Haritasında başta KOBİ’ler olmak üzere birçok işletmenin dijital dönüşüm sürecini sağlıklı bir şekilde yürütecek finansal kaynağa ve teknolojik altyapıya sahip olmadığı belirtilmektedir. Yol Haritası ve Dijital dönüşüm destek programı kapsamında kimya, motorlu kara taşıtları, makine ve teçhizat, yarı iletkenler ve elektronik ile gıda ve içecek ürünleri olarak belirlenen odak sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ’ler olmak üzere imalat sanayi işletmelerinin üretim değer zinciri üzerinden dijital dönüşüm süreçlerinin desteklenmesi hedeflenmektedir.

Güney Ege Bölgesi Yenilik Stratejisi kapsamında imalat sanayi başlığı altında ele alınan makine ve teçhizat imalatı, tekstil ve giyim ürünleri imalatı ile gıda ve içecek ürünleri imalatı bölgemizde hem ihracat, hem de istihdam bakımından bölge sanayisini sürükleyen lokomotif sektörlerdir. Bölgesel Yenilik Stratejilerinin ekonomik dönüşüm süreçlerinde giderek öne

ıkan ve ‘Yenilikçi Güney Ege Projesi’nde de altı çizilen Akıllı İhtisaslaşma yaklaşımının hayata geçirilmesinde aşağıdaki unsurlar ne çıkmaktadır:

- Enformasyon ve iletişim teknolojilerindeki uygulamaları da dikkate alacak şekilde bölgesel bazda bilgi temelli gelişme için gereksinimleri, anahtar öncelikleri ve yatırım ihtiyaçlarını ele alacak destekler geliştirmek

- Teknolojik (Ar-Ge) ve iş modeli temelli yenilik faaliyetlerini özel sektör şirketlerinin bu yönde yatırım yapmalarını sağlayacak şekilde desteklemek

Bölgesel Yenilik alışması kapsamında yapılan analizlerde bölgede özellikle gıda ve makine imalatı sektörlerinde “bilgi ve iletişim teknoloji altyapıları ve bunlara bağlı üretim ve yönetim sistemleri yaygın olmadığı” tespit edilmiş, tekstil sektöründeki işletmelerin ise üretim süreçlerinin tüm aşamalarının elektronik ortamda gerçekleştirildiği “bilgisayarla tümleşik üretim” sistemine geçişe ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır.

Bu doğrultuda imalat sanayide kurumsallaşma ve dijital dönüşüm sonuç odaklı programı kapsamında bölgede ne çıkan sektörlerde (tekstil ve giyim ürünleri, makine ve teçhizat, gıda ve içecek ürünleri imalatı) dijital dönüşümün sağlanarak gelir ve karlılık düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması hedeflenecektir. Program kapsamında işletmelerde dijital hizmetlerin ve dijital operasyonel yetkinliklerin artırılması, dijital dönüşüm sürecinde kurumsal yönetim ve yönetişim kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Program kapsamında Dijital Dönüşüm İhtiyaç Analizi, Eğitim Programları, Yönetim Danışmanlığı Programı, 2020 Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı, İmalat sanayi işletmelerinin dijitalleşme temalı yurtiçi fuarlara katılımı organizasyonu, dijital Dönüşüm Temalı Başarı rnekleri Etkinlikleri, Dijital Teknoloji Tedarikçileri İle Sektördeki İşletmeleri Eşleştirme Etkinliği, Dijitalleşme Odaklı Devlet Destekleri Bilgilendirme, Danışmanlık Faaliyetleri, Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu gibi araçlarla önümüzdeki 3 yıllık dönemde dijitalleşme alanında bölgede önemli düzeyde ilerleme sağlanması hedeflenmektedir.

İşletmelerin dijitalleşme konulu yatırım ve faaliyetlere mevcut durumda istenilen düzeyde ilgi ve yönelim göstermemesi sonuç odaklı programın önemli risklerinden biridir. Ancak, Ajansımız tarafından gerçekleştirilecek eğitim ve farkındalık faaliyetleri, mali destek

programı uygulamaları ile dijitalleşme sürecine olan ilgi ve yatırım yapma eğiliminin artırılması beklenmektedir.

2.3.3. Sonuç Ve Çıktı Hedefleri

Program kapsamında 2020-2022 Döneminde hedeflenen sonuç ve çıktılar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 32: İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm SOP Sonuç Göstergeleri

Amaç	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Dijital hizmetlerini artıran işletme sayısı	Adet	50	Anket Çalışması ve idari kayıtlar
2	Dijital operasyonel yetkinliklerini artıran işletme sayısı	Adet	75	Anket Çalışması ve idari kayıtlar
3	Dijitalleşme/Kurumsallaşma temalı eğitim programı, teknik destek programı ve yönetim danışmanlığı programlarından en az 2 kez faydalanan işletme sayısı	Adet	30	Anket Çalışması ve idari kayıtlar

Tablo 33: İmalat Sanayinde Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm SOP Çıktı Göstergeleri

Çıktı Göstergesi	Birim	SOP Hedef	2020 Hedef	Tamamlanma Dönemi
Gerçekleştirilen “Öne Çıkan Sektörler İçin Dijital Dönüşüm İhtiyaç Analizi” sayısı	Adet	2	1	2020
“Öne Çıkan Sektörler İçin Dijital Dönüşüm İhtiyaç Analizi” kapsamında görüşme yapılan işletme sayısı	Adet	100	100	2020
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitim programına katılan işletme sayısı	Adet	30	30	2020
Yönetim Danışmanlığı Programından Faydalanan İşletme Sayısı	Adet	30	10	2022
Gerçekleştirilen Dijital Dönüşüm Temalı Etkinlik/Konferansa katılan kişi sayısı	Kişi	200	200	2020
Dijitalleşme Temalı Fuar ve Etkinliklere İşletmeler İle Katılım Organizasyonu Sayısı	Adet	2	-	2021-2022
Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonuna katılan imalat sanayi işletme sayısı	Adet	50	50	2020
2021 Dijital Dönüşüm Mali Destek Programın kapsamında destek almaya hak kazanan proje sayısı	Adet	60	30	2021

2.3.4. Proje Ve Faaliyetler

2.3.4.1. Araştırma Analiz Programlama

2.3.4.1.1. Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi

Bölgesel Yenilik çalışması kapsamında yapılan analizlerde bölgede özellikle gıda ve makine imalatı sektörlerinde “bilgi ve iletişim teknoloji altyapıları ve bunlara bağlı üretim ve yönetim sistemleri yaygın olmadığı” tespit edilmiş, tekstil sektöründeki işletmelerin ise üretim süreçlerinin tüm aşamalarının elektronik ortamda gerçekleştirildiği “bilgisayarla tümleşik üretim” sistemine geçişe ihtiyacı olduğu vurgulanmıştır.

Bu doğrultuda; bölgede öne çıkan makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerinde dijitalleşmeye yönelik gerçekleştirilecek faaliyetler kapsamında öncelikli olarak dijitalleşme alanındaki mevcut durumun daha detaylı şekilde belirlenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Dijitalleşmeye yönelik ihtiyaçların analiz edilmesi kapsamında saha araştırması gerçekleştirilecektir. 3 ana bileşenden oluşacak endekste Dijital Stratejinin şirketin stratejisinde yer alıp almadığı, şirketin ürün, çözüm ve hizmetlerinde dijitalleşme düzeyi, dijital operasyonel yetkinlikler kapsamında ise dijital teknoloji ve uygulamaların organizasyonel iş akışını, iç süreçlerini destekleyip desteklemediği ölçülecektir. Saha analizi kapsamında hizmet alımı gerçekleştirilecek olup tekstil ve giyim ürünleri sektöründe 100 ve üzeri çalışan, makine imalatı ve gıda imalatı sektöründe 20 ve üzeri çalışan sayısına sahip işletmeler kapsama alınacaktır.

Tablo 34: Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi	EAPB	180.000	İhtiyaç Analizi Kapsamında Görüşme Yapılan İşletme Sayısı

2.3.4.2. Kapasite Geliştirme

2.3.4.2.1. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri

Bölgede öne çıkan makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerinde aşağıdaki konular öncelikli olmak üzere dijitalleşme ve kurumsallaşma teması kapsamında genel bilgi düzeyi ve farkındalık artırılacaktır.

- Dijital Dönüşüm
- Kurumsal Yönetim

- İşletme Anayasası Oluşturulması
- Tedarik Zinciri Yönetimi
- Verimlilik Artırıcı Proje Hazırlama ve Proje Uygulama
- Dış Ticaret
- Yalın Üretim

Tablo 35: Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri	İDB	150.000	Eğitim programına katılan kişi sayısı

2.3.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek

2.3.4.3.1. Dijital Dönüşüm Konferansı

İmalat sanayi işletmelerinde dijitalleşme kapsamında farkındalığın artırılması, kendi iş süreçlerine benzer alanlarda uygulanan başarı örneklerini gözlemleyebilecekleri ülkemizdeki iyi uygulama örnekleri ile buluşmaları sağlanacaktır. Düzenlenecek olan bu organizasyon ile hem bölgede hem ülkemizde bu alanda başarılı işletmelerin tecrübelerini aktarmaları sağlanacaktır.

Tablo 36: Dijital Dönüşüm Konferansı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Dijital Dönüşüm Konferansı	TDB	140.000	Katılım Sağlayan Kişi Sayısı

2.3.4.3.2. Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu

Bölgedeki imalat sanayi işletmelerinin, dijital teknoloji ürün ve hizmetlerini geliştiren bölgesel ve ulusal tedarikçiler ile bir araya gelmesi sağlanacaktır. Yerli dijital teknoloji firmalarının ürün ve hizmetlerinin bölgemizdeki imalat sanayi işletmelerine erişimi kolaylaştırılacaktır.

Tablo 37: Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi
Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu	TDB	90.000	Organizasyona Katılım Sağlayan İşletme Sayısı

2.3.4.4. Ajans Destekleri

2.3.4.4.1. Proje Teklif Çağrısı

2020 Dijital Dönüşüm Mali Destek programının amacı; bölgede öne çıkan makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerindeki işletmelerde dijital dönüşümün sağlanmasına ve işletmelerin bu alandaki yönetsel kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetlerinin desteklenmesidir.

2020 Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı kapsamında proje ön ödemelerinin 2021 yılında yapılacağı ön görülmektedir.

Tablo 38: 2021 Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
2021 Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı Rehber Basımı, Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	100.000

2.3.4.4.2. Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı

Dijital dönüşüm, bir teknoloji yatırımından ziyade bir süreç olarak değerlendirilerek ilk aşamada işletmelerin mevcut durumlarını analiz etmeleri ve bir yol haritası hazırlamalarını gerektirmektedir. Bu süreçte işletmelerin eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin yönetim danışmanlığı programı ile desteklenmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda gıda ve içecek, makine imalatı ile tekstil ve giyim imalatı sektörlerinde 100 ve üzerinde çalışan sayısı olan firmalara yönelik olarak dijitalleşme yönetim danışmanlığı programı uygulanacaktır. Program kapsamında danışmanlık temini yapılacak alanlar ilk aşamada aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- Dijital Dönüşüm Danışmanlığı
- Ar-Ge Ve Tasarım Merkezlerine Ar-Ge, İnovasyon ve Tasarım Danışmanlığı
- Verimlilik Artırıcı Proje Hazırlama Ve Proje Uygulama Danışmanlığı
- Dış Ticaret Danışmanlığı
- Yalın Üretim Danışmanlığı
- Teknik Tekstil Danışmanlığı
- Kurumsal Yönetim Danışmanlığı

Tablo 39: Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB	750.000

2.3.5. Program Süresi Ve Zaman Planlaması

Tablo 40: Program Süresi ve Zaman Planlaması

Faaliyetler	2020	2021	2022
Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi			
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri			
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı			
Dijital Dönüşüm Konferansı			
Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu			
Dijitalleşme Temalı Fuar ve Etkinliklere İşletmeler İle Katılım Organizasyonu			
2021 Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı Uygulaması			

2.3.6. İzleme Ve Değerlendirme

Sonuç odaklı programlar kapsamında yer alan faaliyetlere ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır.

3. KURUMSAL GELİŞİM

3.1. Faaliyetler

3.1.1. Kapasite Geliştirme

3.1.1.1. Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler

Ajans personelinin kişisel gelişim, uzmanlık ve uyum niteliklerinin artırılmasına önem verilmektedir. Bu doğrultuda ajans personelinden gelen geri dönüşler ve ajans faaliyetleri sırasında ortaya çıkan ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak 2020 yılı içerisinde alınması planlanan eğitimler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Tablo 41: Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler

Eğitimin Adı	Süre	İçerik
İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Mevzuatı eğitimi	2 Gün	İç kontrol tanımı ve özellikleri, kamuda iç kontrol, iç kontrol standartları, iç kontrol risk ilişkisi, ön mali kontrol süreci, kontrol usulü, kontrol yetkisi.
AB Programlarına yönelik proje hazırlama, başvuru ve proje uygulama eğitimi	3 Gün	IPA, COSME ve Horizon 2020 programlarına yönelik proje hazırlama, başvurma ve form doldurma, proje uygulama.
Kişisel Verilerin Korunması Eğitimi	1 Gün	Kişisel verilerin işlenmesinde, kişilerin temel hak ve özgürlüklerini, korumak, kişisel verileri işleyen tüm kurum ve kuruluşların birinci derecede yükümlülüğü haline gelmiştir
Dijitalleşme Temel Düzey Eğitimi	1 Gün	Dijitalleşme nedir? İş süreçleri nasıl dijitalleşir, Veri Yönetimi, Kaynak Yönetimi, Süreç Yönetimi, Bulut Bilişim, Dijitalleşme uygulamaları? ERP, MRP nedir? Otomasyon ve süreç yönetimi, Temel Siber Güvenlik
Eko-Turizm Eğitimi	3 Gün	Eko-turizmin tanımı ve amaçları, ilkeleri, sosyo-kültürel, ekonomik, çevresel etkileri, çeşitleri, arz-talep potansiyeli, pazar profili, eko turistler, eko turist profili ve seyahat motivasyonu özellikleri, eko-turizm işletmeciliği, ekolojik otellerin ve pansiyonculuğun özellikleri, ev pansiyonculuğu potansiyeli, eko-turizm aktiviteleri, yöresel ürünler geliştirme, satış ve pazarlaması, ekolojik tur güzergahları, açık alan etkinlikleri
Destinasyon Yönetimi	2 Gün	Turizm ürün paketi, destinasyon kavramı, destinasyon pazarlama organları (organizasyonları), destinasyon yönetimi ve pazarlama sürecine dahil olan paydaşlar, turizm destinasyonları için stratejik pazarlama, destinasyonlarda pazarlama yönetimi, destinasyonlarda imaj ve marka geliştirme çalışmaları, destinasyonlarda ziyaretçi yönetimi.
Fizibilite Hazırlama Eğitimi	3 Gün	Temel Kavramlar, Yaklaşımlar, Sektörel Değerlendirme, Teknik Değerlendirme, Mali Değerlendirme, Zaman Kavramı, Değerlendirme Teknikleri

Coğrafi İşaret Eğitimi	3 Gün	Coğrafi işaret, Coğrafi işaret çeşitleri: Mahreç, Menşe ve Geleneksel Ürün Adı, Coğrafi işaret başvuru süreci, Coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı tescil süreci
Web sitesi ve Sosyal Medya İçerik Yönetimi	3 Gün	Arama Motoru Optimizasyonu, HTML ile basit web işlemleri, açık kaynak kodlu açık web sistemleri, içerik oluşturma-güncelleme, yaygın hatalar

Ajans personeli görevlerinin gerektirdiği nitelik ve ihtiyaca uygun olarak yukarıdaki eğitim konularında yılda en az 10 gün süreyle hizmet içi eğitime tabi tutulacaktır.

Tablo 42: Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi	Hedef
Mesleki ve Kişisel Gelişime Yönelik Eğitimler	KHB	90.000	Gerçekleştirilen Eğitim Günü Sayısı	20

3.1.2. Tanıtım ve Yatırım Destek

3.1.2.1. Ajans Tanıtım Materyalleri

2014 yılında yayımlanmaya başlayan Güney Ege Dergisi çalışmaları, 2020 yılında da devam edecektir. Dergide ajans faaliyetleri, ajans tarafından desteklenen projeler, uzmanların Bölge kapsamındaki çalışmaları vb. konular hakkında yazılara yer verilmeye devam edilecektir. Bu çalışma ile ajans faaliyet ve desteklerinin bölgede bilinirliğini artırmak, sektörel/bölgesel politikaların ve gelişmelerin paydaşlara duyurulması hedeflenmektedir. İçeriği Ajans uzmanlarınca oluşturulan derginin tasarım ve basım işleri için satın alma yapılacaktır. 2020 yılından itibaren derginin 6 aylık yayımlanması planlanmaktadır. Ayrıca, 2020 yılında Kurumsal Kimlik çerçevesinde Ajansın basılı materyallerinin ihtiyaca göre yeniden basımının yapılması ve yeni tanıtım materyalleri (kalem, bloknot, takvim vb.) oluşturularak basımının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Ajans'ın haber takibini düzenli ve etkin bir şekilde sağlayabilmek amacıyla medya takip ve Ajans haberlerinin daha geniş kitlelere duyurulabilmesi adına haber dağıtım hizmetleri alınması da öngörülmektedir.

Tablo 43: Ajans Tanıtım Materyalleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)	Çıktı Göstergesi	Hedef
Ajans Tanıtım Materyalleri	TDB	220.000	Dağıtımı yapılan dergi sayısı	2.000

3.1.3. Diğer Proje ve Faaliyetler

3.1.3.1. İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler

Gerçekleştirilen iş yükü analizleri ve birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda 2020 yılı içinde 1 iç denetçi, 4 uzman, 1 hukuk işlerinden sorumlu uzman, 1 bilgi işlem sorumlusu ve 1 güvenlik personeli istihdam edilmesi planlanmaktadır. Bu doğrultuda 2020 yılında insan kaynaklarına ilişkin faaliyet ve tahmini maliyetler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 44: İnsan Kaynaklarına İlişkin Faaliyetler

Faaliyet Adı	Sorumlu	Maliyet (TL)
Personel ücretleri	KHB	7.166.000
İhbar ve Kıdem Tazminatı Karşılıkları Ayrılması		150.000
Sosyal Haklar		120.000
Fazla Mesai		50.000
Diğer Ödemeler		150.000
Ödül ve İkramiyeler		1.350.000
İşsizlik Sigortası Fonuna Ödemeler		150.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödemeler		1.500.000
Yolluklar		300.000
TOPLAM		10.936.000

3.1.3.2. Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları

2020 yılı içinde Ajans'a ait tüm hizmet binalarında kullanılmak üzere bir yıl içerisinde tükenmesi beklenen sarf malzemeleri tedarik edilecektir. Kırtasiye ve büro malzemesi alımları, akaryakıt ve yağ alımları, baskı ve cilt giderleri, temizlik malzemesi alımları, enerji alımları, su alımları, yiyecek ve içecek alımları, yazıcı toner gibi sarf malzemelerinin satın alınması bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Tablo 45: Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet (TL)
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	Akaryakıt ve Yağ Alımları, Enerji Alımları, Temizlik Malzemesi Alımları, Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları, Su Alımları, Yiyecek, İçecek Alımları, Özel Malzeme Alımları vb.	KHB	250.000

3.1.3.3. Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri

Ajansın demirbaş ihtiyacının çoğunun karşılanmış olmasıyla beraber, kurumsal kapasitenin büyümesi, yeni personel istihdamı ve mevcut demirbaşların ekonomik ömürlerinin tamamlanması durumunda yeni demirbaşlara ihtiyaç duyulması muhtemeldir. 2020 yılı içinde ihtiyaçlar doğrultusunda satın alımlar gerçekleşecektir. Klima yenilemeleri, mevcut yazılım lisansların yenilenmesi, SOME ve KVKK yükümlülükleri kapsamında muhtemel sunucu güncellemeleri, ajans ait web sitelerinin güncellemeleri, yeni personel ve mevcut personele bilgisayar alımları, yazıcı toner masrafı gibi faaliyetlerde bu başlıkta giderlerin oluşması öngörülmektedir.

Tablo 46: Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	Menkul Mal Alım Giderleri, Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları, Bilgisayar Yazılım Alımları vb.	KHB	330.000

3.1.3.4. Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri

Ajansın Denizli merkez hizmet binası ile Aydın ve Muğla Yatırım Destek Ofislerinde olabilecek tadilat işlemleri kapsamında bakım ve onarım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Tablo 47: Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri

Faaliyet Adı	Alt Faaliyetler	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	Hizmet Binaları Bakım ve Onarım Giderleri	KHB	200.000 TL

3.1.3.5. Kira, Araç, Temizlik Hizmetleri Temini

2018 yılı içinde ihalesi sonuçlandırılan 3 yıllığına şoförlü araç kiralama işi kapsamında 2020 yılı içinde de ödemeler devam edecektir. Ajans merkezi 2020 yılında da Pamukkale Teknokent binasında kiralama yöntemi ile faaliyetlerini sürdürmeye devam edecektir. Aydın Yatırım Destek Ofisi mülkiyeti ajansa ait olan ve 2019 yılı içerisinde restorasyonu tamamlanan yeni yerine taşınacaktır. Muğla YDO ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ücretsiz bir şekilde Ajans kullanımına tahsis edilen Menteşe ilçesinde yer

alan taşınmazda faaliyetlerini sürdürecektir. 2020 yılı için bu başlıkta gerçekleşebilecek tahmini maliyetler aşağıdaki tabloda gösterildiği şekildedir.

Tablo 48: Kira, Araç, Temizlik, Güvenlik Hizmetleri Temini

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Ajans Merkez Binası Kirası	KHB	350.000
Araç Kiralama		720.000
YDO'ların Temizlik/Diğer Hizmet Alım Giderleri		170.000

3.1.3.6. Dış Denetim Hizmetleri Temini

Dış denetim kapsamında Ajansın İç Kontrol Sistemi, Mali Yapısı ve Performansı ile ilgili hususlar değerlendirilecektir. Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetimle Yetkili Kurulardan alınması gereken dış denetim hizmeti ve iç kontrol sistemi ile ilgili danışmanlık hizmetleri alınacaktır.

Tablo 49: Dış Denetim Hizmetleri Temini

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Dış Denetim Hizmeti temini	KHB	10.000

3.1.3.7. Destek hizmetleri temini

Ajansımızın 2020 yılı içerisinde İş Sağlığı ve Güvenliği, avukatlık hizmeti temini vb. konularda ihtiyacına binaen söz konusu giderler bu kapsamda değerlendirilecektir. Ayrıca, Ajans'ın rutin giderleri arasında yer alan haberleşme giderleri (posta, kargo ve telgraf ücretleri, telefon abonelik ve kullanım bedelleri, internet servis sağlayıcılarına ödenen ücretler, internet telefon hatlarının kullanımı karşılığında Telekom'a ödenen ücretler), taşıma giderleri, komisyon giderleri bu kapsamda yer almaktadır.

Tablo 50: Destek hizmetleri temini

Faaliyet Adı		Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet (TL)
Destek Hizmetleri	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler, Haberleşme Giderleri, Taşıma Giderleri	KHB	150.000

3.1.3.8. Organizasyon Giderleri

Ajans, düzenli olarak Yönetim Kurulu toplantıları gerçekleştirmektedir. Yönetim Kurulu toplantılarının da 2020 yılında dönüşümlü olarak her ilde aylık bazda gerçekleştirilmesine devam edilecektir.

Tablo 51: Organizasyon Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Organizasyon Giderleri	KHB	120.000

3.1.3.9. Görev Giderleri

Ajansın 2020 yılı için kullanmayı planladığı ödenecek vergi, resim, harçlar ve benzeri giderler, mahkeme harç ve giderleri, kusursuz tazminatlar gibi giderler bu kapsamda yer almaktadır.

Tablo 52: Görev Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Görev Giderleri	KHB	20.000

3.1.3.10. Temsil ve Tanıtma Giderleri

Genel Sekreterlik makamının temsil, ağırlama ve tanıtma giderleri bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Tablo 53: Temsil ve Tanıtma Giderleri

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Temsil ve Tanıtma Giderleri	KHB	23.000

4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

4.1. Amaç

Yerel kalkınma fırsatları kapsamında, SOP'lar kapsamında öngörülmeven ancak bölgesel kalkınma açısından önem arz eden faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu kapsamdaki faaliyetlerin amaçları;

- Bölgenin iş ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi ve tanıtımı
- İmalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması
- Yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi
- Mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi
- Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması
- Coronavirus hastalığı (COVID-19) ile etkin mücadele, bu salgının yayılımının kontrol altına alınması ve bölge ekonomisine etkilerinin en aza indirilmesi

Tablo 54: Yerel Kalkınma Fırsatları Amaçlar ve Faaliyetler

Amaçlar	Faaliyet Türü	Faaliyet ve Projeler
Bölgenin iş ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi ve tanıtımı	Tanıtım ve Yatırım Destek	- Fuarlara Katılım Organizasyonu (CNR Avrasya Boatshow fuarı, MMG Arge Fuarı, WorldFood İstanbul fuarı) - Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri
	Ajans Destekleri	- Fizibilite Desteği Programı - Teknik Destek Programı
Yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi	Ajans Destekleri	Teknik Destek Programı
İmalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması	Araştırma ve Analiz	Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması)
	Kapasite Geliştirme	- Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri) - Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (2019 Temiz Üretim MDP Başarılı Projelerin Tanıtımı)
	Ajans Destekleri	2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Ödemeleri
Mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi	Ajans Destekleri	Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Gündümlü Projesi
	Kapasite Geliştirme	Mesleki Eğitim Temalı Panel, Eğitim ve Atölye Çalışmaları
Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması	Ajans Destekleri	Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)
Coronavirus hastalığı (COVID-19) ile etkin mücadele, bu salgının yayılımının kontrol altına alınması ve bölge ekonomisine etkilerinin en aza indirilmesi	Ajans Destekleri	2020 Yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı

4.2. Arka Plan

Yerel Kalkınma Fırsatları başlığı altında “bölgenin iş ve yatırım olanaklarının geliştirilmesi ve tanıtımı” amacı ile Muğla ilinde öne çıkan yat imalatı, bölge genelinde öne çıkan gıda ve içecek imalatı sektörü ve 2023 bölge planı vizyonunda yer alan “yüksek katma değer ve yenilik odaklı üretim” gelişme eksenini doğrultusunda CNR Avrasya Boatshow fuarı, MMG Arge Fuarı, WorldFood İstanbul fuarına 2020 yılında katılım sağlanacaktır. Ayrıca bölgede öne

ıkan sektörlerde yapılacak yatırımlara yönelik fizibilitelerin desteklenmesi amacı ile Fizibilite Desteği programı uygulanacaktır. Bu amaç doğrultusunda özel sektöre yönelik olarak; eko-turizm, kurumsallaşma ve dijitalleşme konularındaki projeleri öncelikli olarak destekleyecek bir teknik destek programı uygulanması da öngörülmektedir.

Yerel paydaşların kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi amacı doğrultusunda bölgedeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeni ile hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına destek sağlamak amacı ile Teknik Destek Programı yürütülecektir.

İmalat sanayide yenilik, temiz üretim ve kaynak verimliliği kapsamında kurumsal kapasite ve farkındalığın artırılması amacı doğrultusunda kalkınma ajansları 2020 yılı teması olarak belirlenen kaynak verimliliği konusunda kapasite geliştirme ve etüd çalışmaları yürütülecektir. Ayrıca bu amaç doğrultusunda uygulanan 2019 yılı Güçlü Sanayi ve Temiz retim Mali Destek Programı uygulaması ve ödemeleri 2020 yılında devam edecektir.

Mesleki eğitim altyapısının güçlendirilmesi amacı kapsamında 2019 yılı kalkınma ajansları teması olarak belirlenen mesleki eğitim konusu kapsamında Denizli Mesleki Eğitim Merkezi güdümlü projesi hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiş olup 2020 yılında proje uygulaması ve ödemelerinin başlatılması planlanmaktadır. Ayrıca bu konuda 2019 yılında gerçekleştirilen faaliyetlerin devamı olarak mesleki eğitim temalı panel, eğitim ve atölye çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması kapsamında bölgede üç adet projenin Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında desteklenmesi öngörülmektedir.

Çin'in Vuhan şehrinde 1 Aralık 2019 tarihinde ortaya çıkan Coronavirus hastalığı (COVID-19) hızla dünya genelinde yayılarak küresel bir salgın haline gelmiş, 11 Mart 2020'de Dünya Sağlık rgt tarafından pandemi olarak ilan edilmiştir. COVID-19 yüksek bulaşıcılığı, insan vücudunda kalıcı hasar bırakması, başta yaşlılar ve kronik rahatsızlığı bulanan bireyler olmak üzere insan sağlığı üzerinde hayati tehlikeye sebep olacak etkileri nedeniyle toplum sağlığı için acil müdahale edilmesi gereken bir tehdit haline gelmiştir. Bu münasebetle TR32 Bölgesi'nde Coronavirus hastalığı (COVID-19) ile etkin mücadele, bu salgının yayılımının

kontrol altına alınması ve bölge ekonomisine etkilerinin en aza indirilmesi amacı doğrultusunda 2020 yılında COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı uygulanacaktır. Bu program ile TR32 Bölgesi'nin ve ülkemizin salgınla mücadelesine katkı vermeyi; salgının yayılımının en aza indirilmesi ve kontrol altına alınmasını, başta risk altındaki gruplar olmak üzere toplum sağlığının korunması ve salgının olumsuz sosyo-ekonomik etkilerinin hafifletilmesini hedeflemektedir.

4.3. Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Tablo 55: Çıktı Hedefleri

Faaliyet	Çıktı Göstergesi	Hedef
Fuarlara Katılım Organizasyonu (CNR Avrasya Boatshow fuarı, MMG Arge Fuarı, WorldFood İstanbul fuarı)	Katılım Sağlanan Fuar Sayısı	3
Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri	Hedef Ülke Raporu Sayısı	3
	Eşleştirme Faaliyetlerine Katılım Sağlayan İşletme Sayısı	60
Fizibilite Desteği Programı	Hazırlanan Fizibilite Sayısı	10
Teknik Destek Programları	Eko-Turizm, Üretici Örgütleri, Dijitalleşme, Kaynak Verimliliği Temalı Desteklenen Proje Sayısı	30
Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Bilinçlendirme ve kapasite Geliştirme Faaliyetleri, Enerji ve Su etüdü Hazırlanması, 2019 Temiz Üretim MDP uygulaması ve başarılı örneklerin tanıtımı)	Bilinçlendirme Ve Kapasite Geliştirme Faaliyetlerine Katılım Sağlayan Kişi Sayısı	250
	OSB Bünyesinde Enerji Ve Su Etüdü Raporu Sayısı	2
Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Gündümlü Projesi	2021 Yılında Merkezden Faydalanan Ve Eğitim Alan Kişi Sayısı	250
Mesleki Eğitim Temalı Etkinlikler	Katılımcı Sayısı	500
SOGEP Projelerinin Yürütülmesi	SOGEP kapsamında Yürütülen Proje Sayısı	3
2020 Yılı COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı	Mali Destek Programı kapsamında yürütülen proje sayısı	15

4.4. Proje ve Faaliyetler

4.4.1. Araştırma ve Analiz

4.4.1.1. OSB'ler Bünyesindeki Firmalara Yönelik Enerji Ve Su Etüdü Hazırlanması

Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik enerji ve su etüdü hizmet alımı yöntemi ile yaptırılacaktır. Bu kapsamda işletmelerin kaynak verimliliğine ilişkin

yapabileceği yatırımlar ve elde edebileceği kazanımların belirlenmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda Denizli Organize Sanayi Bölgesi ve Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesinde gıda ve içecek, tekstil ve giyim imalatı ve makine imalatı sektörleri öncelikli olarak ele alınacaktır.

Tablo 56: OSB’ler Bünyesindeki Firmalara Yönelik Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
OSB’ler Bünyesindeki Firmalara Yönelik Enerji Ve Su Etüdü Hazırlanması	KHB	250.000

4.4.2. Kapasite Geliştirme

4.4.2.1. Kaynak Verimliliği: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

2020 Yılı kalkınma ajansları teması olarak belirlenen kaynak verimliliği konusunda bölgedeki işletmelerin bilinç ve farkındalık düzeyinin artırılması kapsamında Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik 1 günlük etkinlikler düzenlenecektir. Bu doğrultuda Denizli Organize Sanayi Bölgesi ve Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesinde gıda ve içecek, tekstil ve giyim imalatı ve makine imalatı sektörlerindeki işletmelerin katılımı öncelikli olarak teşvik edilecektir.

Tablo 57: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri: Organize Sanayi Bölge Müdürlüklerinde tanıtım ve farkındalık programları düzenlenmesi	YDO	100.000

4.4.2.2. Mesleki Eğitim Temalı Etkinlikler

2019 yılı teması olarak belirlenen mesleki eğitim başlığı altında yapılan çalışmalara 2020 yılı ilk yarısında devam edilecektir. Mesleki eğitimin önemini vurgulamak, meslek okullarına karşı var olan olumsuz algının giderilmesi için bilgilendirmeler yapmak ve velilere/öğrencilere meslek lisesi kariyer imkânlarını tanıtmak amacı ile İl Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliği içerisinde çalışmalar sürdürülecektir.

Tablo 58: Mesleki Eğitim Temalı Etkinlikler

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Mesleki Eğitim Temalı Etkinlikler	TDB	65.000

4.4.3. Tanıtım ve Yatırım Destek**4.4.3.1. 2019 Temiz Üretim Mali Destek Programı Başarılı Projelerin Tanıtımı**

Ajansımız tarafından 2014 yılı Çevre Mali Destek Programı ve 2019 yılı Temiz Üretim Mali Destek Programı kapsamında başarı ile tamamlanan projelerin tanıtımı gerçekleştirilecektir. Tanıtım faaliyetleri bilinçlendirme ve kapasite geliştirme etkinlikleri ile bütünleşik kurgulanacaktır.

Tablo 59: 2019 Temiz Üretim Mali Destek Programı Başarılı Projelerin Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
2019 Temiz Üretim Mali Destek Programı Başarılı Projelerin Tanıtımı	İDB	-

4.4.3.2. Fuarlara Katılım Organizasyonu

MMG Arge İnovasyon Zirvesi: Ajansımız 2019 yılında İstanbul Lütü Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen, "4'üncü Mimar&Mühendisler Grubu (MMG) Ar-Ge İnovasyon Zirvesi & Sergisi"ne, Güney Ege'de ileri teknoloji üzerine çalışan, Ar-Ge yapabilme kapasitesine sahip ve bu alanda proje üreten firma ve kurumlarla katılmıştır. Güney Ege Bölgesi'nde yüksek katma değerli yeniliğe dayalı üretimi ve dönüşümü hedefleyen ajansımız, bu amaçla bölgede yenilik alanında proje üreten firmaların ve kurumların ulusal ve uluslararası etkinliklere katılımını da sağlamaktadır. GEKA'nın Ar-Ge Zirvesi'nde sağladığı stant alanında Aydın, Denizli ve Muğla'dan katılım sağlayan firma temsilcileri, eğitim, sağlık ve enerji alanlarında yenilik ve inovasyon içeren, bölgeye yüksek katma değer sağlayacak ve alanlarında öncü olabilecek projelerinin tanıtımını gerçekleştirmişlerdir. 2020 yılında da katılım sağlanması planlanmaktadır.

CNR Avrasya Boat Show Fuarı: Yat İmalatı, Ajansımız ve TTGV işbirliğinde hazırlanan Bölgesel Yenilik ve Girişimcilik Stratejisi çalışması kapsamında ele alınan öncelikli

sektörlerden biridir. Bölgede yüksek gelir grubundan turist çeken ve 12 ay devamlı gelir sağlayan bir sektör olan yat imalatının uluslararası bir fuarda tanıtılması için sektörün söz konusu fuarda yer alması sağlanmaktadır. Ajansımız koordinasyonunda fuara geçtiğimiz yıllarda katılım sağlanmıştır. GEKA, üretiminin %80'i ihracata yönelik olan, nitelikli işgücü ve teknolojik donanıma dayalı yat imalatı sektörünün rekabet gücünün artmasına yönelik faaliyetlerine devam etmektedir. Bu doğrultuda; Muğla'nın Bodrum ilçesinin yat imalat sektörünün tanıtılması amacıyla, Bodrum Ticaret Odası'na üye sektör temsilcileri, GEKA işbirliğiyle uluslararası platformda karada yapılan dünyanın 2'inci en büyük tekne ve yat fuarı olan CNR Avrasya Boat Show Fuarı'na katılım sağlamaktadır. 2020 yılında da katılım sağlanması planlanmaktadır.

WorldFood İstanbul Uluslararası Gıda Fuarı: 2019 yılı Eylül ayında katılım sağlanan WorldFood İstanbul Uluslararası Gıda Fuarı'nda 2020 yılında Güney Ege'nin öncü gıda firmaları ve ürünleri bir araya getirilecektir. Uluslararası Gıda Fuarı, Güney Ege'li öncü gıda firmalarını yabancı ve yerli alıcılar ile bir araya getirerek yeni iş bağlantıları kurması sağlanacaktır. Türk gıda sektörünün uluslararası buluşma noktası olan WorldFood İstanbul Fuarı'nda, sektörün ekonomisi derinlemesine ele alınarak gıda ve gastronomi alanında yaşanan en yeni gelişmeler, uluslararası rekabetteki son durum ve sektöre dair veriler dört gün boyunca gerçekleştirilecek paneller ve konferanslar ile ele alınacaktır.

Tablo 60: Fuarlara Katılım Organizasyonu

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Fuarlara Katılım Organizasyonu (CNR Avrasya Boatshow fuarı, MMG Arge Fuarı, WorldFood İstanbul fuarı)	TDB	300.000

4.4.3.3. Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri

Ajansımız yatırım destek ofislerinin uluslararası iş birlikleri tesis etmesi ve yatırımcı çekmesi için 2020 yılında bölgesel önceliklerle uyumlu olacak şekilde uzmanlaşması sağlanacaktır.

Aydın Yatırım Destek Ofisi yatırımcı çekme ve uluslararası işbirlikleri kapsamında İtalya öncelikli olarak çalışmalarını yürütecektir. Aydın ili ile benzer şekilde gıda imalatı ve özellikle zeytinyağı üretiminde kooperatifler yardımıyla büyüyen bir ülke olması, tarım

makineleri alanında önemli bir ülke olması, en çok ihracat yapılan ülkelerden biri olması, alternatif turizm alanlarını değerlendirmedeki başarısı sebebiyle İtalya ile işbirliklerinin artırılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda gıda ve içecek imalatı, tarım makineleri imalatı ve alternatif turizm alanlarında yatırımcı çekilmesi ve uluslararası işbirlikleri sağlanması öngörülmektedir.

Denizli Yatırım Destek Ofisi yatırımcı çekme ve uluslararası işbirlikleri kapsamında Güney Kore öncelikli olarak çalışmalarını yürütecektir. Güney Kore, teknoloji odaklı yatırımlarını planlayan ve yönlendiren, Ar-Ge kültürü yüksek Türkiye ile ilişkileri gelişen ancak henüz potansiyelin tam kullanılmadığı bir ülke olması, Güney Koreli firmalar ile Denizli'deki firmalar arasında teknolojik alanda bilgi ve kültür paylaşımı, know-how, ticari işbirliği, ortak yatırımların geliştirilebilme potansiyeli görülmesi sebebi ile hedef ülke olarak seçilmiştir. Denizli'nin halihazırdaki sanayi altyapısı, iç ve dış pazara yönelik birikimi değerlendirilerek, bunun inovasyon ile birleştirilmesinde, Ar-Ge kültürünün yerleştirilmesinde ve teknolojik yatırımlara yönelme olmasında, bu kapsamdaki yatırım ve ticari işbirliklerinin değerlendirilmesi katkı olacaktır. Bu kapsamda, Güney Kore'nin güçlü Ar-Ge kültürünü içeren örnek model olarak yansıtabilecek bir tanıtım, işbirliği, ekonomik ilişkiler ve yatırımın Denizli'de gerçekleştirilme durumu ilin ekonomisine de önemli katkılar sağlayabilecektir. Güney Kore ile Denizli'li partnerlerin buluşturulması, Denizli'nin ve Güney Kore'nin karşılıklı olarak potansiyellerini tanıtımları ve işbirliği fırsatlarından haberdar olmaları bu alandaki ilk çalışmalar için önemli bir adım olabilecektir. Bu kapsamda, orta ve orta-yüksek teknoloji sektörlerinde yatırımcı çekilmesi ve uluslararası işbirlikleri sağlanması öngörülmektedir.

Türkiye'ye ve Muğla'ya gelen Rus turist sayısındaki artış, Rusya ile olan ticari ve stratejik yakınlaşma, Rusya'nın ekonomik, nüfus gücü ile coğrafi yakınlığı, Rusya ve Türkiye'nin enerji, tarım, turizm gibi sektörlerde birbirine rakip olan değil birbirini tamamlayan iki ülke olması, Kazakistan gibi Rusya'ya yakın ülkelerin Muğla'ya yabancı yatırımcı olarak gelmesi gibi faktörlerden dolayı Rusya Muğla Yatırım Destek Ofisinin faaliyetlerinde hedef ülke olarak belirlenmiştir. Özellikle yaş meyve sebze ihracatçıları ile yaptığımız görüşmede Avrupa'nın mevcut korumacı tarım politikasının Türkiye'nin AB pazarına girmesine engel olması, Muğla'nın yaş meyve sebze ihracatında Rusya'nın lider ülke olması ikili işbirliklerinin öne çıkarmaktadır. Bu kapsamda yaş meyve-sebze, gıda ve

içecek ve turizm sektörlerinde yatırımcı çekilmesi ve uluslararası işbirlikleri sağlanması öngörülmektedir.

Bu kapsamda; hedef ülke raporları hazırlanması, yatırım ortamı raporunun ve ilgili raporların hedef ülke dillerine çevrilmesi, hedef ülkelere ihracatın artırılması kapsamında ne çıkan sektör firmalarına uygulamalı ihracat eğitimi, Eximbank kredileri ve sigortaları eğitimi verilmesi, hedef ülkelerden ticari heyetlerin davet edilmesi, yatırım destek ofisleri tarafından büyükelçiliklerin ziyaret edilmesi ve yatırım imkânlarının tanıtımı gibi faaliyetler yürütülecektir.

Ayrıca tarım makinaları geliştirme analiz ve test merkezi, inhibitör üretim tesisi, zeytinyağ lisanslı depoculuk tesisi yatırımlarına ilişkin ön fizibilite çalışmaları gerçekleştirilecektir.

Tablo 61: Yatırım ve İş İmknlarının Tanıtımı

Proje/Faaliyet	Alt Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Yatırımcı ekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri	Hedef lke Raporları Hazırlanması	AYDO, DYDO, MYDO	30.000
	Yatırım Ortamı Raporunun Ve İlgili Raporların Hedef lke Dillerine evrilmesi	AYDO, DYDO, MYDO	90.000
	Yatırımcılara Yönelik n Fizibilite Raporları Hazırlanması	AYDO, DYDO, MYDO	150.000
	Hedef lkelerden Ticari Heyetlerin Bölgede Ağırlanması ve Eşleştirme Faaliyetleri	AYDO, DYDO, MYDO	120.000
	Hedef ülkelere ihracatın Artırılması Kapsamında İlgili İşletmelere Bilgilendirme Ve Eğitim Faaliyetleri	MYDO	50.000

4.4.4. Ajans Destekleri

4.4.4.1. Teknik Destek Programları

Bölgedeki kamu kurum ve kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntıyla karşılaşılan bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetlerine ajans tarafından teknik destek sağlanacaktır. 2020 yılı

Teknik Destek Programı (Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar) bütçesi 1.000.000 TL olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, kar amacı güden kuruluşların da bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntıyla karşılaşılan bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetlerine ajans tarafından teknik destek sağlanacaktır. Bu teknik destek, hizmet alımı yoluyla eğitim verme ve danışmanlık sağlama alanlarını kapsamaktadır. Söz konusu program bileşeni kapsamında ise eko-turizm, kurumsallaşma ve dijitalleşme konularına yönelik projelere öncelik verilecektir.

Tablo 62: Teknik Destek Programları

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet (TL)
2020 Yılı TD Bilgilendirme Broşürlerinin Hazırlanması ve Basımı	PYB	10.000
2020 Yılı TD Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri		10.000
2020 Teknik Destek Proje Ödemeleri (Kar Amacı Gütmeyen)		-
2020 Teknik Destek Proje Ödemeleri (Kar Amacı Gütmeyen)	İDB	750.000
2019 Yılı Teknik Destek Programı Kalan Ödemeler	İDB	500.000
2020 Teknik Destek Proje Ödemeleri (Kar Amacı Güden)	İDB	1.000.000
TOPLAM		2.270.000

4.4.4.2. Fizibilite Desteği Programı

Fizibilite Desteği Programı ile TR32 Bölgesi'nin kalkınmasına ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik Ajansın plan, program ve stratejik öncelikleri ve 2020 Çalışma Programı'nda yer alan SOP'lar ile uyumlu, kısa/orta vadede yatırıma dönüştürülebilecek nitelikteki fizibilite çalışmalarının desteklenmesi amaçlanmaktadır. Programın bütçesi 1.500.000 TL, en fazla destek tutarı ise 200.000 TL olarak planlanmıştır. Bu program için ayrılan bütçenin yıl içerisinde erken tükenmesi durumunda tutar mevzuat hükümlerine uygun şekilde arttırılacaktır.

Tablo 63: Fizibilite Desteği

Faaliyet Adı	Sorumlu Birim	Tahmini Maliyet TL)
2020 yılı Fizibilite Desteği Bilgilendirme Broşürlerinin Basımı Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	20.000
2020 Yılı Fizibilite Desteği Proje Hazırlama Eğitimleri		-
2020 Yılı Fizibilite Desteği Proje Seçim Faaliyetleri	PYB	-
Sözleşmelerin imzalanması	İDB	-

İzleme Ziyaretlerinin Yapılması	İDB	-
Ön ve Nihai Ödemelerin Yapılması	İDB	1.500.000
2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı Kalan Ödemeler	İDB	500.000
2019 Yılı Fizibilite Desteği Programı Giderleştirilmesi	KHB	500.000
2018 Yılı Fizibilite Desteği Programı Giderleştirmesi	KHB	346.590

4.4.4.3. GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ

4.4.4.3.1. Denizli Mesleki Eğitim Merkezi GÜDÜMLÜ PROJESİ

Bölgede öne çıkan sektörlerdeki paydaşlarla yapılan görüşmelerde, nitelikli ara eleman temininde zorluklar yaşandığı, meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin günümüz teknolojileri ile uyumlu olmayan çok eski altyapı ve makineler içeren veya hiç uygulama içermeyen bir eğitim sürecinden sonra işletmelerde işe başladıkları belirtilmektedir. 25.000 kişinin istihdam edildiği Denizli Organize Sanayi Bölgesi (OSB), sınırları içerisinde yer alan firmaları ile Denizli'nin sanayi alanında önemli bir kısmını temsil etmektedir. Geçmiş dönemde mesleki eğitim alanında yaşanan eksiklikler ve sorunlar karşısında Denizli OSB Müdürlüğü; işletmelerin de desteği ile sınırları içerisinde yer alan meslek lisesini özelleştirerek teknik kolej statüsüne kavuşturmuştur. Ancak hâlihazırda teknik kolej öğrencilerinin, Denizli'deki diğer meslek lisesi öğrencilerinin, iş arayanların ve OSB'de çalışanların mesleki bilgi düzeylerinin artırılması hususunda ciddi bir ihtiyaç bulunmaktadır. Bu güdümlü proje kapsamında, tekstil ürünleri ve makine imalatı sektörleri öncelikli olmak üzere sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman teminin sağlanması ve uygulama altyapısının güçlendirilerek mesleki eğitimin kalitesinin artırılması amaçlanmaktadır. Proje Bilgi formu ekler kısmında yer almaktadır.

Tablo 64: GÜDÜMLÜ PROJE DESTEĞİ

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Projesi Ödemesi	İDB	2.000.000

4.4.4.4. Proje Teklif Çağrısı

4.4.4.4.1. 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Ödemeleri

2019 Yılında uygulanmaya başlanan 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim Mali Destek Programının proje ödemelerinin 2020 yılında gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Tablo 65: 2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim Ödemeleri

Proje/Faaliyet	Alt Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	16.000.000
	2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Proje Destek Ödemelerinin Giderleştirilmesi	İDB	283.000
TOPLAM			16.283.000

* (Önceki yıldan sarkan faaliyet)

4.4.4.5. Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Projelerinin Yürütülmesi

“Dezavantajlı kesimlerin ekonomik ve sosyal hayata entegrasyonunun artırılması” amacına yönelik olarak; Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında bölgede aşağıdaki projelerin yürütülmesi öngörülmektedir.

Tablo 66: SOGEP Projeleri

İli	Proje Adı	Başvuru Sahibi	Revize Destek Tutarı (TL)
Aydın	Engelsiz Yaşam ve Gelişim Merkezi	Aydın Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü	1.175.000
Denizli	Sarayköy Açık Ceza İnfaz Kurumu Hükümlülerinin Çalıştırılacağı Konfeksiyon Atölyesi	Sarayköy Açık Ceza İnfaz Kurumu	1.000.000
Denizli	Zen'ce Leblebi, Bence En İyi Leblebi	Bozkurt Kadın Açık Ceza İnfaz Kurumu	1.000.000
TOPLAM			3.175.000

Tablo 67: SOGEP Projelerinin Yürütülmesi

Proje/Faaliyet	Sorumlu Birim	Maliyet (TL)
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Projelerinin Yürütülmesi	İDB	3.175.000

4.4.4.6. 2020 Yılı COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı

2020 yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı kapsamında ayrılan 6.000.000 TL ödemenin tamamının 2020 yılında gerçekleştirileceği öngörülmektedir.

Programın Amacı, COVID-19 salgın riski ile mücadeleyi ve salgının etkilerinin azaltılmasına yönelik acil çözüm sunan projelerin desteklenmesidir. Programın öncelikleri aşağıdaki gibidir:

- Virüsün yayılımının önlenmesi ve kontrol altına alınması
- Halk sağlığı için acil hazırlık ve müdahale çalışmaları
- Salgının ülke ve bölge ekonomisine negatif etkilerinin azaltılmasına yönelik yenilikçi uygulamalar

Tablo 68: 2020 Yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı

Proje/Faaliyet	Sorumlu	Maliyet (TL)
2020 Yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Rehber Basımı, Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB	50.000
2020 Yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Değerlendirme Süreci	PYB	100.000
2020 Yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Yararlanıcılara Yönelik Başlangıç Toplantısı ve Uygulama Eğitimleri	İDB	15.000
2020 Yılı COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB	6.000.000
TOPLAM		6.165.000

4.5. Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleri ile Koordinasyon

2019 yılında arıcılık ürünleri ve zeytinyağ imalatı sektörlerine yönelik yapılan saha araştırması sonucunda sektör firmalarının pazar bulma ve yeni pazarlara ulaşmada sorunlar yaşadığı tespit edilmiştir. Güney Ege Bölgesel yenilik stratejisi çalışması kapsamında bölgede öne çıkan yat imalatı, gıda ve içecek imalatı sektörlerinde paydaşların güncel trend ve teknolojileri takip etmesinin sağlanması, iş ve yatırım olanaklarının tanıtımı ve güçlendirilmesi amacı ile fuarlara katılım sağlanacaktır. Fuar katılım organizasyonlarının hazırlık sürecinde sanayi odaları, ticaret odaları, üretici birlikleri ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği ve koordinasyon sağlanacaktır.

Fizibilite Desteği ve Teknik Destek Programları kapsamında Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen hedeflere hizmet edecek projelerin ajansa sunulması kapsamında

proaktif tanıtım ve bilgilendirme çalışmalar yapılacak olup, çatı kuruluşlarla/meslek kuruluşları (ticaret/sanayi odaları) ile bu kapsamda işbirliği sağlanacaktır.

Yabancı yatırımcı çekme faaliyetleri ve uluslararası işbirlikleri kapsamında Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ve ilgili ülke ticaret müşavirlikleri/ateşelikleri ile işbirliği halinde çalışmalar yürütülecektir. Kaynak verimliliği faaliyetleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ajanslara iletilen uygulama çerçevesinde yer alan hususlar gözetilerek gerçekleştirilecek olup, Bakanlık ve yerel paydaşlarla koordinasyon içinde yürütülecektir.

4.6. İzleme ve Değerlendirme

Yerel Kalkınma Fırsatlarına ilişkin 3 ayda bir genel sekreter başkanlığında birim başkanları ve program koordinatörleri toplantısı gerçekleştirilecektir. Toplantı öncesinde çalışma programında yer alan faaliyetlerden sorumlu birimler ilerlemelere ilişkin raporlarını sunacaklardır. Sonuç Odaklı Program Koordinatörleri 6 ayda bir Program İlerleme ve Değerlendirme Raporu hazırlayacak ve Yönetim Kuruluna sunulacaktır. Program izleme ve değerlendirme çalışmalarındaki tüm çıktılar bir sonraki programlama aşamalarına veri sağlayacak, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir nitelikte hazırlanacaktır. İzleme ve değerlendirme sürecine ilişkin detaylar SOP yönetim planında yer almaktadır.

4.7. Program Süresi ve Zaman Planlaması

Faaliyet ve Projeler	2020			
	I.ÇEYREK	II.ÇEYREK	III.ÇEYREK	IV.ÇEYREK
Fuarlara Katılım Organizasyonu (CNR Avrasya Boatshow fuarı, MMG Arge Fuarı, WorldFood İstanbul fuarı)				
Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri				
Fizibilite Desteği Programı				
Teknik Destek Programları				
Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması)				
Kaynak Verimliliği: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri				
Kaynak Verimliliği Faaliyetleri (2019 Temiz Üretim MDP Başarılı Projelerin Tanıtımı)				
2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Ödemeleri				
Denizli mesleki eğitim merkezi güdümlü Projesi				
Mesleki eğitim temalı etkinlikler				
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Projelerinin Yürütülmesi				
2020 Yılı COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı				

5.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Ajans tarafından önümüzdeki dönemlerde uygulanacak Sonuç Odaklı Programlar ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetleri; On Birinci Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2014-2023), 2014-2023 TR32 Düzey 2 Bölge Planı ve ulusal/bölgesel düzeyde hazırlanan ilgili politika ve strateji dokümanları çıktıları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu kapsamda uygulanacak programlar aracılığıyla, kaynakların stratejik alanlara kaydırılarak daha verimli ve etkin bir şekilde kullanılması öngörülmektedir. Söz konusu yaklaşım, on birinci kalkınma planı ve bölge planında yer alan politikaların işlevsel hale getirilmesi ve paydaşlarla birlikte hayata geçirilmesi açısından da kritik önem taşımaktadır.

Ajans 2020-2023 döneminde Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar Sonuç Odaklı Programı ile turizm sektöründe, Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı ile tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörlerinde, İmalat sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı ile de tekstil/giyim, gıda ve makine imalatı sektörlerinde sonuçları ölçülebilen faaliyetler ve projeler bütünü ile bölgede katma değer yaratan sonuçlara ulaşmayı hedeflemektedir.

Bu doğrultuda Sonuç odaklı program yöntemine geçişle birlikte Ajans personelinin uzmanlık alanları revize edilecek, ajans personelinin imkân verdiği ölçüde Sonuç Odaklı Programlar kapsamındaki eğitimlere katılım sağlaması, fuar ve konferanslara katılması teşvik edilecektir. Ajans uzmanları çalışacağı konularda elde ettiği bilgi ve deneyimleri Ajans içerisinde yapılacak toplantılarda yapacakları sunumlarla paylaşacaktır.

Sonuç Odaklı Programlar dışında, bölge kalkınması açısından önem taşıyan ve dönüşüm sağlanabilecek diğer öncelikli alanlara ve temalara yönelik faaliyetlere ise “Yerel Kalkınma Fırsatları” bölümü altında yer verilmiştir. Bu kapsamda uygulanacak Fizibilite Desteği Programı ve Teknik Destek Programları gibi destek enstrümanları dışında, özellikle bölgeye yabancı yatırımcı çekilmesi ile ilgili faaliyetlere ağırlık verilmesi öngörülmektedir.

Sonuç Odaklı Programlar ve Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında gerçekleştirilecek olan faaliyetlerin; ulusal ve bölgesel politikalar ile uyum bakımından, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve bölgedeki ilgili paydaşlar ile işbirliği ve koordinasyon halinde sürdürülmesi hususu gözetilecektir.

6.EKLER

6.1.2020 Yılı Güdümlü Proje Bilgi Formları

6.1.1.Apiterapi rnleri İşleme Merkezi Güdümlü Proje Bilgi Formu

6.1.1.1.Proje Temel Bilgileri

Proje adı	Apiterapi rnleri İşleme Merkezi	
Proje Konusu ve Tanımı	Projenin konusu; arıcılık faaliyetleri kapsamında ülkemizde lider konumda bulunan Muğla ilinde arı sütü, polen ve propolis gibi yüksek katma değerli apiterapik ürünlerin standartlara uygun şekilde üretilmesi ve işlenmesine yönelik bir merkezin kurulmasıdır. Ülkemizde apiterapi ürünlerinin üretim miktarlarıyla ilgili güncel veriler olmamakla birlikte, 2013 yılında yapılan bir çalışmaya göre yaklaşık olarak yıllık 1 ton arı sütü, 1 ton propolis, 200 ton polen üretilmiştir. Ülkemizde üretilen apiterapik ürünler gıda takviyesi olarak tüketilmektedir. Ancak lkemizdeki apiterapik ürünlere olan talep ülke içi arzdan karşılanamamaktadır. Apiterapik rnlerin talep açığı ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Ülkemizde standartlara uygun apiterapik ürünler üretilemez ve işlenemezse "Geleneksel Bitkisel Tıbbi rn" niteliğine uygun ürünler yurtdışından ithal edilmek zorunda kalınacaktır. Mevcut durumda; i piyasamızdaki apiterapik ürünlere olan talep fazlalığı, flora açısından zengin bitki çeşitliliğine sahip olmamız, arı koloni büyüklüğü bakımından dünyada 3. sırada olmamız göz önünde bulundurulduğunda apiterapik rnlerin "Geleneksel Bitkisel Tıbbi rn" niteliğinde ülkemizde üretilmesi ve işlenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Yaklaşık olarak yıllık 21 ton arı sütü ve 160 ton polen ithal edilmekte veya farklı adlar ve yollarla ülkemize girmektedir. Çok zengin floral kaynaklarımızdan üretilmesi gereken ve dünyanın en zengin besin, aroma ve tada sahip coğrafyasında üretim yapan arıcılarımızın ürün gamında polen ve arı sütü gibi apiterapik ürünler yer edinememiştir. Diğer yandan, sadece bir tek ürüne bağlı olarak üretim faaliyetinde bulunan arıcılar da nakliye, ilaç, arı keki gibi işletme giderlerini karşılamaktan öteye gidememektedir.	
Uygulama yeri	Muğla İli Menteşe İlçesi Kafaca mahallesinde Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği'ne ait olan 0 ada 3098 parsel 4.260 metrekaare ticari arsa	
Uygulama Süresi	24 Ay	
Proje	Yararlanıcı	Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği (MAYBİR)

Uygulayıcıları	Ortaklar	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Muğla Ticaret ve Sanayi Odası
	İştirakçiler	Muğla Büyükşehir Belediyesi
Yararlanıcılar	Hedef Gruplar:	Muğla il genelinde kayıtlı yaklaşık 4 bin 833 arıcı ve ailesi, 81 adet arı ürünleri işleme tesisi
	Nihai Yararlanıcılar	Nihai tüketiciler
Proje konusuyla ilgili diğer kuruluşlar	Çevre ve Arı Koruma Derneği (ÇARIK) Muğla Ticaret Borsası	
Projenin Temel Faaliyetleri	Faaliyet 1: Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi Binasının İnşaatı: Apiterapik ürün işleme merkezi için Muğla Arı Yetiştiricileri Birliğine ait 250 metrekare alan üzerinde 4-6 metre yüksekliğinde bina yapılacaktır. Faaliyet 2: Apiterapi Ürünlerini İşlemeye Yönelik Makine Ekipman Temini: Soğuk Zincir kurulmasına yönelik makine ve ekipmanlar, ekstraksiyon ünitesi, kurutma ünitesi, işleme, zenginleştirme ve paketlemeye yönelik makineler, bal depolama kazanları, sıvı propolis depolama ve karıştırma kazanları, kolileme makinesi, apiterapi ürünleri dolum, etiketleme ve ambalajlama makinesi gibi ekipmanlar tesise entegre edilecektir. Faaliyet 3: Pazarlama ve Markalaşma Kapasitesinin Oluşturulması: Marka oluşturulması, hedef Pazar analizi, hedef kitleye göre reklam/tanıtım stratejilerinin belirlenmesi, ürün satış alanlarının tespiti ve anlaşmalarının Yapılması ve marka konumlandırmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir. Faaliyet 4: Eğitim ve Bilinçlendirme Çalışmaları Apiterapik ürünlerin üretilmesi, uygun koşullarda saklanmasına yönelik Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği ile Muğla Tarım ve Orman İl Müdürlüğü koordinasyonunda arıcılara teorik ve uygulamalı eğitimler verilecektir. Teorik ve uygulamalı eğitimlere katılan ve istekli olan arıcılar ile sözleşme imzalanacaktır. Sözleşme kapsamında arıcıların dönemsel kullanımına yönelik olarak arı zehri toplama aparatı, arı sütü toplama aparatı, propolis tuzağı, perpa(arı ekmeği) ve taşınabilir soğutucu tahsis edilerek apiterapik ürün üretimine başlanabilecektir.	

	Proje kapsamında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde görevli 25 doktora yönelik olarak apiterapi konusundaki ilgi ve bilinç seviyesinin artırılması için “ Apiterapi Sertifikalı Eğitim Programı” düzenlenecektir. Ayrıca Eczacılar Odası ortaklığında eczacılara yönelik olarak apiterapik ürünler konusunda bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir		
Proje Mali Bilgileri	Proje Bütçesi	3.000.000 TL.	
	Destek Miktarı	2.250.000 TL	
	Eş Finansman	750.000 TL	
	Destek Oranı	%75	
	Temel Bütçe Kalemleri	İnsan Kaynakları	300.000
		Danışmanlık	100.000
		Makine /Ekipman	2.000.000
		Yapım İşi (İnşaat)	600.000 TL
Performans Göstergeleri	Çıktı Göstergeleri: - Eğitim Alan Arıcı Sayısı - Bilgilendirme Toplantısı Sayısı - Sözleşme imzalanan ve Apiterapi Ürünleri Üretimine Başlayan Arıcı Sayısı Sonuç Göstergeleri: - İşlenen Apiterapi Ürünlerinin değeri (TL)		

6.1.1.2. Proje Amaçları, Gerekçesi Ve Sürdürülebilirliği

Projenin Genel Hedefi	Projenin genel hedefi; apiterapik ürünlerin üretiminin artırılması ile arıcılık sektöründe yüksek katma değerli üretime geçişin ve sürdürülebilirliğin sağlanmasıdır.
Proje Amaç(lar)ı	Projenin amaçları, Muğla ilinde; - Apiterapik ürün üretiminin ve kalitesinin artırılması - Arıcılık sektöründen elde edilen gelirin artırılması - Sektörün istihdam kapasitesinin korunması - Apiterapik ürün üretiminde Muğla’nın marka şehir olması - Özel sektör yatırımlarına altlık ve örnek sağlanması
Projenin Arka Planı ve Gerekçesi	Arıcılık, ekonomik yapısı, sosyal gücü, istihdam ve teknik özellikleri bakımından önemli farkları olan tarımsal bir faaliyettir. Ülkemiz, arı koloni büyüklüğü açısından Hindistan ve Çin’den sonra üçüncü sıra olup, başlıca arıcılık ürünü baldır. Özellikle hassas doğası ve turizm zenginliği ile sanayi faaliyetlerinin kısıtlı olduğu Muğla’da, arıcılık kırsal alanda istihdam

bakımından kritik önem arz etmektedir. Muğla ilinde yaklaşık 20 bin kişinin arıcılık sektörü kapsamında istihdam edildiği öngörülmektedir. Bal üretimi istatistikleri incelendiğinde; Muğla ilinin ülkemiz üretiminin %15'ini sağlayarak 81 il içerisinde 2. sıradadır ve arı koloni büyüklüğü açısından lider konumdadır. Aydın ili ise ülkemiz bal üretiminin yaklaşık % 4'ünü karşılamaktadır. Arıcılık faaliyeti yapan işletme Aydın'da 1.670, Denizli'de 844, Muğla'da 5.080'dir. Geçtiğimiz yıllarda Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği tarafından Muğla Çam Balı'nın coğrafi işaret tescili alınmıştır.

Muğla'nın ülke arıcılığındaki konumuna bakılacak olursa; 334 köyde, 4 bin 710 aile, 935 bin kovanla arıcılık yapmaktadır. Muğla'da başlıca arıcılık ürünü çam balı olup, Türkiye üretiminin yaklaşık olarak %75-80'lik kısmını karşılamaktadır. Muğla'daki yoğun arıcılık faaliyeti sebebi ile; arıcılar, petek üretenler, kovan üretenler, bal toplayanlar, ambalaj malzemesi üretenler, bal pazarlayanlar ve nakliyecilerden oluşan bir arıcılık sektörü oluşmuş olup arıcı sayısından çok daha fazla kişiye istihdam sağlanmaktadır.

Yurtdışında, arıcılık sektöründe bal üretmenin yanı sıra arı sütü, polen, propolis, apilarnil, arı ekmeği, arı zehri gibi yüksek katma değerli apiterapik ürünlerin üretimi gittikçe yaygınlaşmaktadır. Türkiye'de ise apiterapik ürünlerin ticarileştirilmesine yönelik birkaç firma ar-ge, ürün geliştirme ve pazarlama faaliyetlerine devam etmektedir.

Ülkemizde apiterapi ürünlerinin üretim miktarlarıyla ilgili güncel veriler olmamakla birlikte, 2013 yılında yapılan bir çalışmaya göre yaklaşık olarak yıllık 1 ton arı sütü, 1 ton propolis, 200 ton polen üretilmiştir. Ülkemizde üretilen apiterapik ürünler gıda takviyesi olarak tüketilmektedir. Ancak ülkemizdeki apiterapik ürünlere olan talep ülke içi arzdan karşılanamamaktadır. Apiterapik ürünlerin talep açığı ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

Ülkemizde standartlara uygun apiterapik ürünler üretilemez ve işlenemezse "Geleneksel Bitkisel Tıbbi Ürün" niteliğine uygun ürünler yurtdışından ithal edilmek zorunda kalınacaktır. Mevcut durumda; iç piyasamızdaki apiterapik ürünlere olan talep fazlalığı, flora açısından zengin bitki çeşitliliğine sahip olmamız, arı koloni büyüklüğü bakımından dünyada 3. sırada olmamız göz önünde bulundurulduğunda apiterapik ürünlerin "Geleneksel Bitkisel Tıbbi Ürün" niteliğinde ülkemizde üretilmesi ve işlenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Muğla ilinin arı koloni sayısı açısından lider olması, sanayi kaynaklı kirliliğin asgari seviyede olması, 4 mevsim flora zenginliğine sahip olması, yüz ölçümünün %67'sinin orman arazisi olması, kırsal nüfus oranının(%50) Türkiye ortalamasının üzerinde

olması gibi avantajları ile apiterapik ürün üretilmesi ve işlenmesi konusunda yatırıma en uygun bölgenin Muğla olduğu değerlendirilmektedir.

2018 verilerine göre sadece Çin'in; saf arı sütü, toz haline getirilmiş arı sütü, polen gibi apiterapik ürünlerin kayıtlı toplam ihracatı 75 milyon dolar civarındadır(trademap web sitesi, 2019). Söz konusu ihracat değerine arı sütü, polen, propolis gibi apiterapik ürünler ile zenginleştirilmiş işlenmiş bal ürünleri dahil değildir.

Yaklaşık olarak yıllık 21 ton arı sütü ve 160 ton polen ithal edilmekte veya farklı adlar ve yollarla ülkemize girmektedir. Çok zengin floral kaynaklarımızdan üretilmesi gereken ve dünyanın en zengin besin, aroma ve tada sahip coğrafyasında üretim yapan arıcılarımızın ürün gamında polen ve arı sütü gibi apiterapik ürünler yer edinememiştir. Diğer yandan, sadece bir tek ürüne bağlı olarak üretim faaliyetinde bulunan arıcılar da nakliye, ilaç, arı keki gibi işletme giderlerini karşılamaktan öteye gidememektedir. Arıcılık sektöründen yeterli gelir elde edilemediği için genç nüfus tarafından profesyonel arıcılığa yönelim yok denecek kadar azdır. Öyle ki Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği'ne kayıtlı arıcıların yaş ortalaması 55 civarındadır

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde 8 yıldır hizmet veren Akredite Gıda Analiz laboratuvarı arıcılık sektörüne hizmet vermeye devam etmektedir. Bu laboratuvar da bal ve diğer arı ürünlerinin kimyasal içerikleri ve kalıntıları test edilmektedir. Bu kapsamda hem üreticilere ve arı ürünleri sektörüne hizmet verirken hem de ulusal düzeyde bal ve diğer arı ürünlerinin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge projeleri yürütülmektedir. Bu kapsamda Türkiye'de üretilen çeşitli salgı ballarının fenolik bileşikleri ve aktivitelerinin karşılaştırılması amacıyla toplam 1 milyon TL bütçeli 2 TAGEM projesi yürütülmektedir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde Bal, propolis, arı sütü, arı zehiri, Apilarnil ve polen analizlerinin tamamı akademik çalışmalar kapsamında yapılabilmektedir. Bu konuda uzmanlaşmış alanında doktora yapmış olan 7 personeli ile hizmet vermeye devam etmektedir.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Bölümünde 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı Bahar yarıyılında Yüksek Öğretim Kurulu, YÖK 100/200 Doktora Bursu programı Kapsamında "Bitkisel ve Doğal ürünler/Kozmetik" tematik alanı açılmasına izin vermiş ve Prof. Dr. Mehmet Emin DURU'yu bu programa koordinatör atamıştır. Halen program kapsamında 3 tane doktora öğrencisi eğitime başlamış olup YÖK

	tarafından tam burs verilmektedir. Bu kapsamda, öğrencilerin Bitkisel ve Doğal ürünler/Kozmetik alanında yetiştirilmesi için Türkiye’de sadece Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Kimya Bölümüne onay vermesi; bu konuda uzmanlaşmış akademik personelin yeterliliğinden ve bölgenin doğal kaynaklarının zenginliğinden dolayı konuya olan ihtiyacın göstergesi olduğu değerlendirilmektedir.
Projenin Tamamlayıcılığı	Muğla’da her yıl yaklaşık olarak 3 milyon yabancı ve 5 milyon yerli turist ağırlanmaktadır. Ancak Muğla’nın aylık yabancı turist giriş istatistiklerine göre turistlerin en yoğun olarak ilimizi ziyaret ettikleri dönem Mayıs- Ekim aylarını kapsamaktadır. Kış döneminde ilimize gelen yabancı turistlerin toplam yabancı turist sayısı içerisindeki payı sadece % 5,9’dur. İstanbul ve Antalya’dan sonra en çok yabancı turist ağırlayan 3. il olan Muğla’nın konaklama tesisleri atıl kalmaktadır. Kış döneminde turist çekilebilecek alternatif turizm türlerinin Muğla genelinde yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu kapsamda turist başına sağladığı yüksek gelir ve kış döneminde de turist çekilebileceği için sağlık turizmi konusunda çalışmalar yapılmalıdır. Muğla’nın sağlık turizm potansiyeli taşımasının başlıca nedeni hizmet kalitesi yüksek konaklama tesislerine sahip olması, yaşlı turizmne hitap eden alternatif turizm çeşitlerinin yer alması, temiz doğası ve görece sakin tatil beldelerinin bulunmasıdır. Ayrıca Bodrum ve Dalaman olmak üzere İstanbul’dan sonra iki adet uluslararası havalimanına sahip ikinci ildir. Apiterapik ürünlerin markalaşması sağlandıktan sonra Apiterapi turizmi konusunda yatırımların önü açılacaktır. Apiterapi; arı ve apiterapik ürünler kullanılarak bazı hastalıkların tedavisinde tamamlayıcı ve destekleyici tedavi yöntemi olarak değerlendirilmektedir. Apiterapi tedavileri sadece Apiterapi Eğitim Sertifikasına sahip tabipler tarafından uygulanabilmektedir. Apiterapik ürün imalatı konusunda markalaşan Muğla’nın Sağlık turizmi kapsamında değerlendirilen Apiterapi konusunda da marka olması mümkündür. Apiterapik Arıcılık Ürünleri İşleme, Paketleme ve Uygulama Merkezi’nin mevcut tesis altyapısı kullanılarak yüksek katma değerli tıbbi aromatik bitkilerin ekstraksiyonu da (özütlenmesi) yapılabilecektir. Uluslararası pazarlarda yüksek katma değerle pazarlanan ve Muğla’da üretim potansiyeli yüksek olan Hypericum perforatum (Kantaron bitkisi) özütü, Rosmarinus officinalis (Biberiye) özütü, çam kabuklarından pine bark özütü, keçiboynuzu, Nar kabuğu ve nar çekirdeği özütleri, portakal, limon veya mandalina kabuğu özütleri, nane , kekik adaçayı ve fesleğen özütleri hazırlanabilecektir. Tesiste apiterapik ürün işleme süreçleri yoğunlukla Bahar döneminde

	(Şubat-Mayıs) ve Güz döneminde (Eylül-Kasım) yapılacaktır. Söz konusu üretim dönemleri dışında ise ilaç ve gıda sanayinde yoğun olarak kullanılan ve bölgemizde yaygın olarak yetişen bitkilerin ekstraksiyonu yapılabilecektir. Örneğin Hypericum perforatum (Kantaron bitkisi), Rosmarinus officinalis (Biberiye), nane, kekik adaçayı ve fesleğen bitkileri Haziran- Eylül dönemlerinde işlenebilecektir. Kasım-Şubat arasında da bölgede çok yaygın olan kızıl çam kabuklarından pine bark özütü, keçiboynuzu meyve çekirdekleri, nar kabuğu ve nar çekirdeği , portakal, limon veya mandalina kabuğu işlenebilecektir. Tesiste; arı ürünlerin işlenmesi, yeni apiterapik ürünlerin geliştirilmesinin yanı sıra bölgenin tıbbi- aromatik bitkilerinin de yarı mamul haline getirilecek olması bu tesisin ihtiyacını ve önemini ortaya koymaktadır. Özellikle Muğla ve çevresinde tonlarca tıbbi- aromatik bitki ham drog olarak oldukça düşük bedellerle ihraç edilmekte; yüksek katma değerle yarı veya nihai ürün olarak ithal edilmektedir.
Projenin Etkileri	Apiterapik ürünleri merkezi kapsamında verilecek eğitimler neticesinde sözleşme imzalan üreticilerin apiterapi ürünleri üretimine başlaması ve markalaşması sağlandıktan sonra Apiterapi turizmi konusunda yatırımların önü açılabilir. Bu kapsamda il genelinde daha fazla istihdam olanağı oluşturulması da öngörülmektedir. Apiterapi; arı ve apiterapik ürünler kullanılarak bazı hastalıkların tedavisinde tamamlayıcı ve destekleyici tedavi yöntemi olarak değerlendirilmektedir. Apiterapi tedavileri sadece Apiterapi Eğitim Sertifikasına sahip tabipler tarafından uygulanabilmektedir. Bu kapsamda Apiterapik ürün imalatı konusunda markalaşan Muğla'nın Sağlık turizmi kapsamında değerlendirilen Apiterapi konusunda da marka olması mümkündür. Projenin hayata geçirilmesi ile; deniz-güneş-kum turizminin yoğunlaştığı Muğla ilinde Apiterapi Turizmi ile alternatif turizm potansiyelinden daha fazla faydalanılması beklenmektedir.
Projenin İşletme Modeli ve Sürdürülebilirliği	Başvuru sahibi ve proje ortakları tarafından anonim şirket kurulacaktır. Tesisin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için ürün tedarik, işleme, pazarlama süreçlerini koordine etmesi için 1 mühendis çalıştırılacaktır. Ayrıca tesise mal kabul işlerini ve tesis ekipmanlarının bakım-onarımını yapması için 1 personel, arıcılardan soğuk zincir ile apiterapik ürünlerin tesise getirilmesi için 1 personel çalıştırılacaktır. Anonim şirket tarafından tescil edilen marka üzerinden apiterapik ürünlerin satışı gerçekleştirilecektir. Ayrıca ham bal paketlenmesi konusunda uzmanlaşmış arı ürünleri işleme firmalarının tesis altyapısını kullanması teşvik edilecektir.

Proje Riskleri						
	#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama / İşletme)	Olasılık (1-5)	Etki Düzeyi (1-5)	Tedbir
	1	Proje Uygulayıcısı ve Ortağı olan kurum ve kuruluşların yönetimlerinin değişmesi ve yeni yönetimlerin projenin sürdürülmesi noktasında isteksiz olmaları	Uygulama /İşletme	3	3	Proje uygulama ve işletme dönemini kapsayacak şekilde protokoller imzalanması
	2	Apiterapi ürünleri ile ilgili mevzuat hükümlerinin yeterli olmaması	İşletme	3	2	İşletme döneminde oluşabilecek aksaklıkların öngörülmesi bakımından, proje yararlanıcısı ve ortakları tarafından bir mevzuat çalıştay yapılarak görüş raporu oluşturulması ve ilgili makamlara iletilmesi
Projenin beklenen faydayı sağlayamaması durumunda, fiziki olanaklar bakımından üniversite, araştırma merkezi, teknoloji geliştirme bölgesi gibi yapıların kullanabileceği ve sektörün gelişimine katkı sağlayıcı nitelikte olacak yeni bir merkeze dönüştürülmesi hususu değerlendirilebilecektir.						

6.1.2. Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Projesi

6.1.2.1. Proje Temel Bilgileri

Proje Adı	Denizli Mesleki Eğitim Merkezi	
Proje Konusu ve Sorun Tanımı	Proje Konusu: Tekstil Ürünleri ve Makine İmalatı Sektörleri öncelikli olmak üzere sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli eleman teminin sağlanması ve uygulama altyapısının güçlendirilerek mesleki eğitimin kalitesinin artırılmasıdır. Sorun Tanımı: Bölgede öne çıkan sektörlerdeki paydaşlarla yapılan görüşmelerde, nitelikli ara eleman temininde zorluklar yaşandığı, meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin günümüz teknolojileri ile uyumlu olmayan çok eski altyapı ve makineler içeren veya hiç uygulama içermeyen bir eğitim sürecinden sonra işletmelerde işe başladıkları belirtilmektedir. 25.000 kişinin istihdam edildiği Denizli Organize Sanayi Bölgesi (OSB), sınırları içerisinde yer alan firmaları ile Denizli'nin sanayi alanında önemli bir kısmını temsil etmektedir. Geçmiş dönemde mesleki eğitim alanında yaşanan eksiklikler ve sorunlar karşısında Denizli OSB Müdürlüğü; işletmelerin de desteği ile sınırları içerisinde yer alan meslek lisesini özelleştirerek teknik kolej statüsüne kavuşturmuştur. Ancak halihazırda teknik kolej öğrencilerinin, Denizli'deki diğer meslek lisesi öğrencilerinin, iş arayanların ve OSB'de çalışanların mesleki bilgi düzeylerinin artırılması hususunda ciddi bir ihtiyaç bulunmaktadır.	
Uygulama Yeri	İl	Denizli
	İlçe(ler)	Honaz
Uygulama Süresi	12 Ay	
Proje Uygulayıcıları	Yararlanıcı	Proje Uygulayıcısı Kuruluş; Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü'dür. Proje sonucu ortaya çıkacak tesisin işletmesinden Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü ve Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) sorumlu olacaktır.
	Ortaklar	Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV), Denizli Ticaret Odası
	İştirakçiler	

Yararlanıcılar	Hedef Gruplar	OSB’de yer alan 141 firma, OSB’de çalışan yaklaşık 25.000 kişi, OSB içinde yer alan mesleki teknik kolejdaki 35 öğretmen ve 1148 öğrenci
	Nihai Yararlanıcılar	Pamukkale Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Öğrencileri ve Öğretim Görevlileri, Pamukkale Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü öğrenci ve öğretim üyeleri, OSB dışında yer alan tekstil ve makine sektörü firmaları
Proje Konusu İle İlgili Diğer Kuruluşlar	Milli Eğitim Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezi, Pamukkale Üniversitesi	
Projenin Temel Faaliyetleri	1.Eğitimlerin Sağlanacağı Fiziki Alanların Düzenlenmesi: Kapalı 3300 m2lik alanda yer alan DOSTEM’e ait 600 m2 lik alanda 5 adet derslikler ve idari odalar mevcuttur .DOSTEM derslikleri ve idari odalar haricinde kalan 2700 m2’lik kullanılmayan boş kapalı alanda 4 yeni derslik ve sosyal alan ile “Teknik ve Teknolojik Gelişim Merkezi” için Uygulama alanları sandviç panellerle ayrılacak. Atölye düzeni için küçük ölçekli inşaat yatırımı yapılacaktır. (Tahmini Maliyet 385.000 TL) 2.Uygulamalı eğitim için ihtiyaç duyulan makine–ekipman temini: Bu kapsamda temin edilecek makine-ekipman ve yazılımlardan bazıları şunlardır: Numune Şablon Dokuma Tezgâhı, Hassas Terazî, Numune boyama Makinesi, Numune Kurutma Makinesi, Sürtme haslığı test cihazı, Laboratuvar Tipi Şerit Birleştirme Makinesi, Örme Makinesi, Ünîversel Torna Tezgahı, Freze Tezgahı, Taşlama tezgahı, CNC Freze tezgahı, CNC Torna Tezgahı, Hidrolik ve Elektro-hidrolik Eğitim Seti, Autocad, Solidworks, EdgeCam Yazılımları vb. (Tahmini Maliyet: 5.500.000 TL) 3.Eğiticilerin eğitimi, eğitim modüllerinin oluşturulması: İŞKUR, Halk Eğitim Merkezleri, Pamukkale Üniversitesi ve Milli Eğitim Müdürlükleri bağlantılı olarak seçilecek olan eğiticiler Milli Eğitimin Mesleki Eğitim modüllerinde yer alan müfredatı takip edecek programlar oluşturulacaktır. 4.Akreditasyon İşleri: Milli Eğitimin istediği tüm ruhsatlarını tamamlanması ile Milli Eğitimin Mesleki Eğitim modüllerine göre ders müfredatı ve saati üzerinden proje hazırlanacak. Milli Eğitim Müdürlüklerinin onayladığı sertifikalar kursiyerlere eğitimi tamamladıktan sonra verilecek ve Türkiye’nin her yerinde geçerli olacaktır. (Tahmini	

	Maliyet: 100.000 TL)	
	5.Tanıtım ve farkındalık faaliyetleri: Projenin tamamlanması ile Denizli Organize Sanayi Bölgesinde yer alan sanayiciler başta olmak üzere yerel, bölgesel ve ulusal tanıtımlarla ihtiyaç duyan kursiyerlere ulaşmak için ve sonrasında bu eğitimi tamamlayan kursiyerleri ulaşmak isteyen sanayici ya da diğer işletmelere ulaşmak için tanıtım faaliyetleri yapılacaktır. (Tahmini Maliyet: 15.000 TL)	
Proje Bilgileri	Mali	
	Proje Bütçesi	6.000.000 TL + KDV
	Destek Miktarı	4.500.000 TL + KDV
	Eş Finansman	1.500.000 TL + KDV (Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü)
	Destek Oranı	% 75
	Temel Bütçe Kalemleri	İnsan Kaynakları 115.000 TL
		Danışmanlık Hizmeti 100.000 TL
		Makine / Ekipman 5.400.000 TL
		Yapım İşi (İnşaat) 385.000 TL
Performans Göstergeleri	Proje süresi içerisinde veya projenin tamamlanması ile birlikte elde edilecek başarıları doğrulayacak kritik göstergeleri somut ve ölçülebilir olarak “çıktı” ile “sonuç” göstergeleri şeklinde sınıflandırarak yazınız.	
	<u>Çıktı Göstergeleri</u>	
	Proje kapsamında yapılan faaliyetler sonunda elde edilen kazanımları ortaya koyan göstergelerdir. Örnek: Eğitim alan kadın sayısı: 10	
	Mesleki Eğitim Merkezi kapsamında verilen akredite eğitim modülü sayısı: 8	
Performans Göstergeleri	<u>Sonuç Göstergeleri</u>	
	Mesleki Eğitim Merkezi aracılığı ile eğitim alan ve yeni istihdam edilen kişi sayısı: 100	
	Mesleki Eğitim Merkezi aracılığı ile eğitim alan ve niteliği geliştirilen işgücü sayısı: 500	

6.1.2.2. Proje Amaçları, Gerekçesi Ve Sürdürülebilirliği

Projenin Genel Hedefi	Denizli ilinde tekstil ve makine sektörleri başta olmak üzere sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda insan kaynaklarının geliştirilmesi ve nitelikli ara eleman ihtiyacının karşılanması, sanayi sektörünün rekabet gücünün artırılmasıdır.
Proje Amaç(lar)ı	Denizli Organize Sanayi Bölgesi'nde 141 adet firma bulunmaktadır. Firmalarda toplam 25.000 kişi çalışmaktadır. Bir çok firma nitelikli personel yetersizliğinden dolayı yeni yatırım yapamamakta hatta kapasite artırımına bile gidememektedir. Firmaların personel dağılımına bakıldığında ara eleman ihtiyacının yüksek olduğunu görülmektedir. DOSB' nde bulunan firmaların çoğunluğu ihracat yapmakta olup global düzeyde rekabet etmesi gerekmektedir. Bu nedenle firmalar üretimlerinde müşteri taleplerini karşılamak için değişim ve gelişmelere uyum sağlamak zorundadır. DOSB' ndeki firmaların ortak sorunu haline gelen nitelikli ara eleman ihtiyacı, işgücü piyasasının talep ettiği nitelikte, değişen bilgi ve beceriye sahip ara işgücünü bu proje ile başta DOSB ve Denizli de faaliyet gösteren sanayiciler olmak üzere bölge düzeyinde nitelikli ara elemanlar yetiştirilerek sanayiye kazandırılması amaçlanmaktadır. DOSB' nde yer alan işletmeler ağırlıklı olarak tekstil sektöründe faaliyet göstermekte olup bunun dışında makine, mermer imalatı gibi farklı sektörlerde hizmet eden işletmelerde bulunmaktadır. Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü, Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) ve Denizli Ticaret Odası "Teknik ve Teknolojik Gelişim Merkezi" kurslarını tamalayan nitelikli personellerin % 80 için yerleştirme hedeflemektedir. Bu rakamlarda işsizlik oranının düşürülmesine katkı sağlayacaktır. Verilen tüm eğitimler, Milli Eğitim Bakanlığının modüllerine uygun sertifikalı olarak düzenlenecektir. Proje kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan bu faaliyetler ile nitelikli ara eleman problemine kalıcı çözümler getirilmesi ve nitelik kazandıran eğitimler sayesinde işsizlerin meslek hayatına kalifiye eleman olarak kazandırılması amaçlanmaktadır.
Projenin Arka Planı ve Gerekçesi	Öne çıkan sektörlerdeki paydaşlarla yapılan görüşmelerde, nitelikli ara eleman temininde zorluklar yaşandığı, meslek lisesi mezunu öğrencilerin günümüz teknolojileri ile uyumlu olmayan çok eski altyapı ve makinelerle veya hiç uygulama içermeyen bir eğitim sürecinden sonra işletmelerde işe başladıklarını belirtmektedirler. 25.000 kişinin istihdam edildiği Denizli Organize Sanayi Bölgesi içinde yer alan firmaları ile Denizli'nin sanayi alanında önemli bir kısmını temsil etmektedir. Geçmiş dönemde mesleki eğitim alanında yaşanan eksiklikler ve sorunlar karşısında OSB Müdürlüğü

işletmelerin de desteği ile, sınırları içerisinde yer alan meslek lisesini özelleştirerek teknik kolej statüsüne kavuşturmuştur. Ancak halihazırda teknik kolej öğrencilerinin, Denizli'deki diğer mesleki liselerin öğrencilerinin, iş arayanların ve OSB'de çalışanların mesleki bilgi düzeylerinin artırılması hususunda ciddi bir ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesi noktasında Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü ve içinde yer alan işletmeler konuya ilişkin her türlü destek ve işbirliğine hazır olduklarını belirtmektedirler.

Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) 2018 yılı Nisan ayında Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne ait 3.300 m2 lik kapalı alan içerisinde DOSTEM adı ile(Denizli Organize Sanayi Teknik Eğitim Merkezi) 5 derslikten oluşan toplam 600 m2 lik bir alanda, 12 şer kişilik dersliklerden oluşan bir eğitim merkezi yapmıştır. Bu dersliklerin amacı muhtelif Meslek Eğitimlerine ait dersliklerde mesleğini geliştirmek isteyen veya yeni teknoloji eğitimlerini almak isteyen; meslek lisesi, meslek yüksek okulu ve üniversite mezunlarının yada mesleği olmayan ve Meslek sahibi olmak isteyen gençlerin katılabileceği teorik eğitimlerin verileceği donanımlı dersliklerdir. Adı geçen derslikler, bu projede hayata geçirilmesi planlanan uygulamalı mesleki eğitim merkezini de teorik eğitim bakımından tamamlayıcı bir unsur olacaktır.

Bu proje ile 3300 m2 lik Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne ait kapalı alanda, 600 m2 lik derslik alanında içinde bulunduğu, “ 2700 m2 lik kalan alanında , Okullarda eğitim gören öğrencilere ve mezunlara , iş yerlerinde değerlendirilecek, ileri teknoloji kullanan ve işletmelerin işe aldıkları bireylere , yeniden eğitim vermek zorunda kalmadığı nitelikli kalifiye elemanlara, istihdamda sürekli kalabilmeleri için yaşam boyu eğitilmelerinin gerekliliği ile sürekli yenilikleri takip eden, istihdam edilebilirlik derecesi yüksek teknolojiye uygun, esnek ve pratik teknik eğitimle sağlayabilen ,Sanayiciden gelen, markalaşmaya yönelik tasarım eğitimi taleplerini ve bu eğitime zemin oluşturacak, teorik ve teknik eğitimlere ihtiyaç duyan ,Gençleri kursiyer olarak “Teknik ve Teknolojik Gelişim Merkezinde eğitilecektir. Bu merkezde her türlü uygulanabilir makine teçhizatın bulunması ile yılda 2000 kursiyerin programlarını tamamlamasına yardımcı olacaktır. Ayrıca Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü(DOSB), Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) ,Denizli Ticaret Odası, DEĞİAD ve DİKAB “Teknik ve Teknolojik Gelişim Atölyeleri”nde eğitimini tamamlayan Kursiyerlerin , % 80 ni hemen kurs sonrası istihdam imkanı sağlayacaktır.

Projenin genel hedefi, Denizli sanayisi iş gücü piyasasının ihtiyaç ve taleplerine uygun, teorik ve pratik eğitimler ile nitelikli ara eleman yetiştirilmesidir. Mevcut durumda, iş gücü piyasasının ihtiyaçları ile yetiştirilen teknik iş gücü arasında uyumsuzluk bulunmaktadır. Sanayide

	nitelsiz ve yetersiz sayıda ara eleman problemi ile karşılaşmakta olup ekonominin ve gelişen teknolojinin gerektirdiği nitelikli iş gücü talepleri karşılanamamaktadır. Ekonominin daralması ve istihdamın azalması sonucunda oluşabilecek sosyal krizlerin etkisini azaltmada mesleki ve teknik eğitimler önemli bir araç olarak görülmektedir. Teknik ve Teknolojik Gelişim Merkezindeki kursları başarıyla tamamlayanlara iş olanağı sağlanması ve sanayi kuruluşlarının nitelikli iş gücüne duyduğu ihtiyacın karşılanmasına yeni yatırımların DOSB ve çevresindeki bölgelerde uygulanması kapasite artırımlarının sağlanması ve büyük ölçüde katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Teknik ve Teknolojik Gelişim Atölyelerinde, meslek geliştirme ve uyum kursları ile yıllık en az 2000 kişiyi eğitebilecek kapasiteye sahip olacaktır. Ayrıca Teknokent de ARGE sürecinde bulunan işletmelerin de ihtiyacını karşılayacak bir organizasyon olacaktır.
Projenin Tamamlayıcılığı	Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) 2018 yılı Nisan ayında Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne ait 3.300 m2 lik kapalı alan içerisinde DOSTEM adı ile(Denizli Organize Sanayi Teknik Eğitim Merkezi) 5 derslikten oluşan toplam 600 m2 lik bir alanda, 12 şer kişilik dersliklerden oluşan bir eğitim merkezi yapmıştır. Bu dersliklerin amacı muhtelif Meslek Eğitimlerine ait dersliklerde mesleğini geliştirmek isteyen veya yeni teknoloji eğitimlerini almak isteyen; meslek lisesi, meslek yüksek okulu ve üniversite mezunlarının yada mesleği olmayan ve Meslek sahibi olmak isteyen gençlerin katılabileceği teorik eğitimlerin verileceği donanımlı dersliklerdir. Adı geçen derslikler, bu projede hayata geçirilmesi planlanan uygulamalı mesleki eğitim merkezini de teorik eğitim bakımından tamamlayıcı bir unsur olacaktır. Bu projenin hayata geçirilmesi ile ayrıca, 2019 yılı için seçilen “Mesleki ve Teknik Eğitim” teması kapsamında ülke ve bölge düzeyinde gerçekleştirilecek olan faaliyetler ile tamamlayıcılık sağlanmış olacaktır.
Projenin Etkileri	Proje kapsamında kurulacak olan Mesleki Eğitim Merkezi ile bölgesel olarak sürdürülebilir bir kalkınmaya katkı sağlamış olacaktır. Farklı sektörlerde açılan programlar sayesinde bölgedeki sanayicinin ihtiyacı olan nitelikli ara elemanlar sektörlerle iş gücü olarak kazandırılacak böylelikle sanayi kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücü açığı da karşılanmış olacaktır. Geliştirilen kalıcı çözümler sayesinde sanayi kuruluşlarının dolaylı olarak üretim kalitesi artış gösterecek ve iş geliştirme modelleri geliştirilebilecektir. Nitelikli ara eleman probleminden kaynaklı olarak makine parkuru ve sisteminin teknolojik düzeyini düşük seviyelerde tutmak zorunda kalarak Dünyadaki bilimsel ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamakta problem yaşayan sanayi kuruluşları nitelikli operatörler ve ara elemanlar sayesinde

	teknoloji seviyesi yüksek makine ve üretim parkurları kurabilecektir. Böylelikle sektöre bağlı olarak optimum düzeylerde üretim hızı ve üretim verimliliği sağlanabilecektir.						
Projenin İşletme Modeli ve Sürdürülebilirliği	Atölyelerin yönetimi ve idaresi Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) ve Denizli Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü(DOSB) tarafından sağlanacaktır.10 eğitmen ve 3 çalışan idari personel çalışanların maaşları ,binanın kirası (DOSB ye ait) ve diğer işletme giderleri DOSB ve DOSAV tarafından sağlanacaktır. Kursiyerlerden kayıt için sembolik kayıt ücreti istenecek bu ücretler DOSAV'a gelir olarak işlenip işletme giderlerinde kullanılacak DOSAV her ay düzenli olarak DOSB de yer alan tüm sanayicilerden topladıkları katkı payını gelir olarak defterine kayıt ederek işletme giderlerini sağlayarak merkezin sürdürülebilirliğini sağlayacaktır Makine Bölümünde; Bilgisayar Destekli Makine İmalatçısı, Makine Ressamı, Makine Bakım Onarımcısı, Giyim Üretiminde Temel İşlemler, Hazır Giyim Model Makineciliği, İç Giyim Konfeksiyon Makinecisi kurslarının verilmesi planlanmaktadır. Tekstil sektöründe; Tekstil Apre İşlemleri, Tekstil Boya İşlemleri, Tekstil Moda Makinecisi, Tekstil de Kimyasal Testler, Dekoratif Ev Tekstili Elemanı, Ev Tekstil Ürünleri Hazırlama, Dokuma Konfeksiyon Makineci, İç Giyim Konfeksiyon Örme Makineci, Yuvarlak Örme Makinecisi, Genel Dokuma alanlarında eğitimler verilecektir.-Endüstriyel Otomasyon ve Elektrik Elektronik sektöründe; Pnömatik –Elektropnömatik, Programlanabilir Mantıksal Denetleyici ve operatör panel programlama, Robot Uygulamaları alanlarında eğitimler verilecektir. Katılımcılar için uygulama alanlarında kullanacakları makine techizat alımı gerçekleştirilerek "Teknik ve Teknolojik Gelişim Merkezi "uygulama eğitim alan kursiyerler T.C. Milli Eğitim Bakanlığı onaylı sertifikalara sahip olacaktır. Kursiyerler ve Eğitmenler ile ilgili İŞ-KUR , Milli Eğitim İl Müdürlükleri, Halk Eğitim Merkezleri ve diğer Organize Sanayi Bölgeleri ile iletişime geçilecektir. Kursiyerler için ayrıca proje iştirakçileri de STK olarak sahip oldukları üyelerinin ihtiyaçlarına cevap verecek bu eğitim merkezi için çağrıda bulunacaktır. Proje ortağı olan Ticaret odası ve Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) Atölyelerin sürdürülebilirliği ile ilgili de projenin içerisinde yer alacaktır. Denizli Organize Sanayi Teknik Eğitim Merkezi (DOSTEM)in sahibi olan Denizli Organize Sanayi Bölgesi Sanayicileri Vakfı (DOSAV) dersliklerini uygulama eğitim alan kursiyerlerinin dersliği olarak sunacaktır.						
Proje Riskleri	#	Risk Tanımı	Dönem (Uygulama /	Olasılık (1-5 arası)	Etki Düzeyi	Tedbir	

		İşletme)		(1-5 arası)	
1	Proje Uygulayıcısı ve Ortağı olan kurum ve kuruluşların yönetimlerini n değişmesi ve yeni yönetimlerin projenin sürdürülmesi noktasında isteksiz olmaları	Uygulama/İşletme	3	3	Proje uygulama ve işletme dönemini kapsayacak şekilde protokoller imzalanması
2	Eğitim modüllerine katılım oranının düşük olması	İşletme	2	4	Firma ve üniversite yetkilileri ile periyodik olarak eğitim modüllerinin değerlendirilmesi ve ihtiyaçlara göre revize edilmesi
...					
Projenin beklenen faydayı sağlayamaması durumunda, fiziki olanaklar bakımından üniversite, araştırma merkezi, teknoloji geliştirme bölgesi gibi yapıların kullanabileceği ve bölgede öne çıkan sektörlerin gelişimine katkı sağlayıcı nitelikte olacak yeni bir merkeze dönüştürülmesi hususu değerlendirilebilecektir.					

6.2. Proje Listesi

Proje Konusu	Sektörü	Uygulama Yeri	Açıklama (Projenin önemi, neden çalışılması gerektiği izah edilmeli)	Projenin Finansman Yöntemi	Tahmini Bütçe (TL)
Butik Aromatik Meyve Suyu İmalat Tesisi	İmalat	Muğla, Köyceğiz	Köyceğiz, Dalaman ve Ortaca ilçelerinde narenciye üretiminin yoğun olması sebebi ile bu üretim potansiyelinden daha fazla katma değer elde edilmesine yönelik olarak bir butik aromatik meyve suyu imalatı tesisi kurulması öngörülmektedir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	10.000.000
Apiterapi Turizm Tesisi	Turizm	Muğla, Ula	Muğla ili arıcılık koloni varlığı açısından ülkede lider konumdadır. Apiterapi, bal dışı arı ürünleri ve buna bağlı olarak oluşacak apiturizm potansiyeli dikkate alındığında, kurulacak olan Apiterapi Turizm Tesisinin hem tarımsal üretim hem de alternatif turizm açısından il ve bölgedeki rekabet gücünün artırılması beklenmektedir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	20.000.000
Tıbbi Aromatik Bitkiler İşleme Tesisi	İmalat	Muğla	Muğla ili tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğine uygun koşullara sahiptir. Son dönemlerde özellikle ilaç ve kozmetik sektörlerindeki katma değeri bakımından öne çıkan tıbbi ve aromatik bitkiler alanında bir işleme tesisi kurulması ile bu alandaki potansiyelin değerlendirilmesi beklenmektedir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Kozmetik Araştırma Merkezi'nin mevcut altyapısı da bu projeyi destekleyici niteliğe sahiptir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	5.000.000
Tarım Makineleri Geliştirme, Analiz ve Test Merkezi	İmalat	Aydın	Aydın sanayinde önemli bir yere sahip olan tarım makineleri üzerine üretim yapan firmaların ar-ge, yenilik, eğitim ve test-analiz kapasitesini geliştirerek ilin imalat sanayinin katma değerinin ve rekabetçiliğinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda genelde bölge dışından sağlanan ar-ge ve yenilik konularında mentorluk, test-analiz	Güdümlü Proje	10.000.000

			altyapısı hizmetlerinin il içinde sağlanması öngörülmektedir.		
Geriatrı Turizm Tesisı	Turizm	Muğla	Sağlık turizmi Türkiye için giderek artan öneme sahip bir turizm çeşididir. Muğla özelinde Spa ve geriatrı için hem fiziksel altyapı hem de doğal imkânlar geliştirilebilecek düzeydedir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	10.000.000
İnhibitör Üretim Tesisı Kurulumu	Kimya	Aydın Efeler	Jeotermal enerji santralleri tarafından kullanılan kimyasal bir madde olan inhibitörün temini kapsamında Aydın ilindeki santraller yıllık 120 milyon \$ tutarında harcama yapmaktadır. Bölgede hâlihazırda üretimi yapılmayan maddenin üretim tesisinin kurulmasına yönelik fizibilite hazırlanacaktır.	Özel Sektör Öz Kaynağı	5.000.000
Zeytinyağı Lisanslı Depoculuk Tesis Projesi	Lojistik	Aydın/Çine	Zeytinyağının özellikle üreticiler tarafından uygun olmayan koşullarda saklanması çok önemli kalite kayıplarına neden olmaktadır. Teknik özellikleri ve depo koşulları belirlenmiş lisanslı depoların varlığı ürün kalitesinin artmasını sağlamasa da kayıpların önlenmesinde önemli bir unsur olacaktır. Zeytinyağı lisanslı depoculuk işletmesi kurularak ürünün standartlaşması ve katma değer artışı sağlanacaktır.	Özel Sektör Öz Kaynağı	20.000.000
İncir Konsantresi Ve İncir Tozu Üretimi Tesisı	İmalat	Aydın	Aydın ilinde üretim ve ihracat potansiyelinin yüksekliği ile ön plana çıkan incir ürününden elde edilen katma değerin artırılması ile ilgili çalışmalar yapılması gerekmektedir. Bu kapsamda incir ile ilgili türev ürünlerin üretilmesine yönelik bir tesis kurulması yoluyla bu ürününden elde edilen gelirlerin artırılması ve çeşitlendirilmesi sağlanmış olacaktır.	Özel Sektör Öz Kaynağı	3.000.000
Eko-turizm Tesisı	Turizm	Aydın / Denizli/ Muğla	Bölgemiz agro turizm, kültür turizmi, doğa turizmi ve spor turizmi kapsamında yüksek potansiyele sahiptir. Bölgenin bu potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla çiftlik, butik otel, köy pansiyonu, kamp alanlarının oluşturulmasına yönelik ön fizibilite çalışmalarının gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir.	Özel Sektör Öz Kaynağı	5.000.000

Seramik Ürünler Üretim Tesisi	İmalat	Aydın	Aydın ilinde halihazırda seramik ürünler üretimi geleneksel yöntemlerle gerçekleştirilmekle birlikte, üretilebilecek ürün çeşitliliği bakımından önemli ticari potansiyele sahip olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda seramik sanatının geliştirilerek geleneksel motiflerle modern tasarımların birleştirildiği seramik ürünler üretim tesisi ön fizibilitesi hazırlanması planlanmaktadır.	Özel Sektör Öz Kaynağı	5.000.000
Konserve/ Dondurulmuş Sebze ve Meyve İşleme Tesis	İmalat	Aydın	Narenciye türlerinin yanı sıra meyve ve sebze üretiminde ülkemizin önde gelen illerinden Aydın'da tarımsal katma değer artışı sağlayacak konserve/dondurulmuş sebze meyve işleme tesisi kurulumunu teşvik etmek amacı ile ön fizibilitesi hazırlanacaktır.	Özel Sektör Öz Kaynağı	3.000.000
Tıbbi Aromatik Yağ Üretim Tesisi	İmalat	Denizli	Coğrafi özellikleri, iklimsel koşullar ve toprak yapısı birçok farklı tıbbi aromatik bitkinin yetiştirilmesine uygun olan Denizli'de kozmetik, ilaç ve kimya sektöründe kullanımına yönelik katma değeri yüksek yağların imalat tesisi için ön fizibilite hazırlanacaktır.	Özel Sektör Öz Kaynağı	6.000.000
Macera Parkı	Turizm	Muğla	Deniz-güneş-kum turizminin yanı sıra, doğa ve spor turizmindeki potansiyeli ile de ön plana çıkan Muğla ilinde spor/macera turizmi aktivite çeşitliliğinin artırılması yoluyla bu potansiyelden daha fazla faydalanılmasına yönelik macera parkı ön fizibilitesi hazırlanacaktır.	Özel Sektör Öz Kaynağı	2.000.000

6.3. Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

İlişkili SOP	Gerçekleştirilecek Etkinlik	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Detaylı Etkinlik Bütçesi (KDV Dahil)	Etkinliğin Gerçekleştiği İl	İşbirliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Eko-Turizm Bölgeleri Destinasyon Yönetim Komisyonları	Birçok farklı ürünün özgün bileşiminden oluşan turizm hizmetlerini özel bir şekilde yönetebilmek ve verim alacak tarzda mikro ölçekte koordine edebilmek, mevcut kurumlar arasındaki koordinasyonu formüle edebilmek için destinasyon bazlı yönetim komisyonları oluşturulacaktır.	Komisyon; her altı ayda bir belirlenen 9 ilçede turizm sektöründe insan kaynakları planlaması, ürün geliştirme, mevcut ürünlerin zenginleştirilmesi, destinasyon kimliğinin geliştirilmesi ve pazarlanması, destinasyonun markalaşması ve imaj yönetiminin sağlanması gibi fonksiyonların gerçekleştirilmesinin sağlanması	45.000	Denizli, Aydın, Muğla	İlçe kaymakamlıkları, İlçe belediye başkanlıkları, akademisyenler	EAPB	Şubat ve Temmuz aylarında
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları	Eko-turizm bölgelerinde hedef gruplara yönelik farkındalık yaratılması, rollerin tanımlanması ve eko-turizme yönelik algı ve tutumun geliştirilmesi kapsamında kapasite geliştirme ve farkındalık programları uygulanacaktır.	Eko-turizm farkındalığı, eko-turizm işletmeciliği, yöresel ürün geliştirme, satış ve pazarlaması alanlarında kapasitenin geliştirilmesi	150.000	Denizli, Aydın, Muğla	Turizm Tesisi Yöneticileri ve Çalışanları, Yerel Halk, İlçe kaymakamlıkları, İlçe belediye başkanlıkları, akademisyenler,	YDO	01.06.2020 – 31.12.2020
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	İyi Uygulama Ziyaretleri	Hedef ilçelerde eko-turizm faaliyetlerinin yaygınlaştırılması kapsamında belirlenen destinasyonlarda yerel girişimciler ve yerel yöneticilerin bilinç ve farkındalık düzeyini geliştirme amacı ile iyi	İzmir Şirince, Seferihisar Destinasyonları ziyaretlerinin organize edilmesi	90.000	İzmir	Turizm İşletmeleri, Kaymakamlıklar, İlçe Belediyeleri ve Kültür ve Turizm İl Müdürlükleri	TDB	01.07.2020 - 30.09.2020

		uygulama ziyaretleri düzenlemek						
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Devlet Desteklerinin Tanıtımı	Teknik Destek Programı, Fizibilite Desteği Programı, Tarım ve Orman Bakanlığı Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı ve TKDK Çiftlik Faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi – Kırsal Turizm ve Rekreasyon bileşenleri başta olmak üzere devlet desteklerini tanıtıcı toplantılar gerçekleştirmek	9 ilçede bilgilendirme yapılması ve devlet destekleri hakkında bilgi düzeyinin artırılması kapsamında toplantı yapılması	45.000	Denizli, Aydın, Muğla	Turizm İşletmeleri, Kaymakamlıklar, İlçe Belediyeleri ve Tarım ve Orman İl Müdürlükleri, TKDK İl Koordinatörlükleri	YDO	01.06.2020 – 31.12.2020
Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	Tanıtım Organizasyonları	Hedef eko-turizm ilçelerinin farklı pazarlarda bilinirliğinin, görünürlüğünün ve payının artırılması	Hedef ilçelerde gerçekleştirilen etkinlikler	600.000	Denizli, Aydın, Muğla	Yabancı Sosyal Medya Fenomenleri, Seyahat Acentaları	TDB	01.06.2020 – 31.12.2020
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	İyi Uygulama Ziyaretleri	Tarımsal odaklı örgütlerin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi bağlamında tarımsal üretim ve pazarlama hususlarında başarılı olan üreticilere ve kooperatiflere yerinde teknik izleme programları düzenlemek	Tire Süt ve Seferihisar İlçesindeki Kooperatiflere bölgedeki kooperatif üyeleri ve yönetimlerinin ziyareti organize edilmesi	90.000	İzmir, Ankara	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	YDO	01.01.2020 – 30.06.2020
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri	Birlik ve kooperatiflere teknolojik entegrasyon ve finansal okuryazarlık eğitim hizmeti sunmak.	50 Kooperatif yöneticisine eğitim verilmesi	75.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	PYB	01.04.2020 – 30.09.2020

Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Satış ve Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri	Kooperatif ve birliklere ürünlerini tüketicilerle buluşturacak satış noktaları oluşturma konusunda eğitim desteği sunmak	30 kooperatife eğitim verilmesi, satış pazarlama konularında bilgi düzeyinin artırılması	75.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri , Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	PYB	01.04.2020 – 30.09.2020
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı	Özellikle ekonomik çıkmazda olan ya da yeni yatırımlar yaparak büyümek isteyen kooperatifler için devlet desteklerinin sunduğu önemli fırsatları aktarmak	100 kooperatife bilgilendirme yapılması ve devlet destekleri hakkında bilgi düzeyinin artırılması	30.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama	YDO	01.01.2020 – 30.09.2020
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Olivtech, Yörex ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu	Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi Sonuç Odaklı Programı'nın Markalaşma ve Pazarlama Kapasitesinin Artırılması özel amacına ulaşmak	Bölgedeki kooperatiflerin yeni iş bağlantıları kurması	260.000	Aydın, Denizli, Muğla	Kooperatif Birlikleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü - Koordinasyon sağlama		01.01.2020 – 31.12.2020
Üretici Örgütlerinin Güçlendirilmesi	Uluslararası Arıcılık ve Çam Balı Kongresi	Arıcıları dünya arıcılığıyla buluşturmak, gıda güvenliğini ve teknik bilgilerini arttırmak, Bölge'de üretilen balın tanıtımını yaparak dünya bal pazarında çam balının hak ettiği yeri almasını sağlamak	Arıcılığa ilişkin bilgi düzeyi ve paylaşım kapasitesinin artırılması	95.000	Muğla	Muğla Arıcılar Birliği	MYDO	01.04.2020 – 31.12.2020
İmalat Sanayidi Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm	Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri	Bölgede öne çıkan imalat sektörlerinde dijitalleşme ve kurumsallaşma alanındaki genel bilgi düzeyinin ve farkındalığının artırılması	İşletmelerin dijitalleşme ve kurumsallaşma konusundaki farkındalığının artırılması	150.000	Aydın, Denizli, Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB	İDB	01.04.2020 – 30.09.2020

İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm	Dijital Dönüşüm Konferansı	İmalat sanayi işletmelerinde dijitalleşme kapsamında farkındalığı artırmak	İmalat sanayi işletmelerinde dijitalleşme kapsamında farkındalığın artırılması	140.000	Aydın, Denizli, Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB	TDB	01.09.2020 – 31.12.2020
İmalat Sanayide Kurumsallaşma ve Dijital Dönüşüm	Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu	Ülkemizdeki dijital teknoloji tedarikçilerinin bölgedeki işletmelere tanıtım yapmasını sağlayarak ve firmaların dijitalleşme sürecinin hızlandırılmasını teşvik etmek	Firmaların dijitalleşme sürecinin hızlandırılması	90.000	Denizli	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB, Teknokent	TDB	01.04.2020 – 30.09.2020
Yerel Kalkınma Fırsatları	Kaynak Verimliliği: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri	Bölgedeki işletmelerin kaynak verimliliği konusunda bilinç ve farkındalık düzeyinin artırılması	İşletmelerin kaynak verimliliği farkındalığının artması	100.000	Aydın, Denizli	Ticaret Odası, Sanayi Odası, OSB	YDO	01.01.2020 – 30.09.2020
Yerel Kalkınma Fırsatları	Fuarlara Katılım Organizasyonu	Bölgenin iş ve yatırım olanaklarının tanıtımı	Gıda, içecek, ar-ge, yenilik ve yatçılık alanında işbirliklerinin kurulması	300.000	Aydın, Denizli, Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, Kooperatifler, Birlikler	TDB	01.01.2020 – 31.12.2020
Yerel Kalkınma Fırsatları	Hedef Ülkelerden Ticari Heyetlerin Bölgede Ağırlanması ve Eşleştirme Faaliyetleri	Hedef ülkelerle işbirliğini geliştirmek	Çalışma programı kapsamında belirlenen Rusya, Güney Kore ve İtalya ülkeleri işbirliğinin artırılmasını sağlamak için bölge yatırımcıları ile eşleştirme faaliyetlerinin düzenlenmesi	120.000	Aydın, Denizli, Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, Kooperatifler, Birlikler, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi	YDO	01.01.2020 – 30.09.2020
Yerel Kalkınma Fırsatları	Hedef Ülkelere İhracatın Artırılması Kapsamında İlgili	Hedef ülkelerle ihracatı artırılması kapsamında öne çıkan sektör temsilcilerinin bilgi altyapısının	Öne çıkan sektör firmalarına uygulamalı ihracat eğitimi, Eximbank kredileri ve sigortaları eğitimi verilmesini sağlanması	50.000	Muğla	Ticaret Odası, Sanayi Odası, Kooperatifler, Birlikler,	MYDO	01.01.2020 – 30.09.2020

	İşletmelere Bilgilendirme Ve Eğitim Faaliyetleri	güçlendirilmesini sağlamak				Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi		
Yerel Kalkınma Fırsatları	Mesleki Eğitim Temalı Etkinlik	Mesleki eğitimin önemini vurgulamak, meslek okullarına karşı var olan olumsuz algının giderilmesi için bilgilendirmeler yapmak ve velilere/öğrencilere meslek lisesi kariyer imkânlarını tanıtmak	Bölgede Mesleki Eğitim Farkındalığının Sağlanması	65.000	Denizli	İl Milli Eğitim Müdürlükleri, Üniversiteler, Sanayi ve Ticaret Odaları	TDB	01.02.2020 - 30.04.2020

6.4. Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar Tablosu

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
Eko-turizm Bölgeleri Destinasyon Yönetim ve Eylem planı	Eylem planı kapsamında; doğal zenginliklerin turizme kazandırılması, doğa aktivitelerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, destinasyon hinterlandındaki öğelerin cazibesinin artırılması, sosyal, kentsel ve mimari iyileştirmelere yönelik öncelikler ve faaliyetler belirlenecektir. Eylem planı ile ortaya çıkan faaliyetlerin; Ajansımız mali ve teknik destek programları, kırsal turizme yönelik diğer destek mekanizmaları, yerel yönetimlerin projeleri, lobi faaliyetleri, kapasite geliştirme ve eğitim programları ve tanıtım çalışmaları aracılığıyla hayata geçirilmesi öngörülmektedir.	Parçacıl Hizmet Alımı	Kuşadası, Fethiye ve Pamukkale gibi, turizm (eko-turizm) potansiyeli bakımından büyük ölçekli olan ilçelerin eylem planlarının oluşturulması kapsamında hizmet alımı gerçekleştirilebilecektir.
Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi	Bölgede öne çıkan; makine ve teçhizat, tekstil ve giyim ile gıda ve içecek imalatı sektörlerinde dijitalleşme kapsamında mevcut durumu analiz etmeye yönelik saha araştırması gerçekleştirilecektir. 3 ana bileşenden oluşacak endekste Dijital Stratejinin şirketin stratejisinde yer alıp almadığı, şirketin ürün, çözüm ve hizmetlerinde dijitalleşme düzeyi, dijital operasyonel yetkinlikler kapsamında ise dijital teknoloji ve uygulamaların organizasyonel iş akışını, iç süreçlerini destekleyip desteklemediği ölçülecektir.	Parçacıl hizmet alımı	İhtiyaç Analiz Çalışması kapsamında saha araştırması için hizmet alımı gerçekleştirilecektir. Çalışma 100 ve üzeri çalışan sayısına sahip öncelikli sektörlerle uygulanacaktır.
OSB'ler bünyesindeki firmalara yönelik enerji ve su etüdü	Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesinde faaliyet gösteren firmalara yönelik enerji ve su etüdü hizmet alımı yöntemi ile yaptırılacaktır. Bu kapsamda işletmelerin kaynak verimliliğine ilişkin yapabileceği yatırımlar ve elde edebileceği kazanımların belirlenmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda Denizli Organize Sanayi Bölgesi ve Aydın ASTİM Organize Sanayi Bölgesinde gıda ve içecek, tekstil ve giyim imalatı ve makine imalatı sektörleri öncelikli olarak ele alınacaktır.	Parçacıl hizmet alımı	Firmalarında yerinde analizi kapsamında hizmet alımı yapılacaktır.
Hedef Ülke Raporları	Ajansımız yatırım destek ofislerinin uluslararası iş birlikleri tesis etmesi ve yatırımcı çekmesi için 2020 yılında bölgesel önceliklerle uyumlu olacak	Ajans Uzmanları	Rusya, Güney Kore, İtalya

	şekilde uzmanlaşması sağlanacaktır. Bu kapsamda iller bazında öne çıkan sektörlerin rekabet gücünün geliştirilmesine yönelik olarak hedef ülke raporları hazırlanarak yatırımcıların istifadesine sunulacaktır.	tarafından	
--	---	------------	--

6.5. Kaynak Verimliliği Faaliyetleri

Faaliyetin Adı	Faaliyet Açıklaması	Tahmini Bütçe (TL)	Faaliyet Takvimi
Bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri: Organize Sanayi Bölge Müdürlüklerinde tanıtım ve farkındalık programları düzenlenmesi	Aydın ve Denizli ilindeki organize sanayi bölgelerinde yer alan işletmelere yönelik olarak OSB Müdürlükleri ile işbirliği içerisinde kaynak verimliliği temalı tanıtım ve farkındalık programları düzenlenecektir.	100.000	01.03.2020 - 01.05.2020
Enerji ve Su Etüdü Hazırlanması: Aydın ve Denizli Organize Sanayi Bölgeleri bünyesindeki firmalara yönelik enerji ve su etüdü hazırlanması	Aydın ve Denizli OSB bünyesinde enerji ve su tüketimi görece yüksek sektörleri içerecek şekilde enerji ve su etüd raporları hazırlanacaktır.	250.000	01.03.2020 - 01.09.2020
2019 Temiz Üretim MDP Projelerinin Yürütülmesi ve 2014 ve 2019 MDP Başarılı Projelerin Tanıtımı	2019 Temiz Üretim MDP ve 2014 Yılı Çevre MDP kapsamında başarılı projeler ilgili paydaşlar ile paylaşılacaktır.	-	01.01.2020 - 01.10.2020

6.6. Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri Tablosu

Hedef Ülke	Ziyaret Amacı	Ziyaretin ilişkili olduğu SOP	Beklenen Fayda	Kurulması Planlanan İşbirlikleri	Ajans Katılımcı Sayısı	Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/Kurum/Kuruluş /Kişi Sayısı	Ajans Bütçesinden Katlanılacak Maliyet
Londra Turizm Fuarı	Deniz kum güneş turizminin yanı sıra eko-turizm başta olmak üzere alternatif turizm destinasyonlarının ve potansiyelinin tanıtımı, İngiliz turist potansiyelinin bölgenin farklı destinasyonlarına çekilmesi, yurtdışında tanıtım yapabilmek için işbirlikleri oluşturma	Eko-turizmde Yeni Destinasyonlar	-Özellikle Ekoturizm odaklı turizm destinasyonlarının tanıtımının sağlanması -Eko-turizmi destekleyen turizm türlerinin (kültür, yayla vb.) gerçekleştirildiği alanların tanıtılması -Alternatif Turizm alanında yurtdışından turist ağırlayabilecek potansiyel otel ve seyahat acentelerinin iş bağlantıları kurmalarının sağlanması -Dünya turizmindeki trendlerin fuar süresince yapılan konferanslara katılım sağlanarak takip edilmesi	- Bölgedeki alternatif turizm olanaklarına yönelik seyahat acenteleri ve seyahat acenteleri çatı kuruluşları ile görüşmeler gerçekleştirilmesi - Eko-turizm alanında tecrübe paylaşımının yapılabileceği turizm profesyonelleri ile iletişim kurabilme - Londra Turizm Tanıtma Müşavirliği ve Türk Hava Yolları Temsilcisi ile iletişim sağlanması - Bölgenin tanıtımını sağlayabilecek basın mensupları ve sosyal medya fenomenlerine ulaşılması	2	Eko-turizm odak bölgelerindeki turizm profesyonelleri ve ilgili potansiyel turizm sektörü paydaşları (işletmeler veya seyahat acenteleri), Ticaret ve Sanayi Odaları, Otelciler Birlikleri ve Dernekleri	200.000 TL

6.7. Faaliyet ve Zaman Çizelgesi

	SORUMLU BİRİM	2020			
		I.Çeyrek	II.Çeyrek	III.Çeyrek	IV.Çeyrek
EKO-TURİZMDE YENİ DESTİNASYONLAR SONUÇ ODAKLI PROGRAMI					
Destinasyon Yönetim Komisyonları	EAPB				
Destinasyon Yönetim ve Eylem Planları	EAPB				
Kapasite Geliştirme ve Farkındalık Programları	YDO				
İyi Uygulama Ziyaretleri	TDB				
Devlet Desteklerinin Tanıtımı	YDO				
Hedef İlçelerde Örnek Yatırım Ön Fizibiliteleri	YDO				
Destinasyonlara Yönelik Tanıtım Materyalleri Oluşturulması	TDB				
Londra Turizm Fuarına Katılım Organizasyonu	TDB				
Tanıtım Organizasyonları	TDB				
Güney Ege Turizm Tanıtım Portalı	TDB				
2018 Kültür Turizminin Geliştirilmesi MDP uygulaması ve ödemeleri	İDB				
2020 Yılı Alternatif Turizm MDP Rehber Basımı, Tanıtım, Eğitim Faaliyetleri	PYB				
2020 Yılı Alternatif Turizm MDP Değerlendirme ve Sözleşme İmzalama	PYB				
2020 Yılı Alternatif Turizm MDP Ödemeleri	İDB				
Alternatif Turizm Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB				
ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ SONUÇ ODAKLI PROGRAMI					
İyi Uygulama Ziyaretleri	YDO				
Finansal Okuryazarlık ve Temel Düzeyde Bilgisayar Kullanımı Eğitimleri	PYB				
Satış,Pazarlama, Markalaşma ve Proje Yazma Eğitimleri	PYB				
Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB				
Kooperatiflere Yönelik Devlet Desteklerinin Tanıtımı	YDO				
OlivTech, YÖREX ve Türkiye Kooperatifler Fuarına Katılım Organizasyonu	TDB				
Kooperatif ve birliklere yönelik yatırım ön-fizibiliteleri	YDO				
Uluslararası Arıcılık ve ÇamBalı Kongresi	MYDO				

2018 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP ödemeleri ve ön ödemelerinin giderleştirilmesi	İDB				
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Rehber Basımı, Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB				
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Değerlendirme ve Sözleşme İmzalama	PYB				
2020 Kooperatif ve Birliklerin Güçlendirilmesi MDP Ödemeleri	İDB				
Yenilenebilir Enerjiye Dayalı Soğuk Hava Deposu Projesi Ödemesi ve Ön Ödeme Giderleştirilmesi	İDB				
Apiterapi Ürünleri İşleme Merkezi Gündümlü Proje Ön Ödemesi	İDB				
İMALAT SANAYİDE KURUMSALLAŞMA VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM					
Öne Çıkan Sektörlerde Dijitalleşme Mevcut Durum Analizi	EAPB				
Dijital Dönüşüm Konferansı	TDB				
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Eğitimleri	İDB				
Ulusal Dijital Teknoloji Tedarikçilerinin Tanıtım Faaliyetleri Organizasyonu	TDB				
2021 Dijital Dönüşüm Mali Destek Programı Rehber basımı, tanıtım ve eğitim faaliyetleri	PYB				
Dijitalleşme ve Kurumsallaşma Yönetim Danışmanlığı Programı	PYB				
YEREL KALKINMA FIRSATLARI					
Kaynak Verimliliği: OSB'ler bünyesindeki firmalara yönelik enerji ve su etüdü hazırlanması	KHB				
Kaynak Verimliliği: Bilinçlendirme ve Kapasite Geliştirme Faaliyetleri	YDO				
2019 Temiz Üretim MDP başarılı projelerin tanıtımı	İDB				
Fuarlara Katılım Organizasyonu	TDB				
Yatırımcı Çekme Faaliyetleri ve Uluslararası İşbirlikleri	YDO				
2020 Teknik Destek Programı	PYB				
2020 Fizibilite Desteği programı	PYB				
Denizli Mesleki Eğitim Merkezi Gündümlü Proje Ön Ödemesi	İDB				
2019 Güçlü Sanayi ve Temiz Üretim MDP Proje Destek Ödemeleri ve Giderleştirmeler	KHB				
Mesleki Eğitim Temalı Etkinlikler	TDB				
Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) Projelerinin Yürütülmesi	İDB				
2020 Yılı COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Rehber Basımı, Tanıtım ve Eğitim Faaliyetleri	PYB				
2020 Yılı COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Değerlendirme Süreci	PYB				

2020 Yılı COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Yararlanıcılara Yönelik Başlangıç Toplantısı ve Uygulama Eğitimleri	İDB				
2020 Yılı COVID-19 İle Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programı Proje Destek Ödemelerinin Gerçekleştirilmesi	İDB				